



HONKARAKENNE

TILINPÄÄTÖS

2015

# SISÄLLYSLUETTELO

Hallituksen toimintakertomus	3
Tilinpäätös	
Konsernin tuloslaskelma	7
Konsernin tase	8
Konsernin rahavirtalaskelma	9
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	10
Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	11
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	18
Taseen liitetiedot, varat	22
Taseen liitetiedot, oma pääoma ja velat	31
Konsernin tunnusluvut	47
Osakkeet, osakkeenomistajat ja omistusjakauma	49
Emoyhtiön tuloslaskelma	51
Emoyhtiön tase	53
Emoyhtiön rahoituslaskelma	54
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	55
Tilintarkastuskertomus	65
Hallituksen ja toimitusjohtajan allekirjoitukset ja tilintarkastusmerkintä	67
Corporate Governance Statement	68

# HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 1.1.–31.12.2015

Honkarakenne-konsernin liikevaihto oli 39,1 miljoonaa euroa (edellisenä vuonna 45,5 milj. euroa ja vuonna 2013: 48,3 milj. euroa). Konsernin liiketappio oli -1,1 miljoonaa euroa; (-2,2 milj. euroa; -1,7 milj. euroa), tulos ennen veroja oli -1,7 miljoonaa euroa tappiollinen (-2,5 milj. euroa; -1,7 milj. euroa) ja tulos per osake oli -0,23 euroa (-0,40; -0,32 euroa). Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että päättäneeltä tilikaudelta ei jaeta osinkoa.

## Liikevaihto ja markkinakatsaus

Konsernin liikevaihto laski 14 % vuodesta 2014. Suomen liiketoiminta-alueen liikevaihto laski edellisvuodesta 26 %. Suomen osalta laskua tuli erityisesti Honkarakenteen aiemmin lanseeraamasta Mainio-tuotemerkistä, jonka myynti S-ryhmän Terra-myymlöissä laski merkittävästi. Lisäksi markkinatilanne yleisesti oli vaikea Suomessa ja tämä näkyi suoraan myös liikevaihdon kehityksessä. Venäjän ja IVY-maiden liikevaihto laski 16 % edelliseen vuoteen verrattuna. Markkinatilanteeseen nähden Venäjän myynti on kestänyt talouskriisiä hyvin vahvan markkina-aseman ansiosta. Vaikka Venäjällä myynti laski, niin Venäjän liikevaihto vuonna 2015 oli samalla tasolla kuin vuonna 2013 ennen Ukrainan kriisin alkamista. Global Markets -alueen liikevaihto kasvoi 10 %. Merkittävimpänä tekijänä tähän oli onnistunut projektimyynti verrattuna edelliseen vuoteen.

Konsernin tilauskanta oli vuoden 2015 lopussa 20 % edellisvuotta suurempi.

**Finland & Baltics -alueella** Honkarakenne jatkoi vuoden aikana panostuksia omakotitalomyyntin kasvattamiseksi. Erityisesti malliston kehittämiseen panostettiin. Alkuvuonna Honkarakenne voitti toista vuotta peräkkäin rakentaja.fi-sivuston äänestyksessä vuoden parhaan omakotimallin palkinnon. Vuonna 2015 palkinnon sai Myrskytuuli-malli ja vuonna 2014 äänestyksen voitti Lounatuuli-malli. Honkarakenne lanseerasi Vantaan asuntomessuilla Savu-malliston, joka on suunniteltu erityisesti pienille kaupunkitonteille. Lisäksi messujen loppupuolella Honkarakenne esitteli uuden

modulaarisen Pa-La-malliston, jonka muunneltavuus helpottaa asiakkaiden talosuunnittelua. Vuonna 2015 Honkarakenne allekirjoitti omakotitalotoimitussopimuksia yli 60 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Omakotitalomyyntin kasvu on merkittävä tekijä koko Honkarakenteen tilauskannan kasvussa.

Vapaa-ajan mallistojen ennakkomyynti kehittyi hyvin vuoden loppua kohden ja myös vapaa-ajan tilauskanta oli vuoden vaihteessa edellisvuotta korkeammalla tasolla.

**Russia & CIS -alueella** jatkettiin Venäjällä yhdessä paikallisen jälleenmyyjän kanssa aluerakentamiskohteiden kehittämistä. Venäjän osalta rakentaminen suuntautuu entistä enemmän aluerakentamiskohteisiin, joissa yhdelle alueelle tulee useita Honkarakenteen toimittamia taloja.

Venäjän taloustilanne, öljyn hinta sekä valuuttakurssivaihtelut heijastuivat vuoden aikana myös Honkarakenteen Venäjän markkinatilanteeseen. Markkinatilanteeseen nähden Venäjän myynti on kestänyt talouskriisiä hyvin vahvan markkina-aseman ansiosta. Vaikka Venäjällä myynti laski, niin Venäjän liikevaihto vuonna 2015 oli samalla tasolla kuin vuonna 2013 ennen Ukrainan kriisin alkamista. Honkarakenne seuraa Venäjän tilannetta edelleen tarkasti.

**Global Markets -alueella** liikevaihto kasvoi edellisvuoden tasosta. Merkittävimpänä tekijänä tähän oli onnistuneet projektimyyntin kaupat erityisesti Afrikkaan.

Tulevaisuuden kasvualueen, Kiinan, kehitystyötä jatkettiin. Kiinassa Honkarakenne teki paljon yhteistyötä viranomaisien kanssa hirsirakentamisen standardien luomiseksi Kiinassa. Tavoitteena on, että Honkarakenne saa siellä hyväksynnän Honkarakenteen tuotteille vuoden 2016 alkupuoliskolla ja Honkarakenne olisi tällöin ainoa hyväksytty hirsitalotoimittaja Kiinassa. Vain hyväksytyt toimijat pääsevät mukaan valtiollisiin hankkeisiin. Kiinan valtio julkisti vuoden 2015 syyskuussa ohjelman, jossa Kiina tulee ekologisista syistä edesauttamaan puurakentamista tulevaisuudessa.

Konsernin tilauskanta oli joulukuun lopussa 15,0 miljoonaa euroa, joka on 20 % suurempi kuin edellisen vuoden

vastaavan ajan tilauskanta 12,5 miljoonaa euroa. Tilauskanta tarkoittaa tilauksia, joiden toimituspäivämäärä on seuraavan 24 kuukauden sisällä. Osassa tilauksia saattaa olla rahoitus- tai rakennuslupaehto.

## Tulos ja kannattavuus

Liiketappio vuodelta 2015 oli -1,1 miljoonaa euroa (-2,2 milj. euroa) ja tappio ennen veroja oli -1,7 miljoonaa euroa (-2,5 milj. euroa). Ilman kertaeriä liiketappio oli -0,2 miljoonaa euroa (-2,0 miljoonaa euroa). Tilikaudelle 2015 kirjattiin yhteensä 0,8 miljoonan euron kertaluonteiset kulut (0,2 milj. euroa).

Edellisvuoteen verrattuna liiketuloksen muutokseen ilman kertaeriä vaikutti negatiivisesti liikevaihdon lasku 6,4 miljoonaa euroa ja positiivisesti konsernin toteuttama 3 miljoonan euron kehitysohjelma sekä Karstulan tehtaalle aiempina vuosina tehdystä modernisoinnista saadut hyödyt.

Konsernin tunnusluvut on esitetty liitetietojen kohdassa 31.

## Investoinnit ja rahoitus

Konsernin rahoitusasema oli tyydyttävä katsauskauden aikana. Omavaraisuusaste oli 37 % (37 %) ja nettorahoitusvelat 6,5 miljoonaa euroa (8,2 milj. euroa). Rahoitusveloista 1,9 (2,0) miljoonaa euroon liittyy 30 %:n omavaraisuusasteen kovenanttiehto. Konsernin likvidien varojen määrä oli 1,1 miljoonaa euroa (1,0 milj. euroa). Tämän lisäksi konsernilla on 7,8 (8,0) miljoonan euron shekkililimiitti, josta katsauskauden lopussa oli käytössä 2,5 miljoonaa euroa (4,2 milj. euroa). Nettovelkaantumisaste (gearing) oli 81 % (92 %).

Konsernin käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 0,1 miljoonaa euroa (0,9 milj. euroa), samaan aikaan konsernin poistot olivat 2,0 miljoonaa euroa (2,2 milj. euroa). Alajärven tehdaskiinteistö siirrettiin myytäväksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin.

## Tuotteet, tutkimus- ja kehitystoiminta

Tutkimus- ja kehitystoiminnassa keskityttiin omakotimyyntiin liittyviin erityispiirteisiin. Honkarakenne toi markkinoille kaupunkiympäristöön soveltuvan nurkkaratkaisun, jossa ei ole lainkaan perinteistä hirsitalojen ristinurkkaa. Tämä lisää merkittävästi Hongan myyntimahdollisuuksia.

Lisäksi tutkimus- ja kehitystoiminnassa jatkettiin Kiinan markkinoiden erityispiirteiden huomiointia Honkarakenteen hirsitalojen myynnissä.

Konsernin tutkimus- ja kehitysmenot olivat tammi-joulukuussa 0,4 miljoonaa euroa (0,5), mikä vastasi 0,9 % liikevaihdosta (1,0 %). Konserni ei ole tilikaudella aktivoinut kehitysmenoja.

## Toimintaan liittyvät merkittävimmät riskit

Venäjä on yksi Honkarakenteen merkittävimmistä liiketoiminta-alueista. Ukrainan kriisi, öljyn hinnan kehitys ja voimakkaat valuuttakurssivaihtelut aiheuttavat tällä hetkellä epävakautta Venäjän markkinoilla. Tällä voi olla merkittäviä vaikutuksia myös Honkarakenteen liiketoimintaan.

Rahoitusmarkkinoilla on tällä hetkellä aiempaa vaikeampaa saada rahoitusta. Yhtiöllä on osassa lainoista 30 % omavaraisuuteen liittyvä kovenanttiehto. Omavaraisuusaste vuoden lopussa oli 37 % (37). Mikäli yhtiön myynti ei kehity odotetun kaltaisesti on mahdollista, että kovenanttiehto rikkoontuu ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Yhtiö valmisteleekin toimenpideohjelmia toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi ja yhtiö on käynnistänyt pankkien ja mahdollisten muiden rahoittajien kanssa keskustelut uuden lainarahoituksen saamiseksi. Hallituksen ja johdon näkemyksen mukaan yhtiö kykenee järjestelemään rahoituksensa tilikauden 2016 aikana.

Taseessa olevien erien arvostus perustuu johdon tämän hetken arvioihin. Mikäli näihin arvioihin tulee muutoksia, saattaa sillä olla vaikutuksia yhtiön tulokseen.

Honkarakenteella on yksi merkittävä jälleenmyyjä, jonka kautta muodostuu merkittävä osuus konsernin liikevaihdosta ja tuloksesta.

Laskennallisiin verosaamisiin sisältyy 1,6 Meur suuruinen erä, joka liittyy käyttämättömiin verotuksellisiin tappioihin. Honkarakenteen näkemyksen mukaan laskennalliset verosaamiset pystytään hyödyntämään käyttäen arvioitua verotettavaa tuloa, joka perustuu Honkarakenteen liiketoimintasuunnitelmiin ja budjetteihin. Mikäli tulos ei kehity odotetun mukaisesti on mahdollista, että verosaamia ei ehditä hyödyntämään ajallaan ja niistä on tehtävä arvonalennus.

Riskeistä on annettu lisätietoja liitetietojen kohdassa 28.

## Ympäristö

Ekologisuus, pitkäikäisyys ja energiatehokkuus ovat hirsitalorakentamisen vahvuuksia. Uusiutuva puu on rakennusmateriaalina ekologisesti kestävä valinta. Puu sitoo kasvaessaan hiilidioksidia, joka varastoituu massiivipuutalon seiniin vuosisadoiksi. Samalla uusi metsä kasvaa aurinkoenergialla sitoen lisää hiilidioksidia, mikä hidastaa ilmastonmuutosta. Vastuullisille kuluttajille puun valinta talon materiaaliksi on itsestään selvä tapa ottaa huomioon tulevat sukupolvet.

Honkarakenteen ympäristöpolitiikka perustuu kestävään ja monimuotoiseen metsätalouteen, puuraaka-aineen tarkkaan hyödyntämiseen, energian säästöön sekä jätteiden lajitteeluun ja kierrätykseen hyötykäyttöön.

Honkarakenne on ympäristöpolitiikassaan sitoutunut Suomen metsien sertifiointiin (FFCS), eikä puuta osteta suoje- luohjelmiin kuuluvilta alueilta. Honkarakenteella on PEFC-sertifiointi, joka osoittaa, että yhtiöllä on PEFC-järjestelmän mukainen sertifioitu puun alkuperän seurantajärjestelmä.

Uudet tiukentuneet energiamääräykset vaativat myös uusia hirsituotteita, joita on kehitetty ja kehitetään edelleen tuotekehityksessä. Tehtaan toiminnoissa pyritään monin tavoin ympäristön kannalta parhaaseen lopputulokseen. Investoinnit tutkimukseen ja tuotekehitykseen mahdollistavat uusien ympäristöystävällisten tuotantotekniikoiden käyttöönoton. ETA-hyväksyntä ja sen myötä CE-merkintäoikeus ovat osa Honkarakenteen laadukkaan ja ympäristöystävällisen toiminnan varmistusta.

Ympäristönäkökohdat toteutuvat Honkarakenteella tehokkaana tuotannollisena toimintana. Raaka-aineiden tarkka hyödyntäminen, energian säästö, sivutuotteiden hyödyntä-

minen ja jätteiden kierrätys hyötykäyttöön ovat osa vastuullista ympäristötoimintaa. Honkarakenne hyödyntää tuotannosta kertyviä vajaalaatuisia sahatavaroita pakkauksissaan ja puiset kierrätettävät pakkausmateriaalit leimataan EU-standardin mukaisesti. Osa katkaisuhukasta, kakkoslaadusta ja jätepuutavarasta käytetään haketettuna energian tuotantoon. Honkarakenteen kutterilastut toimitetaan edelleen hyödynnettäväksi kuivikepuruksi maatalouden tarpeisiin ja tuotannossa syntyvistä ylijäävistä hirrenpätistä jalostetaan lastuvillaa.

Honkarakenne lajittelee ja esikäsittelee pakkausmuovikalvot ja muovipohjaiset sidontavanteet. Kierrätysmateriaalit toimitetaan jatkojalostettaviksi. Muut jätteet lajitellaan tehtaille lajikkeittain ja toimitetaan kierrätykseen tai jälkivarastointiin. Jätteiden kuljetuksista on tehty sopimukset alueellisten jätehuoltoyhtiöiden kanssa.

Osakkuusyhtiö Puulaakson Energia Oy tuottaa kaiken Karstulan tehtaan kuivaamoissa tarvittavan lämpöenergian. Se toimittaa lämpöenergiaa myös Karstulan kunnan lämpöverkostoon. Energialaitos käyttää polttoaineenaan Karstulan tehtaan sivutuotteita: kuorta, purua ja kuivahaketta. Honkarakenteen omistusosuus yhtiöstä on tilikauden lopussa 26 %.

## Henkilöstö

Konsernin henkilöstömäärä oli tilikauden päättyessä 134 (148; 178) henkilöä ja vuoden 2015 keskimääräinen henkilöstömäärä oli 139 (161; 213) henkilöä. Henkilötyövuosina mitattuna konsernissa oli vuoden aikana yhteensä 115 (146, 185) henkilöä. Vähennystä edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan oli 31 henkilöä.

Emoyhtiön palveluksessa oli tilikauden päättyessä 127 (140; 166) henkilöä ja vuoden aikana keskimäärin 132 (151; 200) henkilöä.

Honkarakenne Oyj:n henkilöstöstä 81 % (82 %) toimi Karstulan tehtaalla ja 20 % (18 %) pääkonttorissa Tuusulas- sa. Toimihenkilöiden ja työnjohdon osuus emoyhtiön henkilöstöstä oli 52 % (51 %). Naisten osuus emoyhtiön henkilöstöstä oli 15 % (14 %). Vuoden 2015 lopussa osa-aikaisia työntekijöitä oli 0,8 % (2,8 %). Määräaikaisten osuus oli 0,8 % (1,4 %).

Konserni maksoi palkkoja ja palkkioita yhteensä 6,1 miljoonaa euroa tilikaudella 2015. Edellisenä vuonna palkkasumma oli 6,8 miljoonaa euroa ja vuonna 2013 se oli 8,7 miljoonaa euroa.

Vuoden jälkimmäisellä puoliskolla konserni kävi Suomessa yt-neuvottelut, joiden perusteella yhtiö päätti tehostamistoimenpiteistä, joiden perusteella yhtiö sopi maksimissaan 90 päivän määräaikaisista lomautuksista vuoden 2016 loppuun saakka koko kotimaan henkilöstön osalta.

### Henkilöstön ja osaamisen kehittäminen

Honkarakenne kehitti henkilöstönsä osaamista erityisesti työnkierron avulla, jolloin henkilöstölle saa paremman kokonaiskuvan yhtiön toiminnasta ja kukin ymmärtää paremmin oman työnsä vaikutuksen yhtiön eri toimintoihin.

Lisäksi yhtiön rakensi uuden johtamisjärjestelmän. Johtamisjärjestelmällä on ISO 9001 ja ISO 14001 -sertifikaatit.

### Johto ja organisaatiomuutokset

Honkarakenne tiivisti johtamistaan kolmannella vuosineljänneksellä siten, että toimitusjohtajan roolia asiakastyössä kasvatettiin. Toimitusjohtaja Marko Saarelainen otti vastuulleen kaikkien myyntialueiden johtamisen.

Mika Koivisto ja Peter Morinov, Suomen ja Venäjän liike-toiminta-alueiden aiemmat vetäjät, jatkoivat yhtiössä myyntipäällikkötehtävissä mutta eivät enää yhtiön johtoryhmän jäseninä. Global Markets -alueen aiempi vetäjä Pekka Elo ei jatkanut Honkarakenteen palveluksessa.

Toimitusjohtaja Mikko Kilpeläinen vapautettiin tehtävistään maaliskuun lopussa. Väliaikaisena toimitusjohtajana toimi yhtiön talousjohtaja Mikko Jaskari kunnes Marko Saarelainen nimitettiin Honkarakenteen toimitusjohtajaksi toisen vuosineljänneksen lopussa.

### Konsernirakenne

Honkarakenne-konsernin emoyhtiö on Honkarakenne Oyj ja sen kotipaikka on Tuusula. Muut 31.12.2015 konserniin kuuluvat, liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt, olivat Honka Japan Inc. (Japani), Honka Blockhaus GmbH (Saksa) ja Hon-

karakenne S.a.r.l. (Ranska) sekä osakkuusyhtiö Puulaakson Energia Oy (25,9 %). Puulaakson Energia teki suunnatun osakeannin Karstulan Lämpöverkko Oy:lle joulukuussa. Osakeannin jälkeen Honkarakenteen omistusosuus Puulaakson Energiasta on 25,9 % ja se raportoidaan edelleen osakkuusyhtiönä. Honkarakenteen aiempi omistusosuus oli 41,1 %. Ylimmän johdon omistama Honka Management Oy on yhdistelty konsernitilinpäätökseen sen ja Honkarakenne Oyj:n välillä solmittujen osakassopimusehtojen johdosta.

### Johdon kannustinjärjestelmä

Hallitus päätti vuoden 2013 toisen vuosineljänneksen aikana konsernin johtoryhmän jäsenille suunnatusta pitkän aikavälin osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Osakepalkkiojärjestelmän ansaintajakso alkoi 1.1.2013 ja päättyi 31.12.2016. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta perustuu kumulatiiviseen osakekohtaiseen tulokseen (EPS) 2013 – 2016 ja keskimääräiseen sijoitetun pääoman tuottoon (ROCE) 2013 – 2016. Palkkiot ansaintajaksolta 2013 – 2016 maksetaan vuonna 2017 yhtiön B-sarjan osakkeiden ja rahan yhdistelmänä. Ansaintajakson perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 340 000 Honkarakenne Oyj:n B-osakkeen arvoa sisältäen myös rahana maksettavan osuuden.

Vuoden 2015 lopussa osakeohjelman perusteella maksettavat palkkiot arvioitiin koko kauden osalta nollaksi ja ohjelmaan liittyvät aikaisemmat kirjaukset purettiin. Tästä aiheutui yhteensä 33 tuhannen euron kulunvähennys.

Honkarakenne Oyj:n hallitus päätti 31.5.2010 Honkarakenne-konsernin johdon osakeomistusjärjestelmästä, jonka tarkoitus on mahdollistaa johdon merkittävä pitkäaikainen omistus yhtiössä. Tähän liittyen on Honka Management Oy:lle luovutettu yhteensä 286.250 Honkarakenne Oyj:n B-osaketta vuosina 2010-2011.

Tietoja johdon kannustusjärjestelmästä ja johdon osakeomistuksesta on esitetty liitetiedoissa kohdassa 32. Johdon yhtiölle Honka Management Oy:lle myönnetystä lainasta on esitetty tietoja liitetiedoissa kohdassa 30.

### Osakemäärät

Honkarakenne ei ole ostanut katsauskaudella omia osakkeitaan. Katsauskauden lopussa konsernin hallussa on mukaan lukien johdon yhtiö Honka Management Oy:n omistamat osakkeet omia B-sarjan osakkeita 364.385 kappaletta hankintahinnaltaan 1.381.750,23 euroa. Osakkeiden osuus yhtiön osakepääomasta on 6,99 % ja kaikista äänistä 3,34 %. Osakkeiden hankintameno on konsernitilinpäätöksessä kirjattu vähentämään omaa pääomaa.

Honkarakenne Oyj:n osakemäärä oli tilikauden lopussa yhteensä 5.211.419 osaketta, joista A-sarjan osakkeita on 300.096 ja B-sarjan osakkeita 4.911.323 kappaletta. Kukin B-sarjan osake tuottaa yhden (1) äänen ja A-sarjan osake kaksikymmentä (20) ääntä, joten Honkarakenteen kaikkien osakkeiden tuottama äänimäärä on yhteensä 10.913.243. B-sarjan osakkeille maksetaan jaettavasta voitosta 0,20 euroa ja sen jälkeen maksetaan A-sarjan osakkeille samoin 0,20 euroa, jonka jälkeen jäljellä oleva jaettava voitto jaetaan tasan kaikkien osakkaiden kesken. Yhtiön osakepääoma on 9.897.936,00 euroa.

Jos A-sarjan osake muun saannon kuin perinnön, testamentin tai avio-oikeuden nojalla siirtyy muulle kuin yhtiön osakkaalle, on siirrosta ilmoitettava kirjallisesti hallitukselle. Hallituksella on 30 päivän kuluessa saatuaan siirrosta ilmoituksen oikeus lunastaa A-sarjan osakkeet yhtiölle osakkeen kirjanpitoarvosta viime tilinpäätöksen mukaan käyttämällä vararahastoa tai muita yli osakepääoman säästyneitä varoja. Ellei A-sarjan osakkeita lunasteta yhtiölle, antakoon hallitus sitten heti näistä seikoista tiedon yhtiön A-sarjan osakkeita omistaville osakkaille. A-sarjan osakkeen omistajilla on lunastusoikeus edellä sanotusta hinnasta 30 päivän kuluessa yllä mainitusta ilmoituksesta lukien. Jos useampia lunastajia ilmaantuu, jaetaan lunastettavat A-sarjan osakkeet heidän kesken sen mukaan kuin he omistavat ennestään A-sarjan osakkeita yhtiössä tai siltä osin kuin tämä ei käy päinsä, arvalla. Yhtiön B-sarjan osakkeet eivät ole lunastusoikeuden alaisia vaan ovat vapaasti luovutettavissa.

Tietoja osakelajeista ja -määristä on esitetty liitetiedoissa kohdassa 21 ja 32. Tietoja osakkeenomistajista, omistusjakautumisesta ja osakkuussopimuksesta on esitetty liitetiedoissa kohdassa 32.

## Hallituksen valtuudet

Yhtiökokous päätti 17.4.2015, että hallitukselle myönnetään valtuutus hankkia omia B-osakkeita enintään 400.000 kappaletta yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla. Lisäksi yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään maksullisesta tai maksuttomasta osakeannista ja osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta yhdessä tai useamassa erässä. Valtuutuksen nojalla hallitus voi antaa uusia osakkeita ja/tai luovuttaa yhtiön hallussa olevia vanhoja B-osakkeita enintään yhteensä 1.500.000 kappaletta sisältäen myös ne osakkeet, jotka voidaan antaa erityisten oikeuksien nojalla. Nämä molemmat valtuutukset ovat voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka kuitenkin enintään 30.6.2016 saakka.

## Hallinto

Honkarakenne Oyj noudattaa hallinnoinnissa osakeyhtiölaikaa sekä Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance) 1.10.2010. Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä tilikaudelta 1.1 - 31.12.2015 (Corporate Governance Statement) annetaan tästä hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä ja se on esitetty virallisen tilinpäätöksen jälkeen sivuilla 66.

Honkarakenne Oyj:n hallitukseen ovat tilikautena 2015 kuuluneet yhtiökokoukseen 17.4.2015 asti: Arto Tiitinen, puheenjohtaja, Mauri Saarelainen, varapuheenjohtaja, Hannu Krook, Teijo Pankko, Anita Saarelainen.

Yhtiökokouksen päätöksellä 17.4.2015 eteenpäin ovat hallitukseen kuuluneet: Arto Tiitinen, puheenjohtaja, Mauri Saarelainen, varapuheenjohtaja, Hannu Krook, Kati Rauhaniemi, Anita Saarelainen ja Jukka Saarelainen.

Tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö Price-waterhouseCoopers Oy, päävastuullisena tilintarkastajana Maria Grönroos, KHT.

## Tulevaisuuden näkymät

Honkarakenteen näkemyksen mukaan vuonna 2016 liikevaihto pysyy edellisvuoden tasolla. Tuloksen ennen kertaeriä ja veroja arvioidaan parantuvan kehitystoimenpiteiden ansiosta.

## Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Ei merkittäviä tapahtumia.

## Hallituksen esitys tuloksen käytöstä

Emoyhtiöllä ei ole jakokelpoisia tai voitonjakokelpoisia varoja. Tilikauden tappio emoyhtiössä on -1,6 miljoonaa euroa.

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta ei jaeta osinkoa.

Tuusulassa 10. helmikuuta 2016

## HALLITUS

*Tämä toimintakertomus sisältää tulevaisuuteen suuntautuneita lausumia, jotka perustuvat tällä hetkellä yhtiön johdon tiedossa oleviin oletuksiin sekä sen tämänhetkisiin päätöksiin ja suunnitelmiin. Vaikka johto uskoo, että tulevaisuuteen suuntautuneet oletukset ovat perusteltuja, mitään varmuutta ei ole siitä, että kyseiset oletukset osoittautuvat oikeiksi.*

# HONKARAKENNE-KONSERNIN TILINPÄÄTÖS (IFRS)

## KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

TEUR	Liitetieto	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
<b>Liikevaihto</b>	<b>1, 2</b>	<b>39 110</b>	<b>45 511</b>
Liiketoiminnan muut tuotot	3	309	509
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		-632	-2 115
Valmistus omaan käyttöön		7	9
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö		-24 768	-29 178
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	4	-7 522	-8 323
Poistot	6	-2 047	-2 197
Arvon alentumiset	6	-280	
Liiketoiminnan muut kulut	7	-5 255	-6 385
<b>Liikevoitto / -tappio</b>		<b>-1 077</b>	<b>-2 169</b>
Rahoitustuotot	8	174	122
Rahoituskulut	8	-755	-459
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		-65	-17
<b>Voitto / tappio ennen veroja</b>		<b>-1 723</b>	<b>-2 523</b>
Tuloverot	9	628	581
<b>Tilikauden voitto / tappio</b>		<b>-1 095</b>	<b>-1 942</b>
Muut laajan tuloksen erät:			
Muuntoerot		189	-18
<b>Tilikauden laaja tulos yhteensä</b>		<b>-906</b>	<b>-1 960</b>
Laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		-906	-1 954
Määräysvallattomille omistajille		0	-7
Emoyrityksen omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos:	10		
laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa)		-0,23	-0,40
laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euroa)		-0,23	-0,40

Yhtiöllä on kaksi osakesarjaa A-sarja ja B-sarja, joilla on erilainen oikeus osinkoon. B-sarjan osakkeille maksetaan jaettavasta voitosta päältäpäin 0,20 euroa ja sen jälkeen maksetaan A-sarja osakkeille samoin 0,20 euroa, jonka jälkeen jäljellä oleva voitto jaetaan tasan kaikkien osakkeiden kesken.

# KONSERNITASE

TEUR

Varat	Liitetieto	31.12.2015	31.12.2014
<b>Pitkäaikaiset varat</b>			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	11	11 385	14 505
Liikearvo	12	72	72
Muut aineettomat hyödykkeet	12	220	338
Osuudet osakkuusyrityksissä	13	191	256
Muut rahoitusvarat	14	42	43
Saamiset	15	195	183
Laskennalliset verosaamiset	16	2 743	2 103
		14 849	17 501
<b>Lyhytaikaiset varat</b>			
Vaihto-omaisuus	17	4 246	4 880
Myyntisaamiset ja muut saamiset	18	3 769	4 549
Rahavarat	19	1 118	977
		9 134	10 406
<b>Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät</b>			
	20	950	
<b>Varat yhteensä</b>		<b>24 932</b>	<b>27 907</b>

TEUR

Oma pääoma ja velat	Liitetieto	31.12.2015	31.12.2014
<b>Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma</b>			
Osakepääoma	21	9 898	9 898
Ylikurssirahasto	21	520	520
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	21	6 534	6 534
Omat osakkeet	21	-1 382	-1 382
Muuntoerot	21	-27	-215
Kertyneet voittovarot		-7 757	-6 639
		7 786	8 716
<b>Määräysvallattomien osuus</b>		204	204
<b>Oma pääoma yhteensä</b>		<b>7 990</b>	<b>8 920</b>
<b>Pitkäaikaiset velat</b>			
Laskennalliset verovelat	16	34	30
Varaukset	24	240	293
Rahoitusvelat	23	4 528	7 373
Muut velat		97	109
		4 898	7 805
<b>Lyhytaikaiset velat</b>			
Ostovelat ja muut velat	25	8 463	8 684
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	25	56	46
Varaukset	24	343	629
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	23	3 096	1 821
		11 957	11 181
<b>Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät velat</b>	11, 20	86	
<b>Velat yhteensä</b>		<b>16 942</b>	<b>18 986</b>
<b>Oma pääoma ja velat yhteensä</b>		<b>24 932</b>	<b>27 907</b>



## KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

TEUR	Liitetieto	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
<b>Liiketoiminnan rahavirrat</b>			
Tilikauden voitto / tappio		-1 095	-1 942
Oikaisut:			
Liiketoimet, joihin ei liity maksu- tapahtumaa	26	2 053	1 768
Rahoitustuotot ja -kulut	8	581	337
Muut oikaisut		-5	-8
Verot	9	-628	-581
Käyttöpääoman muutokset:			
Myynti- ja muiden saamisten muutos		795	719
Vaihto-omaisuuden muutos		634	2 255
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		-83	-2 897
Maksetut korot		-332	-287
Saadut korot		30	16
Muut rahoituskulut		-249	-168
Muut rahoitustuotot		129	101
Maksetut verot		-3	-74
<b>Liiketoiminnan nettorahavirta</b>		<b>1 826</b>	<b>-761</b>
<b>Investointien rahavirrat</b>			
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin		-103	-1 412
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-2	-126
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynti		16	195
<b>Investointien nettorahavirta</b>		<b>-89</b>	<b>-1 343</b>

TEUR	Liitetieto	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
<b>Rahoituksen rahavirrat</b>			
Osakeannista saadut maksut		0	90
Pitkäaikaisten lainojen nosto		185	3 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksu		-1 710	-3 145
Rahoitusleasingvelkojen maksut		-71	-99
<b>Rahoituksen nettorahavirta</b>		<b>-1 596</b>	<b>-154</b>
<b>Rahavarojen muutos</b>		<b>141</b>	<b>-2 258</b>
<b>Rahavarat tilikauden alussa</b>	19	<b>977</b>	<b>3 235</b>
<b>Rahavarat tilikauden lopussa</b>	19	<b>1 118</b>	<b>977</b>

# LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA 31.12.2015

## Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma

TEUR	Liite- tieto	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Sijoitetun vapaan pää- oman rahasto	Omat osakkeet	Muunto- erot	Kertyneet voittovarajat	Yhteensä	Määräys- vallattomien osuus	Oma pääoma yhteensä
<b>Oma pääoma 1.1.2014</b>		<b>9 898</b>	<b>520</b>	<b>6 444</b>	<b>-1 382</b>	<b>-197</b>	<b>-4 710</b>	<b>10 573</b>	<b>211</b>	<b>10 784</b>
Laaja tulos										
Tilikauden tulos							-1 936	-1 936	-7	-1 942
Muut laajan tuloksen erät										
Muuntoero						-18		-18		-18
Tilikauden laaja tulos yhteensä		0	0	0	0	-18	-1 936	-1 954	-7	-1 960
Liiketoimet omistajan kanssa										
Suunnattu anti	21			90				90		90
Johdon kannustejärjestelmä	22						7	7		7
Liiketoimet omistajan kanssa yhteensä		0	0	90	0	0	7	97	0	97
<b>Oma pääoma 31.12.2014</b>		<b>9 898</b>	<b>520</b>	<b>6 534</b>	<b>-1 382</b>	<b>-215</b>	<b>-6 638</b>	<b>8 716</b>	<b>204</b>	<b>8 920</b>
<b>Oma pääoma 1.1.2015</b>		<b>9 898</b>	<b>520</b>	<b>6 534</b>	<b>-1 382</b>	<b>-215</b>	<b>-6 638</b>	<b>8 716</b>	<b>204</b>	<b>8 920</b>
Laaja tulos										
Tilikauden tulos							-1 095	-1 095		-1 095
Muut laajan tuloksen erät										
Muuntoero						189		189		189
Tilikauden laaja tulos yhteensä		0	0	0	0	189	-1 095	-906	0	-906
Liiketoimet omistajan kanssa										
Johdon kannustejärjestelmä	22						-23	-23		-23
Liiketoimet omistajan kanssa yhteensä		0	0	0	0	0	-23	-23	0	-23
<b>Oma pääoma 31.12.2015</b>		<b>9 898</b>	<b>520</b>	<b>6 534</b>	<b>-1 382</b>	<b>-27</b>	<b>-7 757</b>	<b>7 786</b>	<b>204</b>	<b>7 990</b>

# KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

## Konsernin perustiedot

Honkarakenne Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Tuusula. Yhtiön postiosoite on PL 31 (Lahdentie 870), 04401 Järvenpää. Yhtiön toimialana on hirsirakennusten tuotanto ja myynti kotimaassa sekä ulkomailla.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavilla Internet-osoitteesta [www.honka.com](http://www.honka.com) tai Honkarakenne Oyj:n pääkonttorista yllä olevasta osoitteesta. Honkarakenne Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 10.2.2016 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

## Tilinpäätöksen laatimisperusta

Tämä Honkarakenne-konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2015 voimassa olevia IAS- ja IFRS -standardeja sekä SIC- ja IFRIC- tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön mukaiset.

Pitkäaikaisten lainojen vertailuvuoden tietoja on korjattu vastaamaan vuoden 2015 tietoja.

Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei muuta ole kerrottu.

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi jou-

dutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa.

## Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Honkarakenne Oyj:n sekä kaikki tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli 50 prosentin osuus osakkeiden äänimäärästä tai joissa emoyhtiöllä on muutoin määräysvalta.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty Honka Management Oy, joka on perustettu konsernin ylimmän johtoryhmän jäsenten kannustinohjelmaa varten. Emoyhtiöllä on määräysvalta Honka Management Oy:öön osakassopimuksen ehtojen perusteella, minkä vuoksi yhtiö yhdistellään konsernitilinpäätökseen. Honka Management Oy:n omistamat emoyhtiön osakkeet vähennetään konsernin omasta pääomasta ja vähennys omasta pääomasta esitetään kohdassa omat osakkeet. Honka Management Oy:n omistajien yhtiöön tekemät sijoitukset esitetään konsernitaseessa määräysvaltattomien omistajien osuuksina.

Keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Hankitut tytäryhtykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryhtykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat voitot sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta.

Osakkuusyhtiöt, joissa Honkarakenteen osuus äänimäärästä on 20 - 50 prosenttia tai joissa Honkarakenteella on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa, on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos Honkarakenteen osuus osakkuusyhtiön tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon ja sen ylittäviä tappioita ei huomioida, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyhtyritysten velvoitteiden täyttämiseen.

## Arviot

IFRS -periaatteiden mukaisen konsernitilinpäätöksen laatiminen vaatii yrityksen johtoa tekemään arvioita ja oletuksia sekä yhtiön tilinpäätösperiaatteiden soveltamista koskevia valintoja. Vaikka nämä arviot pohjautuvat johdon parhaaseen käsitykseen tarkasteluhetkellä, toteutuneet tulokset voivat kuitenkin poiketa arvioiduista. Merkittävimmät tilin- teet, joissa johto joutuu turvautumaan harkintaansa ja arvi- oihin, liittyvät seuraaviin tilinpäätöseriin

- aineettomien ja aineellisten pitkäaikaisten omaisuususerien taloudelliset käyttöajat ja niiden poistajat,
- aineettomista ja aineellisista pitkäaikaisista omaisuususeristä kerrytettävissä olevat rahamäärät (liitetieto 11-12),
- tulevien verotettavien tulojen todennäköisyys, jota vastaan vähennyskelpoiset väliaikaiset erot voidaan hyödyntää,
- vaihto-omaisuuden nettorealisoitiarvo (liitetieto 17),
- myyntisaamisten arvostus (liitetieto 18),
- varausten määrä (liitetieto 24),
- ehdollisten varojen ja velkojen esittäminen.

## Ulkomaan rahan määräiset erät

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut mitataan siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta.

Valuuttamääräiset liiketapahtumat kirjataan toimintavaluutan määräisinä käyttäen tapahtumapäivän kurssia. Ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät on muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen. Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on merkitty

laajaan tuloslaskelmaan. Kurssivoitot ja -tappiot esitetään laajan tuloslaskelman rahoitustuotoissa ja -kuluissa.

Muiden kuin euroa toimintavaluuttanaan käyttävien konserniyritysten laajat tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi kauden keskikurssia ja taseet tilinpäätöspäivän kurssija käyttäen. Tilikauden tuloksen muuntaminen eri kursseilla laajassa tuloslaskelmassa ja taseessa aiheuttaa taseessa omaan pääomaan kirjattavan muuntoeron, jonka muutos esitetään muissa laajan tuloksen erissä.

Muiden kuin euroa toimintavaluuttanaan käyttävien tytäryritysten hankintamenon eliminoinnista sekä hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuntamisesta syntyvät muuntoerot kirjataan laajan tuloksen eriin. Kun tällainen tytäryhtiö myydään, kertynyt muuntoero kirjataan laajaan tuloslaskelmaan myyntivoiton tai -tappion osaksi.

### Liikevaihto ja tuloutusperiaatteet

Liikevaihtona esitetään tuotteiden ja palveluiden myynnistä saadut tuotot käyvän arvon perusteella, josta on vähennetty oikaisuerinä myynnin välilliset verot ja alennukset.

### Myydyt tavarat ja palvelut

Konserni myy ja valmistaa hirsitalopaketteja ja lisäksi konserni myy tuotantoprosessin yhteydessä syntynyttä prosessijätettä kierrätykseen. Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit, edut ja määräysvalta ovat siirtyneet ostajalle. Pääsääntöisesti tämä tapahtuu tuotteiden sopimusehtojen mukaisen luovutuksen yhteydessä. Konserni tuottaa pystytys- ja suunnittelupalveluita. Tuotot palveluista tuloutetaan, kun palvelu on suoritettu ja taloudellisen hyödyn saaminen palvelusuorituksesta on todennäköistä.

### Pitkäaikaishankkeet

Pitkäaikaishankkeina käsitellään sellaiset hankkeet, joissa konserni myy sekä talopaketteja että pystytyspalvelua ja jotka ajallisesti kestävät yli yhden vuoden. Honkarakennekonsernin tuotot pitkäaikaishankkeista tuloutetaan valmistusasteen mukaan silloin, kun pitkäaikaishankkeen lopputulos pystytään luotettavasti mittaamaan. Pitkäaikaishankkei-

den valmistusastetta mitataan syntyneiden kustannusten osuudella pitkäaikaishankkeiden arvioituista kokonaiskustannuksista eli cost-to-cost -menetelmällä.

Liikevaihdon erittely on esitetty liitetiedossa 2.

### Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muina tuottoina kirjataan omaisuuden myyntivoitot ja muut kuin varsinaiseen suoritemyyniin liittyvät tuotot, kuten vuokratuotot sekä sellaiset julkiset avustukset, jotka eivät kohdistu aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin.

### Työsuhde-etuudet

### Eläkkeet

Honkarakenne-konsernin eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia. Maksupohjaisten eläkejärjestelyjen maksut kirjataan tulosvaikutteisesti sillä tilikaudella, jota veloitus koskee.

### Liikevoitto

Liikevoitto muodostuu liikevaihdosta ja liiketoiminnan muista tuotoista, joista vähennetään tai lisätään valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos, lisätään valmistus omaan käyttöön ja vähennetään aineiden ja tarvikkeiden käyttö, työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut, poistot ja arvonalentumiset sekä liiketoiminnan muut kulut.

### Tuloverot ja laskennalliset verot

Konsernin laajan tuloslaskelman veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tuloksia vastaavat suoriteperusteiset verot, perustuen kunkin yhtiön paikallisen verosäännösten mukaisesti laskettavaan verotettavaan tuloon, sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisut, samoin kuin laskennallisten verojen muutokset.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat kirjataan väliaikaisista eroista omaisuus- ja velkaerien verotusarvojen sekä kirjanpitoarvojen väliltä velkamenetelmän mukaisesti. Lasken-

nallinen vero on kirjattu sillä verokannalla, jolla sen oletetaan realisoituvan.

Konsernissa merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista ja käytämättömistä verotuksellisista tappioista. Laskennallista veroa ei kirjata liikearvosta, joka ei ole verotuksessa vähennyskelpoista.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan jokaisen raportointikauden päättämispäivänä.

### Aineettomat hyödykkeet

### Liikearvo

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenosta, joka ylittää liiketoimintojen yhdistämisessä hankitun omistusosuutta vastaavien yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen käyvän arvon hankinta-ajankohtana.

Liikearvo kirjataan alkuperäiseen hankintamenuon, jota ei poisteta vaan testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Liikearvo kohdistetaan tätä tarkoitusta varten rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvo arvostetaan hankintahetken jälkeen kirjatulla arvonalentumistappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon. Liitetieto 12.

### Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimustoiminnan menot kirjataan kuluksi laajaan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Kehittämismenoja, jotka liittyvät uusien tuotteiden ja prosessien kehitystoimintaan ei ole aktivoitu, koska niistä saatavat tulevaisuuden tuotot varmistuvat vasta, kun tuotteet tulevat markkinoille.

### Muut aineettomat hyödykkeet

Ostetut patentit, tavaramerkit, lisenssit ja muut aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, merkitään taseeseen ja kirjataan tasapoistoina kuluksi niiden taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Aineettomista hyödyk-

keistä, joilla on rajaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain tai tarvittaessa mahdollisen arvonalentumisen varalta. Konsernilla ei ole tällä hetkellä aineettomia hyödykkeitä, joilla olisi rajaton taloudellinen vaikutusaika.

Aineetonta hyödykettä poistetaan siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Poistoaikana käytetään hyödykkeen arvioitua taloudellista vaikutusaikaa. Hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, testataan vuosittain tai tarvittaessa useammin mahdollisen arvonalentumisen varalta.

Aineettomien hyödykkeiden arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat:

- Ohjelmistot 3–5 vuotta
- Muut aineettomat oikeudet 5–10 vuotta

Aineettomien hyödykkeiden hankintameno muodostuu ostohinnasta ja kaikista niistä menoista, jotka välittömästi johtuvat hyödykkeen saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen.

Aineettomiin hyödykkeisiin liittyvät myöhemmin toteutuvat menot aktivoidaan vain siinä tapauksessa, jos niiden vaikutuksesta yritykselle koitua taloudellinen hyöty lisääntyy yli alun perin arvioidun suoritusasteen. Muussa tapauksessa menot kirjataan kuluksi niiden syntymishetkellä.

### Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Maa-alueet, rakennukset, koneet ja laitteet muodostavat suurimman osan aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Ne on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintamenoa vähennettynä kertyneillä poistoilla sekä mahdollisilla arvonalentumisilla. Itse valmistettujen hyödykkeiden hankintameno sisältää materiaalit, välittömän työn ja sekä muut välittömät menot, jotka johtuvat käyttöomaisuuserän saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Jos käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joilla on eripituiset taloudelliset vaikutusajat, osat käsitellään erillisinä hyödykkeinä.

Kun käyttöomaisuushyödykkeen erillisenä hyödykkeenä käsitelty osa uusitaan, uuteen osaan liittyvät kulut aktivoidaan. Muut myöhemmin syntyvät menot aktivoidaan vain silloin, kun ne lisäävät hyödykkeen yritykselle koituvaa ta-

loudellista hyötyä. Kaikki muut kulut, kuten normaalit huolto- ja korjaustoimenpiteet kirjataan tulosvaikutteisesti kuluksi niiden syntymishetkellä.

Aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä tehdään tasa-poistot taloudellisen vaikutusajan mukaisesti. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoaajat ovat:

- Rakennukset ja rakennelmat 20–30 vuotta
- Koneet ja kalusto 3–12 vuotta
- Muut aineelliset hyödykkeet 3–10 vuotta

Käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot tai -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti laajan tuloslaskelmaan. Myyntivoitto tai -tappio määritetään myyntihinnan ja jäljellä olevan hankintameno erotuksena.

### Julkiset avustukset

Julkiset avustukset, jotka on saatu korvaukseksi jo toteutuneista kuluista, kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jonka aikana oikeus avustuksen saamiseen syntyy. Tällaiset avustukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa. Sellaiset julkiset avustukset, jotka liittyvät aineellisten tai aineettomien käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin, on kirjattu käyttöomaisuushankintojen kirjanpitoarvojen vähennyksiksi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että ne tullaan saamaan ja että konserni täyttää avustusten ehdot. Tällaiset avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa omaisuuserän käyttöaikana.

### Arvonalentumiset

Omaisuuserien kirjanpitoarvoja arvioidaan tilinpäätöshetkellä mahdollisten arvonalentumisen viitteiden havaitsemiseksi. Jos viitteitä havaitaan, arvio omaisuuserästä kerrytettävissä olevasta rahamäärästä määritetään. Arvonalentumistappio kirjataan, jos omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappiot kirjataan tulosvaikutteisesti kuluksi.

Rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistappio kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja sen jälkeen vähentämään taseasuhteisesti muita yksikön omaisuuseriä.

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään joko niin, että se on käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai tätä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvoa määritettäessä arvioidut vastaiset rahavirrat diskontataan nykyarvoonsa perustuen diskonttauskorkoihin, jotka kuvastavat kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä pääomakustannusta ennen veroja. Diskonttauskoroissa otetaan huomioon myös kyseisten hyödykkeiden erityinen riski.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä muihin aineettomiin hyödykkeisiin paitsi liikearvoon liittyvä arvonalentumistappio peruutetaan, jos omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää määritettäessä käytetyissä arvioissa on tapahtunut muutos. Arvonalentumistappio peruutetaan korkeintaan siihen määrään asti, joka omaisuuserälle olisi määritetty kirjanpitoarvoksi (poistoilla vähennettynä), jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta.

Lisätietoja arvonalentumistapauksista on annettu liitetietojen kohdassa 12.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä rahoitusinstrumenteille, kuten myytävissä oleville sijoituksille tai saamisille, lasketaan arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvosta, diskontattuna alkuperäisellä efektiivisellä korkokannalla. Lyhytaikaisia saamia ei diskontata. Myyntisaamisista kirjataan arvonalentumistappio, kun on objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Velallisen maksujen laiminlyönti ja/tai maksujen viivästymien on näyttöä myyntisaamisten arvonalentumisesta. Yli 90 päivää erääntyneistä myyntisaamisista tehdään arvonalentumiset tapauskohtaisesti. Arvonalentumistappio peruutetaan, jos myöhemmin syntyvä lisäys kerrytettävissä olevaan rahamäärään voidaan luotettavasti liittää arvonalentumistappion kirjaimisen jälkeiseen tapahtumaan.

## Vuokrasopimukset

IAS 17 Vuokrasopimukset -standardin periaatteiden mukaisesti vuokrasopimukset, joissa yhtiölle siirtyvät olennaisilta osin hyödykkeen omistamiselle ominaiset riskit ja edut, luokitellaan rahoitusleasingso-  
pimuksiksi. Rahoitusleasingso-  
pimuksilla hankittu omaisuus vähennettynä kertyneillä poistoilla kirjataan aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja sopimuksesta johtuvat veloitteet vastaavasti korollisiin velkoihin. Rahoitusleasingso-  
pimuksista johtuvat vuokrat jaetaan rahoitusmenoon sekä velan vähennykseen. Muiden vuokrasopimusten perusteella saadut tai maksetut vuokrat kirjataan tulosvaikutteisesti tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

IAS 17 -standardin mukaiset rahoitusleasingso-  
pimukset on merkitty taseeseen ja arvostetaan määrään, joka on yhtä suuri kuin hyödykkeen käypä arvo sopimuksen alkamisajan-  
kohtana, tai sitä alempana vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingso-  
pimuksilla hankituista hyödykkeistä tehdään poistot taloudellisen pitoajan mukaan ja kirjataan mahdolliset arvonalentumistappiot. Poistot tehdään konsernin käyttöomaisuushyödykkeiden poistoaikojen mukaisesti, tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan aikana.

## Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenuon tai sitä alempana nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

Vaihto-omaisuuden arvo on määritetty FIFO -menetelmää käyttäen ja se sisältää kaikki hankinnasta aiheutuneet välittömät menot sekä muut välilliset kohdistettavat menot. Valmistetun vaihto-omaisuuden hankintamenuon luetaan materiaalien ostomenon, välittömän työn ja muiden välittömien menojen lisäksi myös osuus tuotannon yleiskustannuksista, mutta ei myynnin tai rahoituksen kustannuksia. Vaihto-omaisuuden arvoa alennetaan epäkurantin omaisuuden osalta.

## Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Konsernin rahoitusvarat on luokiteltu seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset ja myytävissä olevat rahoitusvarat.

Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella, ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tuloksen kautta. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä. Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittävältä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

### Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat on hankittu pääasiallisesti voiton saamiseksi lyhyen aikavälin markkinahintojen muutoksista. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät sekä 12 kuukauden sisällä erääntyvät rahoitusvarat sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin. Ryhmän erät on arvostettu käypään arvoon ja kaikkien tämän ryhmän sijoitusten käypä arvo on määritetty toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten, eli tilinpäätöspäivän ostonoteerausten pohjalta. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisointumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan laajaan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Valuuttajohdannaisia käytetään myyntiin liittyvien valuuttamääräisten rahavirtojen suojaamiseen. Nämä eivät täytä IAS 39:ssä määriteltyjä suojauslaskennan ehtoja eikä niihin sovelleta suojauslaskentaa, vaan niihin liittyvät käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti.

Koronvaihtosopimukset kirjataan lainojen erääntymispäivien yhteydessä laajan tuloslaskelman rahoituseriin sekä arvostetaan markkina-arvoonsa konsernitalinpäätöksessä.

## Käyvän arvon hierarkiatasot

Käyvän arvon hierarkiatason 1 arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla.

Käyvän arvon hierarkiatason 2 arvot perustuvat merkittävältä osin muihin syöttötietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin.

Käyvän arvon hierarkiatason 3 käyvät arvot perustuvat syöttötietoihin, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon vaan merkittävältä osin johdon arvioihin ja niiden käyttöön yleisesti hyväksytyissä arvostusmalleissa.

Valuuttajohdannaiset ja koronvaihtosopimukset luokitellaan käyvän arvon hierarkiassa tasoon 2.

### Lainat ja muut saamiset

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuuluttomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla, eikä yritys pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Tähän ryhmään sisältyvät konsernin rahoitusvarat, jotka on aikaansaatu luovuttamalla rahaa, tavaroita tai palveluja velalliselle. Ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon, ja ne sisältyvät lyhyt- ja pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin: viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua.

Tähän ryhmään kuuluvat myös myyntisaamiset. Vuoden kuluessa erääntyvät myyntisaamiset on kirjattu alkuperäisen arvon mukaisesti ja yli vuoden kuluessa erääntyvät myyntisaamiset on diskontattu nykyarvoon. Myyntisaamisista kirjataan arvonalentumistappio, kun on objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysmääräisesti. Velallisen maksujen laiminlyönti tai maksujen viivästyminen on näyttöä myyntisaamisten arvonalentumisesta. Arvonalentumiset kirjataan kuluksi laajaan tuloslaskelmaan.

### Myytävissä olevien rahoitusvarat

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuuluttomia varoja, jotka on nimenomaisesti määrätty tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitus pitää alle 12 kuukauden ajan tilinpäätöspäivästä lähtien,

jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin. Myytävissä olevat rahoitusvarat voivat koostua osakkeista ja korollisista sijoituksista, ja ne arvostetaan käypään arvoon.

Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset esitetään muissa laajan tuloksen erissä ja kirjataan käyvän arvon rahastoon omaan pääomaan verovaikutus huomioon ottaen. Käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta laajaan tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio. Käyvän arvon rahastossa ei ole tapahtumia. Sellaiset myytävissä olevien rahoitusvarojen luovutusvoitot ja -tappiot, joista ei ole tehty käyvän arvon muutoksia, esitetään laajan tuloslaskelman rahoituserissä.

### Rahavarat ja muut rahoitusvarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista, jotka ovat helposti vaihdettavissa etukäteen tiedossa olevaan määrään käteisvaroja ja joiden arvonmuutosten riski on vähäinen. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien.

### Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon. Rahoitusveloja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin, ja ne ovat pääsääntöisesti korollisia.

### Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisempaan tapahtumaan perustuva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että siitä aiheutuu vastaisia menoja ja veloitteen määrä voidaan luotettavasti arvioida. Varaukset voivat liittyä takuusitoumuksiin, tappiollisiin sopimuksiin, oikeudenkäynteihin, ympäristö- ja veroriskeihin tai toimintojen uudelleenjärjestelyihin.

Takuuvaraus kirjataan, kun takuuehdon sisältävä tuote myydään. Takuuvarauksen määrä perustuu kokemusperäi-

seen tietoon takuumenojen toteutumisesta. Tappiollisesta sopimuksesta kirjataan varaus, kun veloitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt. Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan silloin, kun sitä koskeva yksityiskohtainen ja asianmukainen suunnitelma on laadittu ja järjestelystä on tiedotettu niille tahoille, joita järjestely koskee ja siten annettu riittävä peruste odottaa, että uudelleenjärjestely toteutetaan. Varauksena kirjattava määrä vastaa parasta arviota menoista, joita olemassa olevan veloitteen täyttäminen edellyttää tilinpäätöspäivänä.

### Oma pääoma, osingot ja omat osakkeet

Yhtiön hallituksen ehdottama osinko sisältyy konsernitaseen voittovaroihin ja osinko kirjataan sille tilikaudelle, jonka aikana yhtiökokous tekee päätöksen osingonjaosta.

Honkarakenne Oyj:n omia osakkeita ostettaessa niistä maksettu määrä, mukaan lukien hankinnan välittömät kulut, on kirjattu oman pääoman vähennykseksi.

### Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana liikkeessä olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla. Liikkeeseen lasketuista osakkeista vähennetään yhtiön hallussa olevat omat osakkeet. Laimennettu osakekohtainen tulos lasketaan osakekohtaisesta tuloksesta, johon on lisätty potentiaalisten kantaosakkeiden vaikutus tilikauden tulokseen ja osakkeiden lukumäärän painotettuun keskiarvoon.

### Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

#### Myytävänä olevat omaisuuserät

Konserni luokittelee pitkäaikaisen omaisuuserän (tai luovutettavien erien ryhmän) ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät ja velat myytävänä olevaksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä olevaksi luokitellun edellytyksien katsotaan täyttyvän, kun

myynti on erittäin todennäköinen ja omaisuuserä (tai luovutettavien erien ryhmä) on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin, kun johto on sitoutunut myyntiin, aktiiviset myyntiponnistelut on aloitettu ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta.

Välittömästi ennen luokittelua myytävänä olevaksi kyseiset omaisuuserät tai luovutettavien erien ryhmän varat ja velat arvostetaan niihin sovellettavien IFRS-standardien mukaisesti. Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä olevat omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) arvostetaan kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuville menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan, kumpi niistä on alempi. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

Luovutettavien erien ryhmään kuuluvat omaisuuserät, jotka eivät kuulu IFRS 5 -standardin arvostussääntöjen soveltamisalaan, ja velat arvostetaan niitä koskevien IFRS-standardien mukaan myös luokitteluhetken jälkeen. Myytävänä olevat omaisuuserät sekä luovutettavien erien ryhmään sisältyvät velat esitetään taseessa erillään muista eristä.

Konserni on luokitellut Alajärven tehdaskiinteistön myytävänä olevaksi omaisuuseräksi.

#### Lopetetut toiminnot

Lopetettu toiminto on konsernin osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka täyttää jonkin seuraavista edellytyksistä:

1. Se on merkittävä erillinen liiketoimintayksikkö tai maantieteellistä aluetta edustava yksikkö.
2. Se on osa yhtä koordinoitua suunnitelmaa, joka koskee luopumista erillisestä keskeisestä liiketoimintalueesta tai maantieteellisestä toiminta-alueesta.
3. Se on tytäryritys, joka on hankittu yksinomaan tarkoituksena myydä se edelleen.

Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eräänään konsernin laajassa tuloslaskelmassa. Lopetettujen toimintojen omaisuuserät ja niihin liittyvät muihin laajan tuloksen

eriin kierjatut erät sekä luovutettavien erien ryhmään sisältyvät velat esitetään taseessa erillään muista eristä.

Konsernissa ei ole lopetetuiksi toiminnoiksi luokiteltuja eriä tällä hetkellä.

### Uusien ja muuttuneiden IFRS-standardien ja IFRIC-tulkintojen soveltaminen

Honkarakenne-konserni on noudattanut vuoden 2015 alusta alkaen seuraavia voimaan tulleita muutettuja standardeja. Näillä ei ollut merkittävää vaikutusta tilikauden 2015 konsernitilinpäätökseen.

IFRS-standardeihin tehdyt parannukset, jotka julkaistiin kierroksen 2010 - 2012 (voimaan 1.7.2014): Parannukset, aiheuttavat muutoksia seuraaviin standardeihin:

- IFRS 2, 'Osakeperusteiset maksut'
- IFRS 3, 'Liiketoimintojen yhdistäminen'
- IFRS 8, 'Toimintasegmentit'
- IFRS 13, 'Käyvän arvon määrittäminen'
- IAS 16, 'Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet' ja IAS 38, 'Aineettomat hyödykkeet'
- IAS 24, 'Lähipiiriä koskevat tiedot tilinpäätöksessä'

Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä. Näillä muutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Honkarakenteen konsernitilinpäätökseen.

IFRS-standardeihin tehdyt parannukset, jotka julkaistiin kierroksen 2011 - 2013 (voimaan 1.7.2014): Parannukset, aiheuttavat muutoksia seuraaviin standardeihin:

- IFRS 3, 'Liiketoimintojen yhdistäminen'
- IFRS 13, 'Käyvän arvon määrittäminen'
- IAS 40, 'Sijoituskiinteistöt'

Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä. Näillä muutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Honkarakenteen konsernitilinpäätökseen.

IFRIC 21 Julkiset maksut (voimaan 17.6.2014): Tulkinta koskee standardia IAS 37 "Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat". IAS 37:ssä esitetään velan kirjaamiskriteerit. Yksi niistä on vaatimus siitä, että yrityksellä on olemassa oleva velvoite, joka on seurausta aikaisemmasta tapahtumasta (velvoitteen synnyttävä tapahtuma). Tulkinnessa selvennetään, että julkisen maksun osalta tämä velvoitteen synnyttävä tapahtuma on se laissa määrätty toiminta, jonka perusteella maksun suorittamisvelvollisuus määräytyy. Tulkinalla ei arvioida olevan olennaista vaikutusta Honkarakenteen konsernitilinpäätökseen.

### Myöhemmin voimaan tulevat IFRS-standardit, tulkinnat ja muutokset

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja siihen liittyvät muutokset useaan muuhun standardiin (voimaan 1.1.2018, ei vielä hyväksytty EU:ssa): IAS 39:n Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen mukaiset useat luokittelu- ja arvostusmallit korvataan IFRS 9:ssä yhdellä mallilla, jonka mukaan arvostusryhmiä on alun perin vain kaksi: jaksotettu hankintameno ja käypä arvo.

Velkakirjasijoitusten luokittelua ohjaavat rahoitusvarojen hallinnoinnissa noudatettava liiketoimintamalli ja sopimusperusteiset rahavirtaominaisuudet. Velkakirjasijoitus arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon, jos: a) liiketoimintamallin tavoitteena on pitää rahoitusvaroihin kuuluva erä siihen asti, kunnes sopimukseen perustuvat rahavirrat kerätään, ja b) instrumentin sopimukseen perustuvat rahavirrat koostuvat yksinomaan pääoman ja koron maksusta.

Kaikki muut velkakirjasijoitukset ja osakesijoitukset, mukaan lukien strukturoidut velka- ja osakeinstrumentit, on kirjattava käypään arvoon.

Kaikki rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Poikkeuksena ovat käyvän arvon muutokset osakesijoituksista, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa: ne voidaan kirjata joko tuloslaskelmaan tai oman pääoman rahastoihin (jolloin niitä ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi).

Jos on kyse rahoitusveloista, joihin on sovellettu käyvän arvon optiota, yrityksen omasta luottoriskistä johtuva osuus käyvän arvon muutoksesta kirjataan tuloslaskelman sijaan muihin laajan tuloksen eriin.

Uudet (joulukuussa 2013 julkaistut) suojauslaskentasäännöt tuovat suojauslaskennan lähemmäs yleisiä riskienhallinnan käytäntöjä. Yleisesti ottaen suojauslaskennan soveltaminen on jatkossa helpompaa. Uusi standardi sisältää myös aiempaa laajemmat liitetietovaatimukset, ja esittämistapaan tulee muutoksia.

IASB teki joulukuussa 2014 lisää muutoksia luokittelu- ja arvostussääntöihin ja julkaisi uuden arvonalentumismallin. Näiden muutosten jälkeen IFRS 9 oli saatu valmiiksi. Muutoksiin kuuluu mm:

- kolmas arvostusryhmä (käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat), jota sovelletaan joihinkin vieraan pääoman ehtoihin instrumentteihin kuuluviin rahoitusvaroihin
- uusi odotettavissa oleviin luottotappioihin perustuva malli, jonka mukaan rahoitusvarat läpikäyvät kolme eri vaihetta niihin liittyvän luottoriskin kasvaessa. Vaihe määrää, kuinka arvonalentumistappiot määritetään ja efektiivisen koron menetelmää sovelletaan. Yksinkertaistettu menettely on sallittu rahoitusvaroilta, joihin ei sisälly merkittävää rahoituskomponenttia esim. myyntisaamiset). Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä kirjataan tappio, joka vastaa 12 kuukaudelta (myyntisaamisten osalta koko voimassaoloajalta) odotettavissa olevia luottotappiota, paitsi jos rahoitusvarojen katsotaan olevan luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita.

Kaikki uudet säännöt on otettava käyttöön samalla kertaa.

IFRS 9 -hankkeen vaikutusten arviointi on yhtiössä vielä kesken, mutta muutoksilla arvioidaan olevan merkitystä yhtiön myyntisaamisten arvonalentumisiin.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista (voimaan 1.1.2018, ei vielä hyväksytty EU:ssa): IASB on julkaissut uuden tulouttamisstandardin. Se korvaa tavaroiden ja palvelujen myyntiä koskevan IAS 18:n ja pitkäaikaishankkeita koskevan IAS 11:n.

Uuden standardin peruseriaatteena on, että myyntituotot kirjataan, kun tavaraa tai palvelua koskeva määräysvalta siirtyy asiakkaalle – aiemmin käytettyjen riskien ja etujen sijaan tarkastellaan siis määräysvaltaa. Myyntituotto-



jen kirjaamisessa on sovellettava uutta viisiportaista prosessia:

- tunnistetaan asiakassopimukset
- tunnistetaan erilliset suoritevelvoitteet
- määritetään sopimuksen mukainen transaktiohinta
- kohdistetaan transaktiohintaa erillisille suoritevelvoitteille, ja
- kirjataan myyntituotto, kun kukin suoritevelvoite on täytetty.

Merkittävimmät muutokset nykyiseen käytäntöön verrattuna:

- Kaikki kokonaisuuteen kuuluvat tavarat ja palvelut, jotka ovat erotettavissa, on kirjattava erikseen, ja sopimuksen mukaiseen hintaan tulevat alennukset on yleensä kohdistettava eri elementeille.
- Tulouttaminen voi aikaistua nykyisten standardien mukaiseen verrattuna, jos vastike vaihtelee jostakin syystä (kuten kannustimet, alennukset, tulokseen perustuvat palkkiot, rojalit, tietyn lopputuleman toteutuminen jne.) – vähimmäismäärät on kirjattava, jos ei ole merkittävää riskiä niiden peruuntumisesta.
- Myyntituottojen kirjaamisajankohta voi muuttua: osa tuotoista, jotka nykyisin kirjataan sopimuksen päättyessä, saatetaan kirjata sopimuksen voimassaoloajan kuluessa ja päinvastoin.
- Mm. lisenssejä, takuita, ei palautettavia etukäteismaksuja ja kaupintavarastoja koskien on tullut uusia sääntöjä.
- Kuten kaikkiin uusiin standardeihin, myös tähän liittyy uusia liitetietovaatimuksia.

Näillä kirjanpitokäsittelyä koskevilla muutoksilla voi olla vaikutusta yhtiön liiketoimintakäytäntöihin järjestelmien, prosessien ja kontrollien, kompensatio- ja bonusjärjestelyjen, verosuunnittelun ja sijoittajaviestinnän osalta. Yhtiö selvittää käyttöönoton vaikutuksia.

# KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

## TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT (1-10)

### 1. Segmentit

Honkarakenne-konsernilla on kolme maantieteellistä toimintasegmenttiä, jotka on yhdistetty IFRS 8.12 mukaisesti yhdeksi raportoitavaksi segmentiksi. Yhtiö seuraa myyntiä ja toimintaansa kolmella eri markkina-alueella, nämä ovat Suomi ja Baltia (Finland & Baltics), Venäjä ja IVY-maat (Russia & CIS) ja Muut markkinat (Global Markets). Honkarakenne on yhdistänyt myyntialueet yhdeksi raportoitavaksi segmentiksi, koska kaikilla markkina-alueilla taloudelliset ominaispiirteet ja myytävät tuotteet ovat samankaltaiset. Yhtiön ylin operatiivinen päätöksentekijä on toimitusjohtaja.

Johdon sisäinen raportointi vastaa IFRS-laadintaperiaatteita ja tästä syystä erillisiä täsmäytyslaskelmia ei esitetä. Johdon sisäisellä raportoinnilla seurataan toiminnan kehitystä maantieteellisiin markkinoihin perustuvien liiketoiminta-alueiden perusteella. Sisäinen johdon raportointi palvelee tavoitteiden asettamista ja budjetin seurantaa ja on siten johtamisen väline eikä varsinainen ulkoinen taloudellinen mittari.

Maantieteellisesti konsernin myynti jakautuu seuraavasti: Suomi ja Baltia, (Finland & Baltics), Venäjä ja IVY-maat (Russia & CIS) ja Muut markkinat (Global Markets).

Suomi ja Baltia (Finland & Baltics) sisältää seuraavat maat: Suomi, Latvia, Liettua ja Viro. Se sisältää myös Prosessijätteen myynnin kierrätykseen.

Venäjä ja IVY-maat (Russia & CIS) sisältää seuraavat maat: Venäjä, Azerbaidžan, Kazakstan, Ukraina ja muut IVY-maat.

Muut markkinat (Global Markets) sisältää muut kuin edellä mainitut maat.

Liikevaihto esitetään asiakkaan sijainnin mukaan ja varat varojen sijainnin mukaan.

Honkarakenne-konsernin ulkoiset tuotot kertyvät laajasta asiakaskunnasta. IFRS 8 mukaisen merkittävien yksittäisten asiakkaiden tuotot olivat yhteensä 12,0 milj. euroa vuonna 2015 ja 13,7 milj. euroa vuonna 2014.

### Maantieteellinen jako:

	2015	2014
<b>Liikevaihdon jakauma %</b>		
Suomi ja Baltia	42 %	48 %
Venäjä ja IVY-maat	31 %	31 %
Muut markkinat	28 %	20 %
<b>Yhteensä</b>	<b>100 %</b>	<b>100 %</b>

	2015	2014	% muutos
<b>Liikevaihto TEUR</b>			
Suomi ja Baltia	16 247	21 961	-26 %
Venäjä ja IVY-maat	12 029	14 271	-16 %
Muut markkinat	10 834	9 279	17 %
<b>Yhteensä</b>	<b>39 110</b>	<b>45 511</b>	-14 %

	2015	2014
<b>Pitkäaikaiset varat TEUR</b>		
Suomi ja Baltia	11 645	14 931
Venäjä ja IVY-maat		
Muut markkinat	418	424
<b>Yhteensä</b>	<b>12 064</b>	<b>15 354</b>

Suomeen liittyvä liikevaihto vuonna 2015 oli 16 247 TEUR ja vuonna 2014 se oli 21 751 TEUR. Suomeen liittyvät pitkäaikaiset varat vuonna 2015 olivat 11 645 TEUR ja vuonna 2014 ne olivat 14 926 TEUR.

2. Liikevaihto TEUR	2015	2014
Tuotot tavaroiden myynnistä	36 720	42 673
Tuotot palveluista	2 390	2 838
<b>Yhteensä</b>	<b>39 110</b>	<b>45 511</b>

Tilinpäätöshetkillä 2015 ja 2014 ei ollut keskeneräisiä pitkäaikaishankkeita.

3. Liiketoiminnan muut tuotot TEUR	2015	2014
Vuokratuotot	88	55
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	2	168
Avustukset	191	247
Pyöreän puutavaran myynti	1	0
Liiketoiminnan muut tuotot	27	38
<b>Yhteensä</b>	<b>309</b>	<b>509</b>

4. Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut TEUR	2015	2014
Palkat	6 113	6 760
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	1 122	1 169
Muut henkilösivukulut	287	393
<b>Yhteensä</b>	<b>7 522</b>	<b>8 323</b>

Konsernin henkilöstön määrä henkilötyövuosina keskimäärin	2015	2014
Toimihenkilöt	63	81
Työntekijät	51	66
<b>Yhteensä</b>	<b>113</b>	<b>146</b>

Konsernin henkilöstön määrä keskimäärin	2015	2014
Toimihenkilöt	71	90
Työntekijät	68	71
<b>Yhteensä</b>	<b>139</b>	<b>161</b>

## 5. Tutkimus- ja kehitysmenot TEUR

Kuluksi kirjatut tutkimus- ja kehittämismenot olivat yhteensä 362 TEUR vuonna 2015 (476 TEUR vuonna 2014).

## 6. Poistot ja arvonalentumiset TEUR

Poistot	2015	2014
<b>Aineettomat hyödykkeet</b>		
Aineettomat oikeudet	118	245
<b>Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet</b>		
Rakennukset ja rakennelmat	621	625
Koneet ja kalusto	1 182	1 173
Muut aineelliset hyödykkeet	126	149
<b>Yhteensä</b>	<b>1 930</b>	<b>1 948</b>

## Arvonalentumiset hyödykeryhmittäin

Maa- ja vesialueet	64	
Rakennukset ja rakennelmat	177	0
Koneet ja laitteet	31	4
Muut aineelliset hyödykkeet	7	
<b>Yhteensä</b>	<b>280</b>	<b>4</b>

**Poistot ja arvonalentumiset yhteenä** 2 327 2 197

Vuonna 2015 arvonalentumistappiot 280 TEUR liittyy käyttöomaisuuden arvostamiseen kerrytettävissä olevaan rahamäärään, joka määritettiin käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla.

Vuonna 2014 arvonalentumistappio 4 TEUR liittyy käyttöomaisuuden arvostamiseen kerrytettävissä olevaan rahamäärään, joka määritettiin käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla.

7. Liiketoiminnan muut kulut TEUR	2015	2014
Vapaaehtoiset henkilöstökulut	189	157
Vuokrat	713	581
Luottotappiot	100	37
Myynti- ja markkinointikulut	984	1 612
Asiantuntijapalkkiot	767	930
Toimitilakulut	308	515
Tietohallintokulut	768	730
Vahingonkorvaukset	70	22
Vakuutukset	134	6
Muut liiketoiminnan kulut	1 222	1 795
<b>Yhteensä</b>	<b>5 255</b>	<b>6 385</b>
<b>Tilintarkastajan palkkiot</b>	<b>2015</b>	<b>2014</b>
- Tilintarkastus	51	44
- Veroneuvonta	0	0
- Muut palvelut	52	27
<b>Yhteensä</b>	<b>104</b>	<b>71</b>
<b>8. Rahoitustuotot ja -kulut TEUR</b>	<b>2015</b>	<b>2014</b>
<b>Rahoitustuotot</b>		
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista:		
Valuuttatermiinit, ei suojauslaskennassa		
Koronvaihtosopimus, ei suojauslaskennassa	92	37
Muut korko- ja rahoitustuotot	33	17
<b>Yhteensä</b>	<b>125</b>	<b>54</b>
<b>Rahoituskulut</b>		
Korkokulut jaksotettuun hankintameno- arvoistettavista rahoituslainoista	385	336
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusinstrumenteista:		
Valuuttatermiinit, ei suojauslaskennassa	14	10
Muut rahoituskulut	6	54
<b>Yhteensä</b>	<b>405</b>	<b>400</b>

Laajan tuloslaskelman rahoituseriin kirjatut kurssierot		
Valuuttakurssivoitot	141	106
Valuuttakurssitappiot	-441	-96
<b>Yhteensä</b>	<b>-300</b>	<b>10</b>
<b>Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä</b>	<b>-581</b>	<b>-337</b>
Kaikki korkomenot on kirjattu kuluksi laajaan tuloslaskelmaan.		
<b>9. Tuloverot TEUR</b>	<b>2015</b>	<b>2014</b>
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	509	457
Edellisten tilikausien verot	41	104
Laskennalliset verot		
Syntyneet ja purkautuneet väliaikaiset erot	78	20
<b>Yhteensä</b>	<b>628</b>	<b>581</b>
<b>Verokannan täsmäytys TEUR</b>		
Tulos ennen veroja	-1 723	-2 523
Laskennallinen vero emoyhtiön verokannalla	345	505
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikk. verokant.vaiikut.	21	-34
Verovapaat tuotot	131	22
Vähennyskeltvottomat kulut	-6	-18
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	85	134
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset väliaikaisista eroista	-7	-114
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta veroilla vähennettynä	13	3
Verot aikaisemmilta tilikausilta	41	104
Muut erät	4	-20
<b>Verot tuloslaskelmassa</b>	<b>628</b>	<b>581</b>

Vuonna 2015 emoyhtiön verokanta on 20 % (vuonna 2014 se oli 20 %).

## 10. Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

	2015	2014
Tilikauden voitto / tappio	-1 095	-1 942
Vähemmistölle kuuluva osuus	0	-7
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto / tappio	-1 095	-1 936
Keskimääräinen osakemäärä (1 000 kpl)	4 838	4 838
Laimennettu keskimääräinen osakemäärä (1 000 kpl)	4 838	4 840
Laimentamaton tulos/osake (EPS), EUR	-0,23	-0,40
Laimennettu tulos/osake (EPS), EUR	-0,23	-0,40

Yhtiöllä on kaksi osakesarjaa A-sarja ja B-sarja, joilla on erilainen oikeus osinkoon. B-sarjan osakkeille maksetaan jaettavasta voitosta päältäpäin 0,20 euroa ja sen jälkeen maksetaan A-sarja osakkeille samoin 0,20 euroa, jonka jälkeen jäljellä oleva voitto jaetaan tasan kaikkien osakkeiden kesken.

## KONSERNITASEEN LIITETIEDOT, VARAT (1 1-20)

### 11. Aineelliset hyödykkeet TEUR

Aineelliset hyödykkeet 2015	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaks. ja keskener. hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 253	23 476	38 200	2 931	0	65 861
Kurssierot (+/-)		14	12			26
Lisäykset			50		21	71
Siirto myytävänä olevaksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	-412	-5 877	-8 081	-488		-14 858
Vähennykset	-83	-15	-32			-130
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>758</b>	<b>17 599</b>	<b>30 149</b>	<b>2 444</b>	<b>21</b>	<b>50 970</b>
<b>Kertyneet poistot 1.1.</b>	<b>-222</b>	<b>-16 041</b>	<b>-32 401</b>	<b>-2 693</b>	<b>0</b>	<b>-51 356</b>
Kurssierot (+/-)		-6	-7			-12
Siirto myytävänä olevaksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	303	5 121	8 026	458		13 908
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	69	15				83
Tilikauden poisto		-621	-1 182	-126		-1 930
Arvonalentuminen	-64	-177	-31	-7		-279
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>	<b>86</b>	<b>-11 709</b>	<b>-25 595</b>	<b>-2 367</b>	<b>0</b>	<b>-39 586</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.2015</b>	<b>844</b>	<b>5 890</b>	<b>4 554</b>	<b>76</b>	<b>21</b>	<b>11 385</b>

Vuonna 2015 on kirjattu arvonalennusta 279 TEUR, josta 233 liittyy Alajärven tehdaskiinteistöön. Arvonalentuminen on kirjattu Arvonalentumiset-riville. Vuonna 2015 Alajärven tehdaskiinteistö siirrettiin myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin. Alajärven tehdaskiinteistön aineellisten hyödykkeiden arvo alaskirjauksen jälkeen oli 949 TEUR. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritettyä käypään arvoon vähennettynä myynnin kuluilla ja se perustuu johdon tekemään arvioon.

Aineelliset hyödykkeet TEUR

Aineelliset hyödykkeet 2014	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaks. ja keskener. hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 253	23 302	35 020	2 758	3 319	65 653
Kurssierot (+/-)						
Lisäykset		237	481	94		812
Vähennykset		-411	-192			-603
Siirrot erien välillä		349	2 891	79	-3 319	0
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>1 253</b>	<b>23 476</b>	<b>38 200</b>	<b>2 931</b>	<b>0</b>	<b>65 861</b>
<b>Kertyneet poistot 1.1.</b>	<b>-222</b>	<b>-15 637</b>	<b>-31 399</b>	<b>-2 543</b>	<b>0</b>	<b>-49 800</b>
Kurssierot (+/-)		-180	1			-179
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		401	174			575
Tilikauden poisto		-625	-1 173	-149		-1 948
Arvonalentuminen			-4			-4
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>	<b>-222</b>	<b>-16 041</b>	<b>-32 401</b>	<b>-2 693</b>	<b>0</b>	<b>-51 356</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.2014</b>	<b>1 032</b>	<b>7 436</b>	<b>5 799</b>	<b>239</b>	<b>0</b>	<b>14 505</b>

Vuonna 2014 on kirjattu koneista ja kalustosta arvonalennusta 4 TEUR, joka on kirjattu Arvonalentumiset-riville. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritettyä käypään arvoon vähennettynä myynnin kuluilla ja se perustuu johdon tekemään arvioon.

## Rahoitusleasingsopimukset

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittua omaisuutta seuraavasti:

	Koneet ja kalusto
31.12.2015	
Hankintameno	180
Kertyneet poistot	-103
Kirjanpitoarvo	77
31.12.2014	
Hankintameno	263
Kertyneet poistot	-141
Kirjanpitoarvo	121

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintamenoa lisäykseen sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittuja hyödykkeitä 26 TEUR vuonna 2015 (90 TEUR vuonna 2014).

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintamenoa vähennyksiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittuja hyödykkeitä 108 TEUR vuonna 2015 (114 TEUR vuonna 2014).



## 12. Aineettomat hyödykkeet TEUR

Aineettomat hyödykkeet 2015	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut aineettomat hyöd.	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	72	5 056	2 148	49	7 325
Kurssierot (+/-)					0
Lisäykset		1			1
Vähennykset		-20			-20
Siirrot erien välillä		49		-49	0
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>72</b>	<b>5 087</b>	<b>2 148</b>	<b>0</b>	<b>7 306</b>
<b>Kertyneet poistot 1.1.</b>	<b>0</b>	<b>-4 768</b>	<b>-2 148</b>	<b>0</b>	<b>-6 917</b>
Vähennysten kertyneet poistot		19			19
Tilikauden poisto		-118			-118
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>	<b>0</b>	<b>-4 867</b>	<b>-2 148</b>	<b>0</b>	<b>-7 015</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.2015</b>	<b>72</b>	<b>220</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>291</b>

Aineettomat hyödykkeet 2014	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut aineettomat hyöd.	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	72	4 952	2 148	31	7 203
Kurssierot (+/-)					0
Lisäykset		107		18	125
Vähennykset		-4			-4
Siirrot erien välillä					0
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>72</b>	<b>5 056</b>	<b>2 148</b>	<b>49</b>	<b>7 325</b>
<b>Kertyneet poistot 1.1.</b>	<b>0</b>	<b>-4 526</b>	<b>-2 148</b>	<b>0</b>	<b>-6 675</b>
Vähennysten kertyneet poistot		4			4
Tilikauden poisto		-245			-245
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>	<b>0</b>	<b>-4 768</b>	<b>-2 148</b>	<b>0</b>	<b>-6 916</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.2014</b>	<b>72</b>	<b>288</b>	<b>0</b>	<b>49</b>	<b>409</b>

IAS 36 -standardin mukaan konserniliikearvosta ei tehdä poistoja vaan konserniliikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Liikearvo kohdistuu Honkarakenne Oyj:n vuonna 2003 ostamaan 10 %:n osuuteen Honka Blockhaus GmbH:sta. Liikearvosta ei ole tehty arvonalentumiskirjauksia vuosina 2006–2015.

#### Liikearvon arvonalentumistestaukset

TEUR	2015	2014
Honka Blockhaus	72	72

Lasketut rahavirtaennusteet perustuvat johdon laatimiin ja hyväksymiin strategioihin, jotka kattavat viiden vuoden ajanjakson. Käytetty diskonttauskorko on testauksessa 10,1 %, jonka herkkyyttä laskelmien lopputuloksiin on testattu eri vaihteluväleillä. Diskontatun rahavirran laskenta vaatii ennusteita ja oletuksia mm. liittyen markkinoiden kasvuun, hintoihin ja volyymikehitykseen.

	Honka Blockhaus 2015	Honka Blockhaus 2014
<b>Käytetyt ennusteparametrit</b>		
Diskonttauskorko (pre tax WACC)	10,1 %	10,1 %
Terminaalikasvu	2 %	2 %
Liiketoiminnan kiinteät kulut, kasvu keskimäärin vuodessa	2 %	2 %
	Honka Blockhaus 2015	Honka Blockhaus 2014
<b>Herkkyysanalyysi *)</b>		
Diskonttauskorko	1,0 %	12,0 %
Terminaalikasvu	-1,0 %	-9,0 %

\*) Keskeisten ennusteparametrien prosenttiyksikkömuutos, joilla kerrytettävissä oleva rahamäärä on yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo. Muutos yksittäisessä parametrissa, muut tekijät ennallaan.

13. Osuudet osakkuusyhtiöissä TEUR	2015	2014
Tilikauden alussa	256	273
Osuus tilikauden tuloksesta	-65	-17
<b>Tilikauden lopussa</b>	<b>191</b>	<b>256</b>

Osakkuusyhtiöt TEUR	2015	2014
---------------------	------	------

Puulaakson Energia Oy, Karstula		
Omistusosuus (%)	25,9%	41,1 %
Varat	2 961	3 146
Velat	2 349	2 614
Liikevaihto	1 038	1 105
Voitto / Tappio	-170	-40

Pielishonka Oy, Lieksa		
Omistusosuus (%)	39,3 %	39,3 %
Varat	94	91
Velat	2	2
Tuotot	27	27
Voitto / Tappio	3	-1

#### 14. Muut rahoitusvarat TEUR

Myytavissä olevat rahoitusvarat	2015	2014
Noteeraamattomat osakesijoitukset	42	42

Myytavissä olevat rahoitusvarat	2015	2014
Tilikauden alussa	42	43
Vähennykset		-1
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>42</b>	<b>42</b>

Joista pitkäaikaisia	42	42
----------------------	----	----

Myytavissä olevien rahoitusvarojen kirjanpitoarvo vastaa johdon näkemystä käyvästä arvosta.

## 15. Pitkäaikaiset saamiset TEUR

Pitkäaikaiset saamiset 2015	Pitkäaikaiset lainasaamiset	Muut pitkäaikaiset saamiset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	214	20	233
Kurssierot (+/-)	13		13
Vähennykset	-2		-2
Hankintameno 31.12.	226	20	245
Kertyneet poistot 1.1.	-50		-50
Kertyneet poistot 31.12.	-50	0	-50
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.2015</b>	<b>176</b>	<b>20</b>	<b>195</b>

Kirjanpitoarvo vastaa johdon näkemystä käyvästä arvosta ja se on luottoriskin enimmäismäärä vakuuksien käypää arvoa huomioon ottamatta.

Pitkäaikaiset saamiset 2014	Pitkäaikaiset lainasaamiset	Muut pitkäaikaiset saamiset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	265	20	284
Kurssierot (+/-)	-2		-2
Vähennykset	-49		-49
Hankintameno 31.12.	214	20	233
Kertyneet poistot 1.1.	-50		-50
Kertyneet poistot 31.12.	-50	0	-50
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.2014</b>	<b>164</b>	<b>20</b>	<b>183</b>

Kirjanpitoarvo vastaa johdon näkemystä käyvästä arvosta ja se on luottoriskin enimmäismäärä vakuuksien käypää arvoa huomioon ottamatta.

## 16. Laskennalliset verosaamiset ja -velat TEUR

### Laskennallisten verosaamisten erittely 2015

	1.1.2015	Kirjattu tulosvaikutteisesti	Kurssierot	31.12.2015
Vahvistetuista tappioista	1 383	217		1 600
Väliaikaiset erot	720	420	3	1 143
<b>Yhteensä</b>	<b>2 103</b>	<b>637</b>	<b>3</b>	<b>2 743</b>

### Laskennallisten verosaamisten erittely 2014

	1.1.2014	Kirjattu tulosvaikutteisesti	Kurssierot	31.12.2014
Vahvistetuista tappioista	924	459		1 383
Väliaikaiset erot	557	163		720
<b>Yhteensä</b>	<b>1 481</b>	<b>622</b>	<b>0</b>	<b>2 103</b>

Tilinpäätöksen yhteydessä on tehty johdon huolellinen arviointi tappioista kirjattujen verosaatavien arvostamisesta. Kirjatut verosaamiset perustuvat johdon näkemykseen tulevaisuuden kehityksestä.

Vaikka Honkarakenne-konserni on tehnyt neljänä vuonna tappiollisen tuloksen, niin johto uskoo, että tulevaisuudessa yhtiö tekee voitollista tulosta. Arvio perustuu liiketoimintasuunnitelmaan ja positiivista tuloskehitystä tukevana näyttönä pidetään erityisesti vuosina 2012-2013 tehtyjä merkittäviä tehostamistoimia, mm. Alajärven tuotantolaitoksesta tuopumista ja laajentumista uusille markkina-alueille.

Lisäksi tuloskehitystä tukevana näyttönä pidetään sitä, että konsernin tilauskanta on tilinpäätöshetkellä korkeammalla tasolla kuin vastaavana ajankohtana edellisellä vuonna.

## Vahvistetuista tappioista kirjatut verosaatavat vanhenevat

	2015	2014
Vuonna 2019	541	541
Vuonna 2021	2	2
Vuonna 2023	194	194
Vuonna 2024	496	366
Vuonna 2025	110	
Ei vanhenemispäivää	257	278
<b>Yhteensä</b>	<b>1 600</b>	<b>1 383</b>

Laskennalliset verosaamiset kohdistuvat	2015	2014
Emo	2 274	1 721
Saksan tytäryhtiö	276	298
Japanin tytäryhtiö	192	84
<b>Yhteensä</b>	<b>2 743</b>	<b>2 103</b>

Laskennallisia verosaamisia ei ole kirjattu Alajärven tehtaan sulkemiseen liittyvistä väliaikaista eroista määrältään 387 TEUR (405 TEUR 2014).

Laskennallisia verosaamisia ei ole kirjattu vuonna 2013 toteutetuista tehostamistoimenpiteisiin liittyvistä väliaikaista eroista määrältään 10 TEUR (10 TEUR 2014).

Laskennallisia verosaamisia on kirjaamatta Honka Management Oy:n vuosien 2012-2015 verotuksellisista tappioista yhteensä 131 TEUR.

## Laskennallisten verovelkojen erittely 2015

	1.1.2015	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	31.12.2015
Poistoerot	4	1	5
Väliaikaiset erot	26	3	29
<b>Yhteensä</b>	<b>30</b>	<b>4</b>	<b>34</b>

## Laskennallisten verovelkojen erittely 2014

	1.1.2014	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	31.12.2014
Poistoerot	2	2	4
Väliaikaiset erot	68	-42	26
<b>Yhteensä</b>	<b>70</b>	<b>-40</b>	<b>30</b>

Tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa, koska sijoitus on pysyvä.

17. Vaihto-omaisuus TEUR	2015	2014
Keskeneräiset tuotteet	2 627	3 007
Valmiit tuotteet	274	459
Muu vaihto-omaisuus	1 345	1 414
<b>Yhteensä</b>	<b>4 246</b>	<b>4 880</b>

Raportointikauden aikana kirjattiin kuluksi 85 TEUR, jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvo alennettiin vastaamaan sen nettorealisointiarvoa (153 TEUR vuonna 2014).  
Muu vaihto-omaisuus koostuu lähinnä tonttivarannosta.

18. Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset TEUR	2015	2014
Laina- ja muut saamiset		
Myyntisaamiset	1 827	3 392
Saamiset osakkuusyrityksiltä	16	19
Lainasaamiset	30	14
Muut saamiset	1 001	568
Siirtosaamiset		
Siirtosaamiset	861	536
Tilikauden verotettavaan tulokseen perustuvat verosaamiset	33	20
<b>Yhteensä</b>	<b>3 769</b>	<b>4 549</b>

Myyntisaamisista kirjataan arvonalentumistappio, kun on objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Velallisen maksujen laiminlyönti ja/tai maksujen viivästyminen on näyttöä myyntisaamisten arvonalentumisesta. Yli 90 päivää erääntyneistä myyntisaamisista tehdään arvonalentumiset tapauskohtaisesti.

Kirjanpitoarvo vastaa johdon näkemystä käyvästä arvosta ja maksimi luottoriskin määrää.

Myyntisaamisten ikäjakauma	2015			2014		
	Arvon- alentuminen kirjattu	Netto 2015	Arvon- alentuminen kirjattu	Netto 2015	Arvon- alentuminen kirjattu	Netto 2015
Erääntymättömät	921	2	918	1 509	9	1 500
Erääntyneet alle 30 päivää	204	1	202	629		629
Erääntyneet 31–60 päivää	36		36	207		207
Erääntyneet 61–120 päivää	100	2	98	316		316
Erääntyneet 121–180 päivää	93		93	247		247
Erääntyneet 181 – 365 päivää	171	1	171	168	5	163
Erääntyneet yli 366 päivää	870	561	309	807	477	330
<b>Yhteensä</b>	<b>2 395</b>	<b>567</b>	<b>1 827</b>	<b>3 883</b>	<b>491</b>	<b>3 391</b>

Myyntisaamisten arvonalentumisia on kirjattu Suomessa, Saksassa ja Japanissa.

19. Rahavarat TEUR	2015	2014
Käteinen ja pankkitili	1 118	977
<b>Yhteensä</b>	<b>1 118</b>	<b>977</b>

## 20. Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät

Vuonna 2015 Alajärven tehdaskiinteistö luokiteltiin myytävänä olevaksi pitkäaikaiseksi omaisuuseräksi.

Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin siirretty Alajärven tehdaskiinteistö sisältää aineettomia oikeuksia, maa-alueen, useita rakennuksia ja rakennelmia, koneita ja kalustoa sekä muita pitkävaikutteisia menoja yhteensä 950 tuhannen euron arvosta.

Siirretty tehdaskiinteistö irtaimistoinen arvostettiin todennäköiseen käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuville kuluilla ja se perustuu johdon tekemään arvioon.

Aineettomat oikeudet sisältävät ohjausjärjestelmiä, maa-alueet muodostuvat useasta erillisestä kiinteistöstä, rakennukset ja rakennelmat sisältävät tuotantokäytössä olleiden rakennusten lisäksi toimistotiloja ja varastoja sekä rakennuksiin kiinteästi liittyviä koneita, Koneet ja kalusto sisältää tuotantokäytössä olleita koneita ja kalustoa ja muut pitkävaikutteiset menot sisältävät maa-pohjaan liittyviä kunnostus- ja parannustöitä kuten asfaltointia ja sähköistystä.

Alla olevassa taulukossa on eritelty taseryhmittäin myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin siirretty Alajärven tehdaskiinteistö irtaimistoinen:

	Hankintameno	Aikaisemmat poistot ja alaskirjaukset	Alaskirjaus siirron yhteydessä	Todennäköinen käypäarvo vähennettynä myynnistä aiheutuville kuluilla
Aineettomat oikeudet	20	- 19		1
Maa- ja vesialueet	412	- 277	- 26	109
Rakennukset ja rakennelmat	5 877	- 4 952	- 170	755
Koneet ja kalusto	8 081	- 7 995	- 31	55
Muut pitkävaikutteiset me- not	488	- 452	- 7	29
<b>Yhteensä</b>	<b>14 878</b>	<b>- 13 694</b>	<b>- 233</b>	<b>950</b>

Johto on sitoutunut Alajärven tehdaskiinteistön myyntiin ja aloittanut myyntiponnistelut siihen liittyen. Myynnistä on käyty neuvotteluja mahdollisen ostajan kanssa ja myynnin arvioidaan toteutuvan vuoden 2016 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana.

Alajärven tehdaskiinteistön tulevista ylläpitokuluista on tehty varaus summaltaan 86 tuhatta euroa. Varaus perustuu johdon tekemään arvioon.

## KONSERNITASEEN LIITETIEDOT, OMA PÄÄOMA JA VELAT (21–27)

### 21. Oma pääoma

	A-osakkeiden lukumäärä (1000)	B-osakkeiden lukumäärä (1000)	Osakkeiden luku- määrä yhteensä (1000)	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Yhteensä
31.12.2013	300	4 869	5 169	9 898	520	6 444	16 862
Suunnattu osakeanti		42	42			90	90
31.12.2014	300	4 911	5 211	9 898	520	6 534	16 952
31.12.2015	300	4 911	5 211	9 898	520	6 534	16 952

Honkarakenne Oyj:n osakkeet jakautuvat A-lajin osakkeisiin ja B-lajin osakkeisiin siten, että A-lajin osakkeita on vähintään 300 000 kpl ja enintään 1 200 000 kpl ja B-lajin osakkeita on vähintään 2 700 000 kpl ja enintään 10 800 000 kpl.

Jokainen A-lajin osake tuottaa yhtiökokouksessa oikeuden äänestää 20 äänellä ja jokainen B-lajin osake yhdellä äänellä. B-lajin osakkeille maksetaan jaettavasta voitosta päältäpäin 0,20 euroa ja sen jälkeen maksetaan A-lajin osakkeille samoin 0,20 euroa, jonka jälkeen jäljellä oleva voitto jaetaan tasan kaikkien osakkeiden kesken.

Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Kaikki liikkeelle lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti. Emoyhtiöllä oli 31.12.2015 hallussaan 78 135 kpl (31.12.2014; 78 135 kpl) omia B-lajin osakkeita.

Vuonna 2014 toteutettiin suunnattu osakeanti, jossa merkittiin yhteensä 42 451 uutta B-sarjan osaketta. Uusien osakkeiden yhteenlaskettu merkintähinta oli 90 195,93 euroa on kirjattu kokonaisuudessaan yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on esittänyt yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2015 ei jaeta osinkoa. Tilikaudelta 2014 ei jaettu osinkoa.

#### Ylikurssirahasto

Vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978 734) aikana ja vuoden 2003 aikana tai jälkeen tehdyistä osakemerkinnöistä saadut rahasuoritukset on kirjattu osakepääomaan ja ylikurssirahastoon järjestely ehtojen mukaisesti, transaktiokuluilla vähennettynä.

#### Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

Honkarakenne Oyj:n hallitus päätti 10.1.2014 sille varsinaisessa yhtiökokouksessa 5.4.2013 annetun osakeantivaltuutuksen nojalla järjestää suunnatun osakeannin, jossa yhtiön henkilöstölle tarjottiin osakkeita merkittäväksi. Hallitus hyväksyi henkilöstöannissa yhteensä 42 451 uuden B-sarjan osakkeen merkinnän. Uusien osakkeiden yhteenlaskettu merkintähinta 90 195,93 euroa on kirjattu kokonaisuudessaan yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

#### Muuntoerot

Muuntoerorahasto sisältää ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

## 22. Osakeperusteiset maksut

Osakeperusteiset kannustinjärjestelmät

### Osakepalkkiojärjestely 2013–2016

Vuonna 2013 toisella neljänneksellä Honkarakenne Oyj:n hallitus päätti uudesta konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Uuden pitkäjänteisen järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön strategiaan ja osakkeiden ansaintaan perustuva palkkiojärjestelmä.

Osakepalkkiojärjestelmän ansaintajakso alkoi 1.1.2013 ja päättyi 31.12.2016. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta perustuu kumulatiiviseen osakekohtaiseen tulokseen (EPS) 2013–2016 ja keskimääräiseen sijoitetun pääoman tuottoon (ROCE) 2013–2016.

Palkkiot ansaintajaksolta 2013–2016 maksetaan vuonna 2017 yhtiön B-sarjan osakkeiden ja rahan yhdistelmänä. Palkkion rahosuudella pyritään kattamaan palkkiosta avainhenkilölle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Mikäli avainhenkilön työ- tai toimisuhte päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta.

Osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään kuuluvat konsernin johtoryhmän jäsenet. Ansaintajakson 2013–2016 perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enentään noin 340 000 Honkarakenne Oyj:n B-osakkeen arvoa sisältäen myös rahana maksettavan osuuden.

Vuoden 2015 lopussa osakeohjelman perusteella maksettavat palkkiot arvioitiin koko ansaintajaksolta 2013 – 2016 nolllaksi ja ohjelmaan liittyvät aikaisemmat kirjaukset purettiin.

### Osakepalkkiojärjestely 2013–2016

#### Perustiedot

Myöntämispäivä	20.6.2013
Osakepalkkioita enentään kpl	340 000
Ansaintajakso alkaa, pvm	1.1.2013
Ansaintajakso päättyy, pvm	31.12.2016
Oikeuden syntymisehdot	työssäolovelvoite
Kriteerit	EPS 2013–2016, ROCE 2013–2016
Maksun suorittamistapa	Osakkeita ja käteistä

### Ansaintajakso 2013–2016

	2015	2014	2013
Jäljellä oleva sitovuusaika, vuotta	1	2	3
Henkilöitä tilikauden päättyessä	2	5	6



Käyvän arvon määrittäminen *	2015	2014	2013
Osakkeen kurssi myöntämishetkellä, euroa	3,14	3,14	3,14
Osakkeen kurssi maksuhetkellä / tilikauden päättyessä, euroa	1,60	1,70	2,70
<b>Vaikutus tulokseen ja taloudelliseen asemaan</b>			
Tilikaudella kirjattu työsuhde-etuuksista aiheutuva kulu, TEUR	-36	5	31
Tilikaudella kirjattu tuloveroihin, TEUR	3	0	-3
Tilikaudella kirjattu laskennallisiin verosaamisiin, TEUR	-6	3	3
Tilikaudella kirjattu suoraan voittovaroihin, TEUR	-23	7	16
Tilikaudella kirjattu yhteensä voittovaroihin, TEUR	-12	1	11
Osakeperusteisista maksuista aiheutuva velka tilikauden lopussa, TEUR	0	12	14
<b>Määrät **</b>			
Määrät 1.1.	14 675	10 484	
Muutokset			
Kaudella allokoitua	-14 675	4 191	10 484
Määrät 31.12.	0	14 675	10 484

\* Käteisenä selvitetävän osuuden osakekohtainen käypä arvo muuttuu kulloinkin raportointihetkenä osakekurssin mukaan palkkion maksuun asti. Osakeperusteisen maksun käypä arvo kirjataan lukumäärään, joka perustuu parhaaseen mahdolliseen arvioon palkkion määrästä, johon odotetaan syntyvän oikeus.

\*\* Taulukossa esitetyt osakepalkkioiden määrät sisältävät sekä osakkeina että rahana maksettavan osuuden.

## Honka Management Oy

Honkarakenne Oyj:n hallitus päätti 31.5.2010 Honkarakenne-konsernin johdon osakeomistujärjestelmästä, jonka tarkoitus on mahdollistaa johdon merkittävä pitkäaikainen omistus yhtiössä. Tähän liittyen Honkarakenne Oyj toteutti 220 000 osakkeen suunnatun annin ja lisäksi yhtiön ylin johto hankki 49 000 kappaletta Honkarakenteen B-osakeeta vuonna 2010. Vuonna 2010 annissa merkittyjen ja hankittujen osakkeiden kappalehintana oli 3,71 euroa ja yhteensä 997 990 euroa.

Vuoden 2011 toisella vuosineljänneksellä hallitus päätti luovuttaa 17 250 yhtiön hallussa olevaa omaa B-osaketta suunnatussa maksullisessa osakeannissa johdon perutamalle omistusyhtiölle Honka Management Oy:lle Honkarakenteen uuden johtoryhmän jäsenen, Sanna Westerin, liittämiseksi järjestelmään. Osakkeiden luovutusarvo oli 5,26 euroa kappaleelta ja yhteensä 90 735 euroa.

Näiden järjestelyjen seurauksena Honka Management Oy omistaa yhteensä 286 250 Honkarakenne Oyj:n B-osaketta. Osakehankinnat on rahoitettu johtoryhmän jäsenten pääomapanoksilla, yhteensä 242 499 euroa, ja Honkarakenne Oyj:n vuosina 2010–2011 antamalla lainoilla, jotka ovat yhteensä 851 000 euroa.

Toimitusjohtajana 1.1.2012 toiminut Esa Rautalinko irtisanoutui yhtiön palveluksesta tammikuussa 2012 ja osakassopimuksen mukaisesti Honkarakenne Oyj lunasti Esa Rautalingon osuuden Honka Management Oy:stä 29.3.2012.

Alkuperäisen suunnitelman mukaan Honkarakenne Oyj:n antamat lainat olisi maksettu kokonaisuudessaan takaisin viimeistään 1.8.2014, mutta järjestelyn purkamista on lykätty. Järjestelyn purkamista lykättäessä vuosi kerrallaan myös lainan takaisin maksupäivää lykätään vastaavasti. Honka Management Oy:llä on oikeus maksaa laina ennenaikaisesti takaisin milloin tahansa.

Järjestely voidaan purkaa sulauttamalla Honka Management Oy Honkarakenne Oyj:öön tai myymällä lainan takaisinmaksuna ja lainanhoitokuluja vastaavan määrän edestä Honkarakenne Oyj:n osakkeita. Lainan takaisinmaksun kattamiseen tarvittavien Honkarakenteen osakkeiden myynnin jälkeen yhtiö maksaa velkansa Honkarakenteelle ja loput osakkeet jaetaan osakkeenomistajille omistuksen suhteessa ja osakkaat purkavat Honka Management Oy:n osakeyhtiölain säännösten mukaisesti viipymättä.

Honka Management Oy:n omistamien Honkarakenteen osakkeiden luovuttamista on rajoitettu järjestelmän voimassaoloaikana. Johtoryhmän jäsenten omistus Honka Managementissa pysyy pääsääntöisesti voimassa järjestelmän purkamiseen saakka. Mikäli johtoryhmän jäsenen työ- tai toimisuhte konserniyhtiöön päättyy johtoryhmän jäsenestä johtuvasta syystä ennen järjestelmän purkamista, hänen osuutensa Honka Managementista voidaan lunastaa ennen järjestelmän purkamista ilman, että hän saa järjestelmästä taloudellista etua.

Honkarakenne-konsernissa järjestelyä käsitellään käteisvaroina maksettavana osakepalkitsemisjärjestelynä. Arvostus tapahtuu jokaisena raportointipäivänä Honkarakenne Oyj:n B-osakkeen käypään arvoon perustuen.

Vuosina 2010–2015 konsernin tulokseen ei kirjattu kuluja liittyen Honka Management Oy:n osakeomistusohjelmaan.

23. Rahoitusvelat TEUR	2015	2014
<b>Pitkäaikainen</b>		
Rahalaitoslainat	4 495	7 305
Rahoitusleasingvelat	33	68
<b>Yhteensä</b>	<b>4 528</b>	<b>7 373</b>
<b>Lyhytaikainen</b>		
Rahalaitoslainat	3 050	1 765
Rahoitusleasingvelat	46	56
<b>Yhteensä</b>	<b>3 096</b>	<b>1 821</b>
Pitkäaikaisiin rahalaitoslainoihin sisältyy shekkitililuottoja	<b>2 470</b>	<b>4 180</b>

Kirjanpitoarvo vastaa johdon näkemystä käyvästä arvosta.

Seuraava taulukko kuvaa sopimukseen perustuvaa maturiteettianalyysia. Luvut ovat diskonttaamattomia, ja ne sisältävät sekä korkomaksut että pääoman takaisinmaksut.

#### Rahoitusvelkojen maturiteettijakauma 31.12.2015

	Tasearvo	Rahavirta *)	2016	2017	2018	2019	2020	2021+
Rahalaitoslainat	7 545	8 116	3 197	1 196	997	367	359	2 000
Rahoitusleasingvelat	79	82	48	26	6	1		
Ostovelat ja muut velat	8 560	8 560	8 560					
<b>Yhteensä</b>	<b>16 184</b>	<b>16 758</b>	<b>11 805</b>	<b>1 222</b>	<b>1 003</b>	<b>368</b>	<b>359</b>	<b>2 000</b>

#### Johdannaisten maturiteettijakauma 31.12.2015

Koronvaihtosopimukset								
Ei suojauslaskennassa	228	195	111	84	0	0	0	0
Valuuttatermiinit								
Ei suojauslaskennassa	44	-154	-154					
<b>Yhteensä</b>	<b>272</b>	<b>41</b>	<b>-43</b>	<b>84</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

\*) Sopimukseen perustuva rahavirta niistä sopimuksista, jotka selvitetään bruttomääräisinä.

#### Rahoitusvelkojen maturiteettijakauma 31.12.2014

	Tasearvo	Rahavirta *)	2015	2016	2017	2018	2019	2020+
Rahalaitoslainat	9 070	10 009	1 931	1 240	1 220	1 027	688	3 903
Rahoitusleasingvelat	125	129	71	39	19			
Ostovelat ja muut velat	8 781	8 781	8 781					
<b>Yhteensä</b>	<b>17 976</b>	<b>18 919</b>	<b>10 783</b>	<b>1 279</b>	<b>1 239</b>	<b>1 027</b>	<b>688</b>	<b>3 903</b>

#### Johdannaisten maturiteettijakauma 31.12.2014

Koronvaihtosopimukset								
Ei suojauslaskennassa	320	306	111	111	84	0	0	0
Valuuttatermiinit								
Ei suojauslaskennassa	30	0	0	0				
<b>Yhteensä</b>	<b>350</b>	<b>306</b>	<b>111</b>	<b>111</b>	<b>84</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

\*) Sopimukseen perustuva rahavirta niistä sopimuksista, jotka selvitetään bruttomääräisinä. Tilinpäätöspäivänä 2015 valuuttajohdannaisia oli 233 480 000 JPY (2014; 284 800 000 JPY).

## Herkkyyshanalyysi

Herkkyyshanalyysi sisältää taseen 31.12.2015 (31.12.2014) sisältämät rahoitusvelat. Korkotason muutokseksi on oletettu yksi prosenttiyksikkö. Korkopositioksi on oletettu korolliset rahoitusvelat ja -saamiset sekä koronvaihtosopimukset tilinpäätöshetkellä niin, että kaikki sopimukset olisivat voimassa muuttumattomina koko vuoden.

MEUR	2015 Tuloslaskelma	2014 Tuloslaskelma
Korkotason muutos +/- 1 %	+/- 0,1	+/- 0,1

### Korollisten velkojen korkokustannusten vaihteluvälit 31.12.2015

Lainat rahalaitoksilta 1,619-3,04 % (2014; 1,09-2,95 %).

Koronvaihtosopimusten enimmäiskorot 3,98 % (2014; 3,98 %).

Konsernin pankkilainat ovat pääosin vaihtuvakorkoisia. Keskimääräinen rahoituslainojen korkoprosentti on 2,45 % (2014; 1,80 %).

Rahoitusleasingvelat on diskontattu käyttäen korkokantaa 3,72 % (2014; 3,88 %).

### Valuuttamääräiset varat ja velat

Konsernin toimintavaluutta on euro. Merkittävät valuuttamääräiset varat ja velat ovat Japanin jenimääräisiä.

	2015	2014
Pitkäaikaiset varat		
Lainat ja muut saamiset	236	121
Lyhytaikaiset varat		
Muut rahoitusvarat	698	812
Myyntisaamiset ja muut saamiset	265	279
Lyhytaikaiset velat		
Korolliset velat	0	0
Korottomat velat	772	1 165
Valuuttamääräiset saamiset ja velat netto	426	48
Valuuttatermiinit	1 781	1 713
Valuuttariski netto	-1 355	-1 665

Seuraavassa taulukossa on esitetty euron vahvistuminen tai heikkeneminen Japanin jeniin verrattuna kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina. Muutosprosentin oletetaan olevan +/- 10 %. Herkkyysanalyysi perustuu raportointikauden päättymispäivän jenimääräisiin varoihin ja velkoihin ja siinä on huomioitu valuuttatermiinit, mutta ei muita ennakoituja eriä. Ylimääräinen jenitermiini suojaa ennakoituja liikevaihdon eriä. Nettosijoituksia ulkomaisiin tytäryhtiöihin ei ole sisällytetty herkkyysanalyysiin. Muutos olisi aiheutunut lähinnä jenimääräisten saamisten ja velkojen kurssimuutoksesta.

	2015		2014	
Muutosprosentti	+ 10 %	- 10 %	+ 10 %	- 10 %
Vaikutus verojen jälkeiseen tulokseen	-13	212	-114	140

Laskelma ja arviot jokseenkin mahdollisista muutoksista valuuttakursseissa perustuvat oletuksiin tavanomaisista markkina- ja liiketoimintaolosuhteista.

Rahoitusriskit määritelty ja niistä on kerrottu rahoitusriskien hallinnassa liitetietojen kohdassa 28.

## 24. Varaukset TEUR

	Takuuva- raus	Riita- tapauksista johtuvat varaukset	Uudelleen- järjestely- varaus	Yhteensä
31.12.2014	200	130	592	922
Varausten lisäykset	40	-120	111	31
Käytetyt varaukset			-284	-284
Siirretty			-86	-86
<b>31.12.2015</b>	<b>240</b>	<b>10</b>	<b>332</b>	<b>582</b>
31.12.2013	200	130	1 037	1 367
Varausten lisäykset			196	196
Käytetyt varaukset			-642	-642
<b>31.12.2014</b>	<b>200</b>	<b>130</b>	<b>592</b>	<b>922</b>
			<b>2015</b>	<b>2014</b>
Pitkäaikaiset varaukset			240	293
Lyhytaikaiset varaukset			343	629
<b>Yhteensä</b>			<b>583</b>	<b>922</b>

### Takuuvaraus

Konserni antaa tuotteilleen takuun. Takuun aikana tuotteissa havaitut viat korjataan konsernin kustannuksella tai asiakkaalle annetaan vastaava uusi tuote. Vuoden 2015 lopussa takuuvarauksia oli 240 TEUR (200 TEUR 31.12.2014). Takuuvaraus perustuu aikaisempien vuosien kokemukseen viallisista tuotteista.

### Riitatapauksista johtuva varaus

Konsernilla on kaksi keskeneräistä riitatapausta 31.12.2015, josta on kirjattu varausta 10 TEUR (31.12.2014 kolme keskeneräistä, joista oli kirjattu varausta 130 TEUR). Varauksen arvioidaan realisoituvan lähivuosina.

### Uudelleenjärjestelyvaraus

Vuoden 2015 tilinpäätös sisältää vuonna 2015 toteutettuihin henkilöstövähennyksiin ja tehostamistoimenpiteisiin liittyviä uudelleenjärjestelyvarauksia 110 TEUR. Varauksesta 110 TEUR odotetaan käytettävän vuoden 2016 aikana.

Vuoden 2013 tilinpäätös sisälsi tuotannon keskittämiseen Karstulaan ja irtisanomisiin liittyvää uudelleenjärjestelyvarausta 340 TEUR. Vuonna 2014 tätä varausta lisättiin 7 TEUR ja vuonna 2015 lisäys oli 87 TEUR. Ennen kuin Alajärven tehdaskiinteistö luokiteltiin myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin varaus sisälsi 86 TEUR Alajärven teh-

daskiinteistöön liittyviä ylläpitokuluja ja luokittelun yhteydessä nämä siirrettiin myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyviin velkoihin. Uudelleen järjestelyvarausta on jäljellä 332 TEUR, ja se arvioidaan käytettävän vuonna 2016. Jäljellä olevaan tuotannon keskittämiseen liittyvään varaukseen sisältyy irtisanomisiin liittyviä kuluja 222 TEUR.

## 25. Ostovelat ja muut velat TEUR

Lyhytaikaiset rahoitusvelat	<b>2015</b>	<b>2014</b>
Ostovelat	2 037	1 504
Muut velat	343	542
Saadut ennakot asiakkailta	3 388	3 809
Siirtovelat	2 466	2 509
Lyhytaikaiset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat		
Johdannaisoppimukset; ei suojauslaskennassa	228	320
<b>Yhteensä</b>	<b>8 463</b>	<b>8 684</b>

Velkojen kirjanpitoarvo vastaa johdon näkemystä käyvistä arvosta. Ostovelkojen maksuajat noudattavat yritysten tavanomaisia maksuehtoja. Siirtovelkojen olennaiset erät muodostuvat henkilöstökulujen jaksotuksista ja velkojen korkojaksotuksista. Johdannaisoppimusten käypänä arvona pidetään koronvaihtosopimuksen kokonaismarkkina-arvoa. Valuuttajohdannaiset ja koronvaihtosopimukset luokitellaan käyvän arvon hierarkiassa tasoon 2.

	<b>2015</b>	<b>2014</b>
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat TEUR	56	46

## 26. Liiketoiminnan rahavirtojen oikaisut TEUR

Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	<b>2015</b>	<b>2014</b>
Poistot	2 047	2 193
Varausten muutos	-339	-445
Arvon alentumiset	280	4
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	65	17
<b>Yhteensä</b>	<b>2 053</b>	<b>1 768</b>

## 27. Ehdolliset velat TEUR

	2015	2014
<b>Omasta puolesta annetut vakuudet ja takaukset</b>		
Yrityskiinnitykset	5 306	5 306
Kiinteistökiinnitykset	20 410	20 410
Omasta puolesta takaukset	1 860	2 085
<b>Yhteensä</b>	<b>27 576</b>	<b>27 801</b>

Rahalaitoksille on annettu lainoja vastaan takauksia 25 716 TEUR. Nämä lainat erääntyvät vuosina 2016-2018.

Yritys- ja kiinteistökiinnitykset on annettu rahalaitoslainojen vakuudeksi.

Omasta puolesta annetut takaukset ovat ennakkomaksujen takauksia.

### Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä tai muita vakuuksia

	2015	2014
Rahalaitoslainat	7 545	9 070
<b>Yhteensä</b>	<b>7 545</b>	<b>9 070</b>

	2015	2014
<b>Rahoitusleasing</b>		
<b>Rahoitusleasingvelkojen bruttomäärä</b>		
- vähimmäisvuokrat erääntymisajoittain		
Yhden vuoden kuluessa	48	71
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	33	58
<b>Yhteensä</b>	<b>82</b>	<b>129</b>
Tulevaisuudessa erääntyvät rahoituskulut	-2	-4
<b>Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo</b>	<b>79</b>	<b>125</b>

### Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo erääntyy seuraavasti

Yhden vuoden kuluessa	46	68
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	33	56
<b>Yhteensä</b>	<b>79</b>	<b>125</b>

Rahoitusleasingsopimuksilla on hankittu tietotekniikkaa ja älypuhelimia.

## Muut vuokrasopimukset

	2015	2014
Alle yhden vuoden sisällä erääntyvät käyttöleasingmaksut	134	225
1-5 vuoden sisällä erääntyvät käyttöleasingmaksut	49	157
Alle yhden vuoden sisällä erääntyvät toimitilavuokrat	139	139
1-5 vuoden sisällä erääntyvät toimitilavuokrat	139	277
<b>Yhteensä</b>	<b>460</b>	<b>798</b>

Muut käyttöleasingsopimukset ovat kopiokoneiden, tulostimien ja autojen vuokrasopimuksia.

## Rahoitusinstrumentit

Alla olevassa taulukossa on esitetty johdannaissopimusten nimellisarvot ja käyvät arvot. Johdannaiset erääntyvät seuraavan 12 kuukauden aikana lukuun ottamatta korkojohdannaisia, joiden eräpäivät on esitetty erikseen

	2015 Pos. käypä arvo	2015 Neg. käypä arvo	2015 Käypä arvo, netto	2014 Käypä arvo, netto	2015 Nimellis- arvot	2014 Nimellis- arvot
Koronvaihtosopimukset						
Ei suojauslaskennassa						
Erääntyminen 2017		-228	-228	-320	2 800	2 800
<b>Yhteensä</b>		-228	-228	-320	2 800	2 800
Valututtatermiinit						
Ei suojauslaskennassa	-44		-44	-30	1 781	1 737

Koronvaihtosopimukset eivät ole suojauslaskennassa, ja niiden käypien arvojen muutokset -92 TEUR (-37 TEUR vuonna 2014) on kirjattu tulosvaikutteisesti.

Valuuttajohdannaiset ja koronvaihtosopimukset luokitellaan käyvän arvon hierarkiassa tasoon 2.



## 28. Merkittävimmät riskit ja niiden hallintakeinot

Konsernin riskit jaetaan strategisiin ja operatiivisiin riskeihin, vahinkoriskeihin ja rahoitusriskeihin. Riskien arvioinnissa on otettu huomioon niiden toteutumisen todennäköisyys ja vaikuttavuus.

### Strategiset riskit

Strategiset riskit liittyvät liiketoiminnan luonteeseen ja koskevat muun muassa konsernin toimintaympäristön muutoksia, markkinatilanteen muutoksia, raaka-ainevaroja, lainsäädännön muutoksia, liiketoimintakokonaisuutta, yrityksen, tuotemerkkien ja raaka-aineen mainetta sekä suuria investointeja. Lisäksi strategisten riskien alueeseen voidaan lukea myös yhtiön hallintomallin ja raportointiperiaatteiden kestävyys.

### Toimintaympäristön ja markkinatilanteen muutokset

Maailmanlaajuiset suhdannevaihtelut vaikuttavat kuluttajien ostokäyttäytymiseen ja ostovoimaan kaikilla yhtiön markkina-alueilla. Kysynnän mahdollinen tippuminen nykytasosta voi vaikuttaa myös yhtiön myyntiin ja kannattavuuteen. Tilanteeseen reagoidaan pyrkimällä tehostamaan tavavarirtojen hallintaa, sopeuttamalla henkilöstön määrää eri työtehtävissä, tehostamalla markkinointitoimintoja, lakkauttamalla kannattamattomia toimipisteitä, hinnoittelumuutoksia sekä tehostamalla yleisesti toimintaa. Vaikka yhtiö toimii aktiivisesti hallitakseen kustannuksia, epäonnistuminen kyseisten riskien hallinnassa voisi vaikuttaa olennaisen epäedullisesti Honkarakenteen liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä osakkeiden hintaan. Tällä hetkellä suhdannevaihtelun riski korostuu erityisesti Venäjällä.

Taloudellisten suhdanteiden vaihtelut saattavat vaikuttaa myös haitallisesti konsernin asiakkaiden maksukykyyn sekä alihankkijoiden toimintaan. Honkarakenne panostaa asiakastarpeiden ymmärtämiseen ja vastaa niihin muun muassa kehittämällä jatkuvasti tuotteita uusille asiakassegmenteille.

Häiriöt jakelutien toiminnan tehokkuudessa voivat vaikuttaa tuotteiden menekkiin. Erityisesti riskiä voidaan pitää korkealla Venäjän markkina-alueella, jossa liiketoiminta perustuu yhden maahantuojan suorituskykyyn. Venäjän osalta riskiä lisää myös markkinaympäristön tilanne.

Häiriöitä voi esiintyä myös jakelutien uudistamisen yhteydessä tai jakelutieyrittäjistä johtuvista syistä tai kilpailevien tuotteiden tulemisesta samaan jakelutiehen.

Taloudellinen taantuma voi vaikuttaa lisäksi emoyhtiön hallussa olevien tonttien, osakkeiden ja kiinteistöjen arvoon.

### Raaka-aineen hankintaan liittyvät riskit

Raaka-aineiden hankinnassa kriittisissä raaka-aineissa ja alihankintatuotteissa on tavoitteena useamman toimittajan periaate, jolla varmistetaan häiriötön toiminta. Honkarakenne myös lisää puun riittävyyttä käyttämällä raaka-aineen mahdollisimman tarkkaan sekä huomioimalla sen asettamat erityisvaatimukset tuotekehityksessä. Honkarakenne hallitsee raaka-aineeseen liittyvää kilpailuriskiä jatkuvalla tuotekehityksellä, vahvalla kokonaiskonseptilla ja brändillä.

### Lainsäädännölliset muutokset

Honkarakenteen valmistamista puutaloista pääosa menee Suomeen, Venäjälle ja Venäjän naapurimaihin. Mikäli näillä markkinoilla säädetään uutta epäedullista lainsäädäntöä, asetetaan odottamattomia veroja, tulleja, muita kyseisiltä markkinoilta saatavia tuloja koskevia maksuja sekä vientirajoituksia tai muita valtioiden säätämiä rajoituksia, tällä voi olla olennaisen haitallinen vaikutus yhtiön liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan ja liiketoiminnan tulokseen. Ukrainan kriisin myötä tämä riski korostuu tällä hetkellä erityisesti Venäjällä.

Rakentamiseen liittyvät tulevat säädökset ja normit erityisesti energian kulutukseen ja paloturvallisuuteen liittyen saattavat vaikuttaa liiketoiminnan kannattavuuteen.

Lainsäädännöllisiin riskeihin varaudutaan huolehtimalla tuotekehityksessä pitkäjänteisesti siitä, että Honkarakenteen

tuotteet vastaavat paikallisia määräyksiä. Honkarakenne hankkii tuotteille tarvittavat hyväksynnät jokaisessa kohdemaassa. Erityisesti energiamääräysten kehittyminen ja niihin vastaaminen on tuotekehitystyön seurannassa.

### Hallintomallin ja raportointiperiaatteiden kestävyteen liittyvät riskit

Strategisten riskien alueeseen luetaan myös yhtiön hallintomallin ja raportointiperiaatteiden kestävyys. Honkarakenne noudattaa Helsingin Pörssissä listattujen yhtiöiden noudatettavaksi annettua listayhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmiä koskevaa Corporate Governance -suositusta. Yhtiö uskoo, että Corporate Governance -suosituksen mukainen selkeä hallinnointimalli, jossa johtamisjärjestelmä sekä henkilöiden vastuut, oikeudet, velvollisuudet ja raportointisuhteet on määritelty selkeästi ja jonka olennaisimmat piirteet ja periaatteet on selostettu myös julkisesti, on omiaan luomaan luottamusta Honkarakenne-konserniin ja sen johtamiseen.

### Operatiiviset riskit

Taloudelliset riskit liittyvät liikearvoon sekä aineettomiin oikeuksiin, laskennallisiin verosaamisiin, osingonmaksukykyyn ja verotukseen. Operatiiviset riskit liittyvät tuotteisiin, jakeluteihin, henkilöstöön, toimintaan ja prosesseihin.

### Liikearvoon, laskennallisiin verosaamisiin ja aineettomiin oikeuksiin liittyvät riskit

Markkinatilanteen muutokset voivat aiheuttaa myös liikearvon ja aineettomien oikeuksien oikeuteen liittyvää riskiä. Liikearvoista ja muista taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomista aineettomista hyödykkeistä ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille, tai jos kyseessä on osakkuusyritys, liikearvo sisältyy kyseisen osakkuusyrityksen hankintamenuun. Yhtiöllä on konsernitasen 31.12.2015 mukaan liikearvoa jäljellä n. 0,1 Meur, jota ei pidetä merkittävänä.

Liikearvon arvonalentumistestauksessa ja laskennallisten verosaamisten arvostusten arvioinnissa käytetyt rahavirtaennusteet perustuvat yhtiön johdon taloudellisiin ennusteisiin. Yhtiöllä on konsernitaseen 31.12.2015 mukaan laskennallisia verosaamia 2,7 Meur. On mahdollista, että rahavirtaennusteisiin liittyvät oletukset eivät toteudu, minkä seurauksena syntyvillä liikearvon ja laskennallisten verosaamisten arvonalennuksilla voi olla epäedullinen vaikutus yhtiön toiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Laskennallisiin verosaamisiin sisältyy 1,6 Meur suuruinen erä, joka liittyy käyttämättömiin verotuksellisiin tappioihin. Honkarakenteen näkemyksen mukaan laskennalliset verosaamiset pystytään hyödyntämään tulevaisuudessa. Arviossa on käytetty arvioitua verotettavaa tuloa, joka perustuu Honkarakenteen liiketoimintasuunnitelmiin ja budjetteihin. Verosaatavista erääntyy 0,5 Meur vuonna 2019, 0,2 Meur vuonna 2023, 0,5 Meur vuonna 2024 ja 0,1 Meur vuonna 2025. Lisäksi verosaamisissa on 0,3 Meur suuruinen erä, jolla ei ole erääntymispäivää.

Mikäli tulos ei kehity odotetun mukaisesti on mahdollista, että verosaamia ei ehditä hyödyntämään ajallaan ja niistä on tehtävä arvonalennus.

#### **Verotusriskit**

Mikäli tulevaisuudessa tapahtuvissa verotarkastuksissa havaittaisiin poikkeamia, jotka johtaisivat veronoikaisuun mahdollisine korotus- ja sakkoseuraamuksineen, voi sillä olla olennainen vaikutus yhtiön tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

#### **Tuotevastuuriskit**

Tuotevastuuriskejä pyritään pienentämään kehittämällä tuotteista mahdollisimman käyttäjäturvallisia. Tuotevastuuriskiltä on suojauduttu konsernitaseella vakuutuksella. Näistä toimenpiteistä huolimatta ei ole takeita siitä, ettei tuotevastuuriski voisi toteutuessaan vaikuttaa haitallisesti Honkarakenteen-konsernin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan ja/tai liiketoiminnan tulokseen.

#### **Toiminnalliset riskit ja prosessiriskit**

Honkarakenteen toiminnalliset riskit liittyvät inhimillisen toiminnan, epäonnistuneiden yrityksen sisäisten prosessien tai ulkoisten tapahtumien seurauksiin. Tehdastoimintaan liittyvät operatiiviset riskit minimoidaan muun muassa järjestelmällisellä kehitystyöllä. Uusien valmistustekniikoiden ja tuotantolinjojen käyttöönottoon liittyy kustannusriskejä ja kapasiteettiriskejä. Niiltä pyritään suojautumaan huolellisella suunnittelutyöllä ja henkilöstön kouluttamisella. Riippuvuus keskeisistä tavarantoimittajista voi nostaa konsernin materiaalikustannuksia tai koneiden tai niiden varaosien kustannuksia tai vaikuttaa tuotantoon. Toiminnallisia häiriöitä voi liittyä myös muutoksiin jakelutiessä ja logistisissa järjestelmissä. Sopimusriskit ovat osa toiminnallisia riskejä.

Konsernin liiketoiminta perustuu toimiville ja luotettaville tietojärjestelmille. Niihin liittyviä riskejä pyritään hallitsemaan mm. kahdentamalla kriittiset tietojärjestelmät, kiinnittämällä huomiota yhteistyökumppaneiden valintaan sekä standardoimalla käytössä olevia työasemamalleja ja ohjelmistoja sekä tietoturvaan liittyviä menettelytapoja. Konsernin liiketoiminnan luonteen mukaisesti myyntisaamiset ja vaihto-omaisuus ovat merkittäviä tase-eriä. Myyntisaamisiin liittyvää luottotappioriskiä hallitaan konsernin ennakkomakusikäytännöllä ja remburssikauppaehdoilla.

Konsernin osaaminen liittyy liiketoimintaprosesseihin, joita ovat markkinointi, myynti, suunnittelu, tuotekehitys, tuotanto ja logistiikka sekä tarvittaviin tukitoimintoihin, joita ovat mm. tietohallinto, talous, henkilöstöasiat ja viestintä. Osaamisen ennakoimaton merkittävä vähentyminen tai henkilöiden uudistumiskyvyn heikkeneminen on riski. Yhtiö pyrkii jatkuvasti lisäämään henkilöstönsä ydin- ja muuta merkittävää osaamista tarjoamalla mahdollisuuksia työssä oppimiseen ja koulutukseen sekä rekrytoimalla tarvittaessa osaavaa uutta henkilöstöä.

#### **Vahinkoriskit**

Konsernitaseella ohjataan keskitetysti käyttöomaisuuden vahinko- ja keskeytysvakuutuksia tavoitteena kattava vakuutusuoja mahdollisten konerikko-, tulipalo- yms. riskien

toteutumisesta aiheutuville taloudellisille vahingoille. Lisäksi kaikilla kriittisillä tuotantolinjoilla on automaattinen sprinklausjärjestelmä tulipalojen varalta. Vahinkoriskeihin kuuluvat myös työterveys- ja työsuojeluriskit, ympäristöriskit ja onnettomuusriskit. Konserni tarkistaa säännöllisesti vakuutuksensa osana riskien kokonaishallintaa. Vakuutuksilla pyritään kattamaan ne riskit, jotka ovat taloudellisesti tai muista syistä järkeviä hoitaa vakuuttamalla.

#### **Rahoitusriskit**

Konserni altistuu liiketoiminnassaan erilaisille rahoitusriskeille. Riskienhallinnan tavoitteena on minimoida rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen. Pääasialliset rahoitusriskit ovat valuuttariski, korkoriski, luottoriski ja maksuvalmiusriski. Konsernin rahoitus on keskitetty emoyhtiöön. Emoyhtiön talousosasto vastaa rahoitusriskien hallinnasta hallituksessa hyväksytyjen toimintaperiaatteiden mukaisesti.

#### **Valuuttariskit**

Valuuttakurssien vaihtelut saattavat vaikuttaa epäedullisesti Honkarakenteen liiketoiminnan tulokseen.

Honkarakenteen toimii kansainvälisesti ja on siten altistunut eri valuuttapositioneista aiheutuville transaktioriskeille ja riskeille, jotka syntyvät kun eri valuutoissa olevat sijoitukset tytäryhtiöihin muunnetaan emoyhtiön toimintavaluuttaan.

Konserni suojautuu valuuttariskejä vastaan käyttämällä pääsääntöisesti euroa transaktiovaluuttana niin myynti- kuin ostotoiminnassa.

Konsernin merkittävin ulkomaanvaluutta on Japanin jeni. Vuonna 2015 jenimääräisen liikevaihdon osuus konsernin liikevaihdosta oli 10 % (11 % vuonna 2014).

Konsernin jenimääräiset saatavat ja velat sekä herkkyyksanalyysi on esitetty liitetietojen kohdassa 23.

Tilinpäätöksessä 31.12.2015 oli avointen jenimääräisten valuuttatermiinien nimellisarvo 1,8 miljoonaa euroa (1,7

miljoonaa euroa vuonna 2014). Honkarakenne ei sovellu suojauskasvatusta käyttämiinsä valuuttatermiineihin.

Yhtiö suojaa ennen seuraavaa vuotta 0 - 60 % seuraavan vuoden arvioidusta jenimääräisestä liikevaihdosta. Lisäksi yhtiöllä on 1,8 miljoonan euron arvoinen sisäinen laina, jonka Japanin tytäryhtiö on antanut emoyhtiölle. Tähän lainaan kohdistuu valuuttakurssiriski.

Vaikka Honkarakenne käyttää valuuttariskiensä hallintaan rahoitusinstrumentteja, ei voida taata, etteivät valuuttakurssit tulevaisuudessa voisi vaikuttaa olennaisen epäedullisesti Honkarakenteen liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä osakkeiden hintaan.

### **Korkoriski**

Korkotason vaihtelut voivat vaikuttaa epäedullisesti Honkarakenteen liiketoiminnan tulokseen.

Honkarakenne -konsernin tulot sekä operatiiviset rahavirrat ovat pääosiltaan riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista. Konserni on altistunut käyvän arvon korkoriskille ja se liittyy lähinnä lainasalkkuun. Konserni voi ottaa lainaa joko kiinteäkorkoisena tai vaihtuvakorkoisena ja käyttää koronvaihtosopimuksia suojautumisessa korkojen muutosten aiheuttamilta vaikutuksilta.

Korkotason olennainen nousu voi vaikuttaa yksityiseen kulutukseen negatiivisesti. Lisäksi korkotason nousu voi vaikuttaa olennaisen epäedullisesti rahoituksen hintaan ja yhtiön tämänhetkisiin rahoituskuluihin. Honkarakenne seuraa tiiviisti korkotason kehitystä ja pyrkii aktiivisesti hallitakseen tällaista mahdollista kehitystä, epäonnistuminen kyseisten riskien hallinnassa voisi vaikuttaa olennaisen epäedullisesti Honkarakenteen liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä osakkeiden hintaan.

Yhtiön rahalaitoslainat ovat kaikki vaihtuvakorkoisia. Lisäksi yhtiöllä on 2,8 miljoonan euron nimellisarvoinen korkoswap,

joka muuttaa vastaavaa määrää olevan lainan kiinteä korkoiseksi.

Korkojohdannaisopimusten nimellisarvo on 2,8 miljoonaa euroa (2,8 miljoonaa vuonna 2014).

Korkoprosenteista ja niiden vaihtelun vaikutuksesta on kerrottu liitetietojen kohdassa 23.

### **Luottoriski**

Konsernitilinpäätökseen 31.12.2015 sisältyy 0,5 miljoonaa euroa (0,5 miljoonaa euroa vuonna 2014) yli 180 päivää erääntyneitä myyntisaamisia.

Myyntisaamisten ikäjakauma liitetiedossa 18.

Luottotappioriskiä hallitaan ennakkomaksuilla, pankkitakauksilla ja vientirebursseilla. Myyntialueet vastaavat myyntisaamisiin liittyvästä luottoriskistä. Mahdollisten maksuhäiriöiden osalta yhtiö pyrkii neuvottelemaan maksuohjelmista tai käyttää perintätoimistoa maksun saamiseksi. Konsernin myyntisaamisten luottoriskin enimmäismäärä vastaa myyntisaamisten kirjanpitoarvoa per 31.12.2015. Vaikka yhtiö toimii aktiivisesti hallitakseen luottoriskiä, epäonnistuminen kyseisten riskien hallinnassa voisi vaikuttaa olennaisen epäedullisesti Honkarakenteen liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä osakkeiden hintaan.

Johdannaisopimuksia tehdään vain pankkien kanssa, joilla on hyvä luottokelpoisuus. Konsernin muiden rahoitusvarojen kuin myyntisaamisten luottoriskin enimmäismäärä vastaa näiden muiden rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa per 31.12.2015.

### **Maksuvalmiusriski**

**Honkarakenteen velanmaksukyvyyn ylläpitäminen edellyttää vahvaa kassavirtaa**

Jotta Honkarakenne pystyisi toteuttamaan strategiaansa, se tulee tarvitsemaan vahvaa kassavirtaa, joka tukee yhtiön

asettamien vaatimusten toteuttamista, toimintojen ylläpitämistä, velkojen takaisinmaksun rahoittamista sekä rahoituslähteiden saatavuutta tulevaisuudessa. Kassavirran kasvun on perustuttava nykyisten tuotteiden myynnin kasvuun ja Honkarakenteen onnistumiseen uusien, tuottavien tuotteiden sekä jakelukanavien lanseeraamisessa. Mikäli Honkarakenne ei kykene saamaan aikaan riittäviä kassavirtoja, jotka tukevat näitä toimintoja, taikka saamaan riittävästi rahoitusta hyväksyttävillä sopimusehdoilla, sillä voi olla olennaisen epäedullinen vaikutus Honkarakenteen liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä osakkeiden hintaan.

### **Limiittijärjestely**

Honkarakenteella on lyhytaikaista käyttöpääomatarvetta varten käytössä 7,8 miljoonan euron pankkitililimiitti. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2015 limiitistä oli käytössä 2,5 miljoonaa euroa. Pankeilla on oikeus irtisanoa pankkitililimiitti, mikäli epäilevät Honkarakenteen maksukyvyyn muuttuneen oleellisesti tai muusta liiketoiminnallisesta syystä. On siis olemassa riski, että tililimiitti irtisanoetaan lyhyellä ilmoitusajalla. Tililimiittiluotot on kirjattu konsernin pitkäaikaisiin velkoihin, koska niihin ei kohdistu lyhytaikaista takaisin maksuvelvoitetta.

Honkarakenne ei välttämättä saa rahoitusta kilpailukykyisin ehdoin. Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatimaa rahoituksen määrää, jotta konsernilla olisi riittävästi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan likvidien varojen lisäksi tililuottolimiittien avulla sekä käyttämällä rahoituksen hankinnassa useita rahoituslaitoksia. Yhtiön näkemyksen mukaan rahoituksen saatavuuden riski on merkittävästi kasvanut edellisen kahdentoista kuukauden aikana.

Vaikka yhtiö toimii aktiivisesti hallitakseen maksuvalmiusriskiä, epäonnistuminen kyseisten riskien hallinnassa voisi vaikuttaa olennaisen epäedullisesti Honkarakenteen liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä osakkeiden hintaan.

Lisärahoituksen saatavuuden riski korostuu tällä hetkellä.

Rahoitusvelkojen erääntymistaulukko liitetiedon 23. kohdassa kuvaa maturiteettianalyysia. Luvut ovat diskonttaamattomia ja ne sisältävät sekä koronmaksut että pääoman takaisinmaksut.

### **Kovenanttiriski**

Konsernin omavaraisuusasteeseen sisältyy kovenanttiriski. Tilanteessa per 31.12.2015 konsernin rahoitusveloista 1,9 milj. euroon liittyi 30 %:n omavaraisuusasteen kovenanttiehto. Honkarakenteen omavaraisuusaste 31.12.2015 oli 37 % (37 % vuonna 2014).

Yhtiöllä on osassa lainoista 30 % omavaraisuuteen liittyvä kovenanttiehto. Omavaraisuusaste vuoden lopussa oli 37 % (37). Mikäli yhtiön myynti ei kehity odotetun kaltaisesti on mahdollista, että kovenanttiehto rikkoontuu ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Yhtiö valmistelee toimenpideohjelman toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi ja yhtiö on käynnistänyt pankkien ja mahdollisten muiden rahoittajien kanssa keskustelut uuden lainarahoituksen saamiseksi. Hallituksen ja johdon näkemyksen mukaan yhtiö kykenee järjestämään rahoituksensa tilikauden 2016 aikana.

### **Osakkeiden hintariski**

Konsernilla ei ole merkittäviä sijoituksia noteeratuissa osakkeissa, joten näiden osakkeiden markkinahintojen vaihtelusta aiheutuva hintariski ei ole olennainen.

## 29. Pääomanhallinta

Honkarakenteen pääoma koostuu omasta pääomasta ja velasta. Pääomanhallinnan pyrkimyksenä on tukea liiketoimintaa varmistamalla toimintaedellytykset ja kasvattaa omistaja-arvoa. Yhtiön pääomarakennetavoitteena on taloudellinen toimintaympäristö huomioiden omavaraisuusasteen pitäminen yli 35 prosentissa. Yhtiön pääomanpalautus omistajille koostuu osingoista ja omien osakkeiden hankinnasta. Pitkän aikavälin voitonjakotavoite on 30–50 prosenttia tilikauden tuloksesta.

### Pääomarakenne ja keskeiset tunnusluvut

	2015	2014
MEUR		
Nettorahoitusvelat	6,5	8,2
Oma pääoma yhteensä	8,0	8,9
<b>Nettorahoitusvelat ja oma pääoma yhteensä</b>	<b>14,5</b>	<b>17,1</b>
<b>Omavaraisuusaste (%)</b>	<b>37,1</b>	<b>37,0</b>
<b>Nettovelkaantumisaste (%)</b>	<b>81,4</b>	<b>92,1</b>

## 30. Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiri koostuu tytäryrityksistä ja osakkuusyrittäjästä sekä johdosta ja heidän vaikutusvaltauyhtiöistään sekä Saarelaisten osakassopimuksen piiriin kuuluvista henkilöistä ja heidän määräysvaltauyhtiöistään. Lähipiiriin kuuluva johto koostuu hallituksesta, toimitusjohtajasta ja yhtiön johtoryhmästä.

### Konsernin emo- ja tytäryhtiösuhteet ovat seuraavat:

Yritys	Kotimaa	Omistuosuus ja osuus äänivallasta (%)
Emoyritys Honkarakenne Oyj	Suomi	
Honka Blockhaus GmbH	Saksa	100
Honka Japan Inc.	Japani	100
Honkarakenne Sarl	Ranska	87
Alajärven Hirsitalot Oy	Suomi	100
Honka-Kodit Oy	Suomi	100
Honka Management Oy	Suomi	määräys- vallan perusteella

Ylimmän johdon omistama Honka Management Oy yhdistellään konsernitilinpäätökseen sen ja Honkarakenne Oyj:n välillä solmittujen osakassopimusten ehtojen johdosta.

Honka Management Oy:n osakehankinnat on toteutettu yhtiön omistajien oman pääoman ehtoisella rahoituksella sekä yhteensä 851 023 euron suuruisella lainalla Honkarakenne Oyj:ltä. Honkarakenne Oyj toteutti 220 000 B-osakkeen suunnatun annin vuonna 2010 ja 17 250 B-osakkeen suuruisen suunnatun annin vuonna 2011. Lisäksi Honka Management Oy on ostanut osakkailtaan 49 000 Honkarakenne Oyj:n B-osaketta vuonna 2010. Yhteensä Honka Management Oy omistaa 286 250 Honkarakenne Oyj:n B-osaketta.

Osakkuusyrittäjä	Kotipaikka	Omistuosuus (%)
Pielishonka Oy	Liekka	39,3
Puulaakson Energia Oy	Karstula	41,1–25,9

Tilikauden alussa yhtiön omistuosuus Puulaakson Energia Oy:stä oli 41,1 prosenttia ja tilikauden aikana se laski 25,9 prosenttiin.

### Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketoimet sekä lähipiirisaamiset ja -velat: TEUR

	Myynnit	Ostot	Saamiset	Velat
<b>2015</b>				
Osakkuusyrittäjät	236	363	16	97
Johtoon kuuluvat avainhenkilöt	0	0	0	0
Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden lähipiiri	75	0	488	0
Muut lähipiiriin kuuluvat	98	52	29	0
<b>2014</b>				
Osakkuusyrittäjät	261	426	19	97
Johtoon kuuluvat avainhenkilöt	0	0	0	0
Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden lähipiiri	0	0	508	0
Muut lähipiiriin kuuluvat	120	71	21	0

Tavaroiden ja palvelujen hinnoittelu osakkuusyhtiöiden kanssa perustuu markkinaehtoiseen hinnoitteluun.

Emoyhtiö on myöntänyt johdon omistamalle Honka Management Oy:lle vuosina 2010 ja 2011 lainan 851 TEUR. Laina erääntyy maksettavaksi viimeistään 2016 ja sille maksetaan takaisinmaksupäivään asti korkoa euribor 12 kk + 1 %. Emoyhtiössä lainasta tehtiin v 2015 alaskirjaus 29 TEUR (vuonna 2014; 364 TEUR).

Vuonna 2015 lähipiiriin kuuluville ei ole kirjattu luottotappioita. Vuonna 2014 lähipiiriin kuuluville kirjattiin luottotappioita 10 TEUR.

#### Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden työsuhde-etuudet TEUR

	2015	2014
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	1 050	1 208
Työsuhteen päättymisen yhteydessä suoritettut etuudet	564	177
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	319	275
<b>Yhteensä</b>	<b>1 932</b>	<b>1 660</b>

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet sisältävät sekä lakisääteisen että vapaaehtoisen eläkejärjestelyn kulut. Eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia.

#### Erittely työsuhteen päättymisen jälkeisistä etuuksista

	2015	2014
<b>Lakisääteiset eläkkeet</b>		
Toimitusjohtaja		
Mikko Kilpeläinen, toimitusjohtaja 24.3.2015 asti	88	46
Mikko Jaskari, vt. toimitusjohtaja 24.3.-25.6.2015	17	0
Marko Saarelainen, toimitusjohtaja 25.6.2015 lähtien	5	0
Varatoimitusjohtaja	0	0
Hallituksen jäsenet	25	22
Muu johtoryhmä	111	132
Lakisääteiset eläkkeet yhteensä	246	201

#### Lisäeläketurva

Toimitusjohtaja		
Mikko Kilpeläinen, toimitusjohtaja 24.3.2015 asti	15	23
Mikko Jaskari, vt. toimitusjohtaja 24.3.-25.6.2015	9	0
Marko Saarelainen, toimitusjohtaja 25.6.2015 lähtien	3	0
Hallituksen jäsenet	0	0
Muu johtoryhmä	46	51
Lisäeläketurva	72	74

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet yhteensä **319**      **275**

Johdon palkat ja palkkiot TEUR	2015	2014
Toimitusjohtaja	654	272
Varatoimitusjohtaja	0	0
Hallituksen jäsenet	141	152
Konsernin muut johtoryhmän jäsenet	730	894
<b>Yhteensä</b>	<b>1 525</b>	<b>1 318</b>

Toimitusjohtajan palkat ja palkkiot	2015	2014
Mikko Kilpeläinen, toimitusjohtaja 24.3.2015 asti	518	272
Mikko Jaskari, vt. toimitusjohtaja 24.3.-25.6.2015	32	0
Marko Saarelainen, toimitusjohtaja 25.6.2015 lähtien	104	0
<b>Yhteensä</b>	<b>654</b>	<b>272</b>

Hallituksen jäsenten palkat ja palkkiot	2015	2014
Kurkilahti Lasse pj. 4.4.2014 asti	0	15
Tiitinen Arto pj. 4.4.2014 alkaen	49	33
Adlercreutz Anders	0	4
Krook Hannu	18	12
Pankko Teijo	5	16
Rauhaniemi Kati	14	0
Saarelainen Anita	19	12
Saarelainen Jukka	14	0
Saarelainen Marko	0	38
Saarelainen Mauri	25	22
<b>Yhteensä</b>	<b>141</b>	<b>152</b>

Saarelainen Marko oli hallituksen jäsen alkuvuonna 2014 ja hän on saanut kuukausipalkkaa yhtiöstä sekä 2015 että 2014. Ylläolevaan taulukkoon on otettu mukaan vain hänen hallituskauden aikana saamansa palkat ja palkkiot.

#### Johdon eläkesitoumukset ja irtisanomiskorvaukset

Honkarakenne Oyj:n toimitusjohtajan eläkeikään ei ole tehty erityissopimuksia. Peruseläke on maksupohjainen, jonka lisäksi hänelle, niin kuin konsernin johtoryhmään kuuluville, on tehty maksupohjainen järjestely, jonka kulut on eritelty kohdassa työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet.

Honkarakenne Oyj:n toimitusjohtajan irtisanomisaika on 6 kk, minkä lisäksi hänelle maksetaan 12 kk:n palkkaa vastaava korvaus, mikäli toimitusuhde päättyy yhtiön aloitteesta.

## 31. Konsernin tunnusluvut

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut		IFRS 2015	IFRS 2014	IFRS 2013	IFRS 2012	IFRS 2011
Liikevaihto	MEUR	39,11	45,51	48,29	46,23	55,00
Liikevoitto	MEUR	-1,08	-2,17	-1,69	-4,32	1,90
	% lv:stä	-2,8	-4,8	-3,5	-9,4	3,4
Tulos ennen veroja	MEUR	-1,72	-2,52	-1,65	-4,41	1,09
	% lv:stä	-4,4	-5,5	-3,4	-9,5	2,0
Oman pääoman tuotto	%	-13,0	-19,7	-12,9	-27,7	4,6
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-1,9	-7,9	-4,3	-15,5	5,7
Omavaraisuusaste	%	37,1	37,0	38,2	47,4	52,6
Nettorahoitusvelat	MEUR	6,5	8,2	6,1	1,5	6,1
Nettovelkaantumisasaste	%	81,4	92,1	56,6	11,1	34,5
Bruttoinvestoinnit	MEUR	0,1	0,9	3,7	0,9	1,0
	% lv:stä	0,2	2,1	7,7	1,9	1,8
Tutkimus- ja kehitysmenot	MEUR	0,4	0,5	0,4	0,4	0,5
	% lv:stä	0,9	1,0	0,1	0,9	1,0
Tilaukanta	MEUR	15,0	12,5	18,1	15,9	13,6
Henkilöstö keskimäärin		139	161	213	257	265
<b>Osakekohtaiset tunnusluvut</b>						
		<b>2015</b>	<b>2014</b>	<b>2013</b>	<b>2012</b>	<b>2011</b>
Tulos/osake	euro	-0,23	-0,40	-0,32	-0,90	0,17
Osinko/osake *)	euro	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Osinko/tulos, %	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Efektiiivinen osinkotuotto	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Oma pääoma/osake	euro	1,61	1,80	2,20	2,69	3,72
P/E -luku		neg.	neg.	neg.	neg.	18,5

\*) hallituksen esitys

### Tunnuslukujen laskentaperusteet

Oman pääoman tuotto-%	=	$\frac{\text{Tilikauden voitto / tappio}}{\text{Oma pääoma yhteensä, keskiarvo}}$	x 100
Sijoitetun pääoma tuotto-%	=	$\frac{\text{Tilikauden voitto / tappio + rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma + rahoitusvelat, keskiarvo}}$	x 100
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$	x 100
Netto rahoitusvelat	=	Rahoitusvelat - rahavarat	
Nettovelkaantumisasaste, % (gearing)	=	$\frac{\text{Rahoitusvelat - rahavarat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$	x 100
Tulos/osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva voitto}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä keskimäärin}}$	
Osinko/tulos, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	x 100
Efektiiivinen osinkotuotto-%	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakkeen viimeinen pörssikurssi tilinpäätöspäivänä}}$	x 100
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä kauden lopussa}}$	
Hinta/voittosuhte (P/E)	=	$\frac{\text{Tilikauden päätöskurssi}}{\text{Tulos/osake}}$	

## Osakkeen kurssikehitys

		2015	2014	2013	2012	2011
Vuoden ylin kurssi	euro	2,50	2,95	3,32	3,60	5,86
Vuoden alin kurssi	euro	1,52	1,68	2,11	2,07	3,13
Tilinpäätöspäivän kurssi	euro	1,60	1,70	2,70	2,12	3,16
Osakekannan markkina-arvo *)	MEUR	7,8	8,2	13,0	10,2	15,2
Osakkeiden vaihto	vaihdon arvo	1,2	1,3	2,2	1,1	4,5
	vaihdon määrä	702	549	821	420	972
	osuus osakkeiden kokonaismäärästä	14,5	11,3	17,1	8,7	20,2
Osakkeiden oikaistu lukumäärä **)						
	tilikauden lopussa	4 847	4 847	4 805	4 805	4 805
	keskimääräinen tilikaudella	4 847	4 840	4 805	4 805	4 805

\*) A-osakkeen arvona on käytetty B-osakkeen kurssia

\*\*) Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet on vähennetty



## 32. Osakkeet, osakkeenomistajat ja omistusjakauma

### Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2015

Nimi	Osakkeiden lukumäärän mukaan		
	HONAS	HONBS	Yhteensä
1 SAARELAINEN OY	139 100	676 810	815 910
2 NORVESTIA OYJ		451 739	451 739
3 HONKA MANAGEMENT OY SIJOITUSRAHASTO NORDEA NORDIC		286 250	286 250
4 SMALL CAP		251 457	251 457
5 OP-SUOMI PIENYHTIÖT		250 000	250 000
6 KESKINÄINEN TYÖELÄKEVAKUUTUSYH- TIÖ VARMA		222 812	222 812
7 AJP HOLDING OY		202 636	202 636
8 LIEKSAARE OY	18 500	142 700	161 200
9 NORDEA PANKKI SUOMI OYJ, hallinta- rek.		132 269	132 269
10 OP-HENKIVAKUUTUS OY		125 000	125 000
11 RUUSKA PIRJO	5 950	88 482	94 432
12 HONKARAKENNE OYJ		78 135	78 135
13 RUPONEN SONJA HELENA		67 500	67 500
14 SAARELAINEN PAULA SINIKKA	3 851	55 261	59 112
15 MANDATUM LIFE UNIT-LINKED		50 000	50 000
16 LINDFORS JUHA ANTERO		47 493	47 493
17 NIIVA EERO		47 407	47 407
18 HENRY FORDIN SÄÄTIÖ		44 562	44 562
19 TUGENT OY		41 770	41 770
20 SAARELAINEN EERO TAPANI	10 456	30 123	40 579
21 SAARELAINEN ERJA ANNELI	10 456	29 129	39 585
22 SAARELAINEN MARKO TAPANI	1 742	32 248	33 990
23 SAARELAINEN MAURI OLAVI	10 456	23 460	33 916
24 LINDFORS ANTTI		30 000	30 000
25 SAARELAINEN ANITA	3 252	26 612	29 864
26 SAARELAINEN SOINTU SINIKKA	29 020	200	29 220
27 PRIVATUM OY		29 000	29 000
28 SAARELAINEN SARI AULIKKI		28 616	28 616
29 SAARELAINEN SIRKKA		26 714	26 714
30 SONKKILA INVESTMENT OY		25 980	25 980

### Hallintarekisteröidyt arvo-osuudet 31.12.2015

	Osakkeiden lukumäärä	Ääniosuus %	osuus osakemäärästä
NORDEA PANKKI SUOMI OYJ	132 269	1,2	2,5
SKANDINAVISKA ENSKILDA BANKEN AB (PUBL) HELSINGIN SIVUKONTTORI	20 000	0,2	0,4
CLEARSTREAM BANKING S.A.	5 500	0,1	0,1
DANSKE BANK OYJ	1 226	0,0	0,0
EUROCLEAR BANK SA/NV	220	0,0	0,0
NORDNET BANK AB	49	0,0	0,0

### Johdon osakkeenomistus 31.12.2015

Hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistavat yhtiön osakkeita 111 623 kappaletta, joka on 2,1 % osakkeiden määrästä ja 4,4 % äänimäärästä.

### OSAKEKANNAN JAKAUMA SUURUUSLUOKITTAIN 31.12.2015

	Osakkaiden lukumäärä	%-osuus osakkaista	Osakkeiden määrä	%-osuus osakkeista
1-100	425	27,1	24 011	0,5
101-500	623	39,7	168 937	3,2
501-1000	224	14,3	186 381	3,6
1001-5000	215	13,7	485 746	9,3
yli 5000	75	4,8	4 181 339	80,2
<b>Yhteensä</b>	<b>1 562</b>	<b>99,6</b>	<b>5 046 414</b>	<b>96,8</b>
Hallintarekisteröityjä	6	0,4	159 264	3,1
Odotusluettelolla			2 300	0,0
Yhteistilillä			3 441	0,1
<b>Liikkeeseenlaskettu määrä</b>		<b>100</b>	<b>5 211 419</b>	<b>100</b>

## OSAKEKANNAN JAKAUMA SEKTOREITTAIN 31.12.2015

	Osakkaiden lukumäärä	%-osuus osakkaista	Osakkeiden määrä	%-osuus osakkeista
Yritykset	89	5,7	2 195 288	42,1
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	7	0,4	967 028	18,6
Kotitaloudet	1 431	91,4	1 793 716	34,4
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	6	0,4	51 462	1,0
Ulkomat	26	1,7	38 920	0,7
Kaikki yhteensä	1 559	99,6	5 046 414	96,8
Hallintarekisteröityjä	6	0,4	159 264	3,1
Odotusluettelolla			2 300	0,0
Yhteistilillä			3 441	0,1
Liikenteeseenlaskettu määrä		100	5 211 419	100

## JOHDON KANNUSTEJÄRJESTELMÄ JA OMAT OSAKKEET

### Osakepalkkiojärjestelmä 2013–2016

Hallitus päätti vuoden 2013 toisen vuosineljänneksen aikana konsernin johtoryhmän jäsenille suunnatusta pitkän aikavälin osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Osakepalkkiojärjestelmän ansaintajakso alkoi 1.1.2013 ja päättyi 31.12.2016. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta perustuu kumulatiiviseen osakekohtaiseen tulokseen (EPS) 2013 – 2016 ja keskimääräiseen sijoitetun pääoman tuottoon (ROCE) 2013 – 2016. Palkkiot ansaintajaksolta 2013 – 2016 maksetaan vuonna 2017 yhtiön B-sarjan osakkeiden ja rahan yhdistelmänä. Ansaintajakson perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 340 000 Honkarakenne Oyj:n B-osakkeen arvoa sisältäen myös rahana maksettavan osuuden.

Vuoden 2015 lopussa osakeohjelman perusteella maksettavat palkkiot arvioitiin koko ansaintajaksolta 2013 – 2016 nollaksi ja ohjelmaan liittyvät aikaisemmat kirjaukset purettiin. Tilikaudella 2014 osakkeita allokoitiin 4 191 kappaletta.

### Honka Management Oy

Honkarakenne Oyj:n hallitus päätti 31.5.2010 Honkarakenne-konsernin johdon osakeomistusjärjestelmästä, jonka tarkoitus on mahdollistaa johdon merkittävä pitkäaikainen omistus yhtiössä. Tähän liittyen Honkarakenne Oyj toteutti 220 000 osakkeen suunnatun annin ja lisäksi ylin johto hankki 49 000 kappaletta Honkarakenteen B-osaketta vuonna 2010. Vuoden

2011 toisella vuosineljänneksellä hallitus päätti luovuttaa 17 250 yhtiön hallussa olevaa omaa B-osaketta suunnatussa maksullisessa osakeannissa johdon perustamalle omistusyhtiölle Honka Management Oy:lle Honkarakenteen uuden johtoryhmän jäsenen, Sanna Westerin, liittämiseksi järjestelmään.

Vuonna 2011 suunnatussa osakeannissa Honkarakenne luovutti Honka Management Oy:lle yhtiön hallussa olevia omia osakkeitaan (HONBS) yhteensä 17 250 kappaletta osana Honkarakenteen johdon osakeomistusjärjestelmää. Osakkeiden luovutusarvo oli 5,26 euroa kappaletta ja yhteensä 90 735 euroa. Luovutuksen jälkeen Honka Management Oy:n hallussa on 286.250 Honkarakenne Oyj:n B-osaketta.

Toimitusjohtajana 1.1.2012 toiminut Esa Rautalinko irtisanoutui yhtiön palveluksesta tammi-kuussa 2012 ja Honkarakenne Oyj lunasti Esa Rautalingon osuuden Honka Management Oy:stä 29.3.2012 osakassopimuksen mukaisesti.

Honka Management Oy:öön liittyvä järjestely oli alun perin voimassa vuoteen 2014 saakka, jonka jälkeen järjestelmä oli tarkoitus purkaa. Osakkeen kurssikehityksestä riippuen järjestelmää voidaan jatkaa vuosi kerrallaan kahden vuoden ajan. Vuosina 2014 ja 2015 järjestelyä ei purettu, vaan sitä jatkettiin vuosi kerrallaan.

### Omat osakkeet

Katsauskauden lopussa konsernin hallussa on omia Honkarakenne B-sarjan osakkeita 364 385 kappaletta hankintahinnaltaan 1 381 750,23 euroa. Näiden osakkeiden osuus yhtiön osakepääomasta on 6,99 % ja kaikista äänistä 3,34 %. Osakkeiden hankintameno on konsernitilinpäätöksessä kirjattu vähentämään omaa pääomaa.

### VALTUUTUKSET

Yhtiön hallituksella on valtuudet hankkia omia B-osakkeita enintään 400 000 kappaletta yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla. Osakkeita voidaan hankkia yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, yrityskauppojen tai muiden järjestelyjen rahoittamiseen tai toteuttamiseen, yhtiön osakepohjaisten kannustinohjelmien toteuttamiseen tai muutoin edelleen luovutettaviksi tai mitätöitäviksi. Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka kuitenkin enintään 30.6.2016 saakka.

Yhtiön hallituksella on valtuudet päättää maksullisesta tai maksuttomasta osakeannista ja osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta yhdessä tai useammassa erässä seuraavin ehdoin:

- Valtuutuksen nojalla hallitus voi antaa uusia osakkeita ja/tai luovuttaa yhtiön hallussa olevia vanhoja B-osakkeita enintään yhteensä 1 500 000 kappaletta si-

- sältäen myös ne osakkeet, jotka voidaan antaa erityisten oikeuksien nojalla.
- Osakeanti voidaan tehdä myös yhtiölle itselleen lain säätämässä rajoissa.
  - Valtuutus oikeuttaa poikkeamaan osakkeenomistajien etuoikeudesta merkitä uusia osakkeita (suunnattu Osakeanti) laissa määrätyin edellytyksin.
  - Valtuutusta voidaan käyttää yrityshankintojen tai muiden yhtiön liiketoimintaan kuuluvien järjestelyiden toteuttamiseksi, investointien rahoittamiseksi, yhtiön rahoitusrakenteen parantamiseksi, osana yhtiön kannustinjärjestelmän toteuttamista tai muihin hallituksen päättämiin tarkoituksiin
  - Valtuutus käsittää oikeuden päättää siitä, miten merkintähinta merkitään yhtiön taseeseen. Merkintähinta voidaan maksaa paitsi rahalla myös kokonaan tai osittain muulla omaisuudella (apporttiomaisuus) tai käyttämällä merkitsijällä olevaa saatavaa merkintähinnan kuittaamiseen. Hallituksella on oikeus päättää muista osakeantiin ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamiseen liittyvistä seikoista.
  - Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka kuitenkin enintään 30.6.2016 saakka.

#### LUNASTUSLAUSEKE

Jos A-osake muun saannon kuin perinnön, testamentin tai avio-oikeuden nojalla siirtyy muulle kuin yhtiön osakkaalle, on siirrosta ilmoitettava kirjallisesti hallitukselle.

Hallituksella on 30 päivän kuluessa saatuaan siirrosta ilmoituksen oikeus lunastaa A-osakkeet yhtiölle osakkeen kirjanpitoarvosta viime tilinpäätöksen mukaan käyttämällä vararahastoa tai muita yli osakepääoman säästyneitä varoja. Ellei A-osakkeita lunasteta yhtiölle, antakoon hallitus sitten heti näistä seikoista tiedon yhtiön A-osakkeita omistaville osakkaille. A-osakkeen omistajilla on lunastusoikeus edellä sanotuista hinnasta 30 päivän kuluessa yllä mainitusta ilmoituksesta lukien. Jos useampia lunastajia ilmaantuu, jaetaan lunastettavat a-osakkeet heidän kesken sen mukaan kuin he omistavat ennestään A-osakkeita yhtiössä tai siltä osin kuin tämä ei käy päinsä, arvalla.

Yhtiön B-osakkeet eivät ole lunastusoikeuden alaisia vaan vapaasti luovutettavissa.

#### OSAKASSOPIMUS

Saarelainen Oy ja eräät Honkarakenne Oyj:n Saarelaisen sukuun kuuluvat henkilöosakkaat ovat solmineet muutetun osakassopimuksen 17.2.2009. Aiempi osakassopimus oli tehty 21.4.1990. Sopimuksen osapuolet ovat sopineet, että henkilöosakkaat pyrkivät yksimieliseen äänivaltansa käyttämiseen yhtiön yhtiökokouksissa. Jollei yksimielisyyteen päästä, henkilöosakkaat äänestävät sen kannan puolesta, jota Saarelainen Oy kannattaa. Valittaessa Honkarakenne Oyj:n hallitukseen Saarelaisen suvun edustajia, valinta tehdään sopimuk-

sen mukaan henkilöosakkaiden yksimielisellä päätöksellä. Ellei yksimielisyyteen päästä, päättää suvun edustajista Saarelainen Oy:n yhtiökokous kokouksessa annettujen äänten enemmistöllä.

Osakassopimuksen mukaan henkilöosakkaat sitoutuvat olemaan myymättä tai luovuttamatta omistamiaan Honkarakenne Oyj:n A-osakkeita kenellekään muulle kuin sopimuksen allekirjoittaneelle henkilöosakkaalle tai Saarelainen Oy:lle, tiettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta, ilman että myytäväksi tai luovutettaviksi aiotut osakkeet tarjotaan ensin etuos-  
to-oikeudella Saarelainen Oy:lle tai tämän määräämälle.

Sopimuksen piirissä on Saarelainen Oy:n lisäksi Saarelainen Sinikka, Saarelainen Reino kuolinpesä, Saarelainen Erja, Saarelainen Eero, Saarelainen Mauri, Ruuska Pirjo, Saarelainen Anita, Saarelainen Kari, Saarelainen Paula, Ruponen Helena, Saarelainen Jukka, Saarelainen Sari ja Saarelainen Jari. Sopimuksen piiriin kuuluvien tahojen, mukaan luettuna heidän alaikäisten lasten yhteenlaskettu omistus on 240 868 A-osaketta ja 1 044 311 B-osaketta. Omistusosuus kaikista osakkeista on 24,66 % ja osuus kaikista äänistä 53,71 %.

VMA 153/2007:n mukaisia osakkeita ja osakkeenomistusta koskevia tietoja on esitetty myös toimintakertomuksessa.

## Emoyhtiön tuloslaskelma (FAS)

EUR	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
<b>LIKEVAIHTO</b>	37 076 481,89	43 039 387,24
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-372 563,53	-2 032 452,43
Valmistus omaan käyttöön (+)	6 971,05	8 688,82
Liiketoiminnan muut tuotot	281 578,44	471 011,34
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:		
Ostot tilikauden aikana	-19 714 378,83	-22 616 837,41
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-64 350,78	-14 783,41
Ulkopuoliset palvelut	-4 597 041,07	-6 018 014,28
Henkilöstökulut	-7 115 385,06	-7 626 583,14
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 908 047,36	-2 017 168,48
Arvonalentumiset	-279 385,09	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-4 575 832,50	-5 500 825,29
<b>LIKEVOITTO/-TAPPIO</b>	<b>-1 261 952,84</b>	<b>-2 307 577,04</b>
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoitustuotot	151 616,66	54 187,79
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-624 898,34	-880 274,16
<b>VOITTO/TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖS-SIIRTOJA JA VEROJA</b>	<b>-1 735 234,52</b>	<b>-3 133 663,41</b>
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-3 388,92	-9 433,71
Tuloverot		
Laskennallisen verosaamisen muutos	149 279,60	459 291,76
<b>TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO</b>	<b>-1 589 343,84</b>	<b>-2 683 805,36</b>

## Emoyhtiön tase (FAS)

EUR

Vastaavaa	31.12.2015	31.12.2014
<b>PYSYVÄT VASTAAVAT</b>		
<b>Aineettomat hyödykkeet</b>		
Aineettomat oikeudet	221 124,84	288 169,67
Ennakkomaksut	0,00	49 441,50
	<b>221 124,84</b>	<b>337 611,17</b>
<b>Aineelliset hyödykkeet</b>		
Maa- ja vesialueet	976 704,86	1 142 057,92
Rakennukset ja rakennelmat	6 895 975,75	7 870 491,30
Koneet ja kalusto	4 487 717,96	5 617 472,28
Muut aineelliset hyödykkeet	105 718,15	238 528,92
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	21 045,49	0,00
	<b>12 487 162,21</b>	<b>14 868 550,42</b>
<b>Sijoitukset</b>		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	367 218,16	367 218,16
Osuudet omistusyhteisy yrityksissä	439 425,63	439 425,63
Muut osakkeet ja osuudet	41 960,63	41 960,63
Muut saamiset saman konsernin yrityksiltä	2 058 000,00	2 086 625,00
	<b>2 906 604,42</b>	<b>2 935 229,42</b>
<b>PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ</b>	<b>15 614 891,47</b>	<b>18 141 391,01</b>

## VAIHTUVAT VASTAAVAT

	31.12.2015	31.12.2014
<b>Vaihto-omaisuus</b>		
Keskeneräiset tuotteet	2 126 486,36	2 397 301,13
Valmiit tuotteet / Tavarat	327 703,16	429 451,77
Muu vaihto-omaisuus	1 306 928,19	1 371 278,97
	<b>3 761 117,71</b>	<b>4 198 031,87</b>
<b>Saamiset</b>		
<b>Pitkäaikaiset saamiset</b>		
Lainasaamiset	19 500,00	19 500,00
	<b>19 500,00</b>	<b>19 500,00</b>
<b>Lyhytaikaiset saamiset</b>		
Myyntisaamiset	1 202 616,46	2 226 395,05
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	1 004 624,64	1 429 316,19
Saamiset omistusyhteisy yrityksiltä	16 187,06	18 574,13
Muut saamiset	964 379,66	513 493,11
Siirtosaamiset	856 992,86	528 278,43
Laskennalliset verosaamiset	1 242 486,02	1 093 206,42
	<b>5 287 286,70</b>	<b>5 809 263,33</b>
<b>Rahat ja pankkisaamiset</b>	<b>193 906,12</b>	<b>9 231,72</b>
<b>VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ</b>	<b>9 261 810,53</b>	<b>10 036 026,92</b>
<b>Vastaavaa yhteensä</b>	<b>24 876 702,00</b>	<b>28 177 417,93</b>

EUR	31.12.2015	31.12.2014
<b>Vastattavaa</b>		
<b>OMA PÄÄOMA</b>		
Osakepääoma	9 897 936,00	9 897 936,00
Ylikurssirahasto	520 000,00	520 000,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	6 578 987,29	6 578 987,29
Edellisten tilikausien voitto	-8 212 208,65	-5 219 181,41
Tilikauden voitto / tappio	-1 589 343,84	-2 683 805,36
<b>OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ</b>	<b>7 195 370,80</b>	<b>9 093 936,52</b>
<b>TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ</b>		
Poistoero	21 161,60	17 772,68
<b>PAKOLLISET VARAUKSET</b>		
Muu pakollinen varaus	658 920,00	791 908,61
<b>VIERAS PÄÄOMA</b>		
<b>Pitkäaikainen</b>		
Lainat rahoituslaitoksilta	4 494 915,37	7 304 675,64
Velat saman konsernin yrityksille	1 800 000,00	1 800 000,00
Velat omistusyhteisyriksille	96 978,26	96 978,26
	6 391 893,63	9 201 653,90
<b>Lyhytaikainen</b>		
Lainat rahoituslaitoksilta	3 050 000,00	1 765 000,00
Saadut ennakot	2 766 790,04	2 817 497,36
Ostovelat	1 850 496,47	1 144 894,65
Velat saman konsernin yrityksille	211 573,28	141 622,84
Muut velat	156 330,21	443 840,81
Siirtovelat	2 574 165,97	2 759 290,56
	10 609 355,97	9 072 146,22
<b>VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ</b>	<b>17 001 249,60</b>	<b>18 273 800,12</b>
<b>Vastattavaa yhteensä</b>	<b>24 876 702,00</b>	<b>28 177 417,93</b>

## Emoyhtiön rahoituslaskelma

TEUR	2015	2014
<b>LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA</b>		
Tilikauden voitto	-1 589	-2 684
Oikaisut:		
Poistot ja arvonalentumiset	2 187	2 017
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-133	-445
Rahoitustuotot ja -kulut	473	826
Muut oikaisut	-150	-626
<b>Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta</b>	<b>788</b>	<b>-912</b>
<b>KÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOS</b>		
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos	671	943
Vaihto-omaisuuden muutos	437	2 047
Lyhytaikaisten velkojen muutos	390	-2 587
<b>Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja</b>	<b>2 287</b>	<b>-509</b>
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-623	-486
Saadut korot liiketoiminnasta	133	38
<b>Liiketoiminnan rahavirta</b>	<b>1 796</b>	<b>-957</b>
<b>INVESTOINTIEN RAHAVIRTA</b>		
Investoinnit aineell. ja aineett. hyödykkeisiin	-103	-1 196
Aineell. ja aineett. hyödykkeiden luovutusvoitot	16	179
<b>Investointien rahavirta</b>	<b>-87</b>	<b>-1 017</b>
<b>RAHOITUKSEN RAHAVIRTA</b>		
Osakeanti	0	90
Lyhytaikaisten lainojen nosto	185	
Pitkäaikaisten lainojen nosto	0	4 800
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksu	-1 710	-3 107
<b>Rahoituksen rahavirta</b>	<b>-1 525</b>	<b>1 783</b>
<b>Rahavarojen muutos</b>	<b>185</b>	<b>-191</b>
Rahavarat tilikauden alussa	9	200
Rahavarat tilikauden lopussa	194	9

# Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot 31.12.2015

## LAADINTAPERIAATTEET

Pitkäaikaisten lainojen vertailuvuoden tietoja on korjattu vastaamaan vuoden 2015 tietoja.

## Käyttöomaisuus

Käyttöomaisuus on aktivoitu välittömään hankintamenoon. Rakennukset ja rakennelmat sisältävät aikaisemmin voimassa olleen kirjanpitolain mukaan kirjattuja arvonorotuksia ja näiden arvonorotusten perusteiden olemassaoloa arvioidaan vuosittain.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan tasapoistoin. Koneet ja kalustot ryhmässä tehtaiden uusien tuotantolinjojen poistoajat ovat 12 vuotta.

### Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

Aineettomat oikeudet	5–10 vuotta
Liikearvo	5 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	20–30 vuotta
Koneet ja kalusto	3–12 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–10 vuotta

## Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuteen sisältyvät erät on arvostettu FIFO-periaatteen mukaisesti välittömään hankintamenoon, todennäköiseen jälleenhankinta- tai luovutushintaan, mikäli se on alhaisempi.

## Johdannaiset

Yhtiön johdannaiset sisältävät valuuttatermiinejä ja koronvaihtosopimuksia. Valuuttatermiineillä suojaudutaan ennakoitujen valuuttamääraisten myyntien rahavirtojen muutokselta. Yhtiö suojaa ennakoituista 12 kuukauden tulevasta valuuttamääräisistä kassavirroistaan valuuttatermiineillä lähes 50 %.

Koronvaihtosopimuksilla vaihdetaan yhtiön rahalaitoslainojen vaihtuvakorko kiinteäksi koroksi. Koronvaihtosopimukset on määritelty alkuperäiseltä juoksuajaltaan maksimissaan 10 vuodeksi ja korko määritellään kolmen ja kuuden kuukauden välein.

Johdannaiset on arvostettu tilinpäätöksessä käypään arvoon. Käyvän arvon muutokset on kirjattu tulosvaikutteisesti muihin rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

## Eläkejärjestelyt

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva on hoidettu eläkevakuutusyhtiöiden kautta.

## Laskennallisten verojen kirjaaminen

Laskennallinen verovelka tai -verosaaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille väliaikaisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa. Taseeseen sisältyy laskennallinen verovelka kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen saamisen suuruisena.

## Valuuttamääräiset erot

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahan määräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

# 1. Emoyhtiön tuloslaskelman liitetiedot

## 1.1. Liikevaihto

	2015	2014
<b>Markkina-alueittain (TEUR)</b>		
Suomi ja Baltia (Finland & Baltics)	16 247	21 961
Venäjä ja IVY (Russia & CIS)	12 029	14 271
Global Markets	8 800	6 807
<b>Yhteensä</b>	<b>37 076</b>	<b>43 039</b>

Suomi ja Baltia sisältää muuta kuin Suomea 0 TEUR (312 TEUR).

1.2. Liiketoiminnan muut tuotot (TEUR)	2015	2014
Avustukset	191	247
Vuokratuotot	88	55
Käyttöomaisuuden myyntituotot	1	168

## 1.3. Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

Henkilöstökulut	2015	2014
Palkat	5 766 863,41	6 228 158,85
Eläkekulut	1 107 039,82	1 152 125,89
Sosiaalikulut	241 481,83	246 298,40
<b>Yhteensä</b>	<b>7 115 385,06</b>	<b>7 626 583,14</b>

Henkilöstön määrä keskimäärin	2015	2014
Työntekijät	68	71
Toimihenkilöt	63	81
<b>Yhteensä</b>	<b>132</b>	<b>151</b>

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina keskimäärin	2015	2014
Työntekijät	51	66
Toimihenkilöt	56	71
<b>Yhteensä</b>	<b>107</b>	<b>137</b>

Johdon palkat ja palkkiot (EUR)	2015	2014
Toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet	790 076,18	389 959,95

## Toimitusjohtajan palkat ja palkkiot (EUR)

Kilpeläinen Mikko	518 310,85	272 059,95
Saarelainen Marko	99 000,00	0,00
Jaskari Mikko (vt. toimitusjohtaja)	31 765,33	0,00
<b>Yhteensä</b>	<b>649 076,18</b>	<b>272 059,95</b>

## Hallituksen jäsenten palkat ja palkkiot (EUR)

Tiitinen Arto, pj. 4.4.2014 alkaen	48 500,00	32 800,00
Kurkilahti Lasse pj. 4.4.2014 asti	0,00	15 000,00
Adlercreutz Anders	0,00	3 600,00
Krook Hannu	18 000,00	12 300,00
Pankko Teijo	4 500,00	15 900,00
Rauhaniemi Kati	13 500,00	0,00
Saarelainen Anita	18 500,00	12 300,00
Saarelainen Jukka	13 500,00	0,00
Saarelainen Marko	0,00	3 600,00
Saarelainen Mauri	24 500,00	22 400,00
<b>Yhteensä</b>	<b>141 000,00</b>	<b>117 900,00</b>

Saarelainen Marko oli hallituksen jäsen alkuvuonna 2014 ja hän on saanut toimitusjohtajana kuukausipalkkaa yhtiöstä 2015. Ylläolevaan hallituksen jäsenten taulukkoon on otettu mukaan vain hänen hallituskauden aikana saamansa palkat ja palkkiot.



Liiketoimet lähipiirin kanssa (TEUR)		
Ostot	415	497
Myyntit	409	381
Arvonalentumiset lainoista ja muista saatavista lähipiiriltä	55	374
Lähipiirille myönnetyt uudet lainat	0	21
Lähipiirille aikaisemmin myönnettyt lainat	458	487

Lähipiiri koostuu tytäryrityksistä ja osakkuusyrityksistä sekä johdosta ja heidän vaikutusvaltaisista henkilöistä ja heidän määräysvaltaisista henkilöistään. Lähipiiriin kuuluva johto koostuu hallituksesta, toimitusjohtajasta ja yhtiön johtoryhmästä.

Lähipiiritapahtumat ovat ehdoiltaan markkinaehtoisia tavanomaisia liiketapahtumia.

#### 1.4. Poistot ja arvonalentumiset (EUR)

	2015	2014
<b>Suunnitelman mukaiset poistot</b>		
Aineettomat oikeudet	117 791,32	244 351,37
Rakennukset ja rakennelmat	574 766,06	575 357,05
Koneet ja kalusto	1 089 224,75	1 048 069,81
Muut aineelliset hyödykkeet	126 265,23	149 390,25
<b>Suunnitelman mukaiset poistot yhteensä</b>	<b>1 908 047,36</b>	<b>2 017 168,48</b>
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	279 385,09	0,00
<b>Poistot ja arvonalentumiset yhteensä</b>	<b>2 187 432,45</b>	<b>2 017 168,48</b>

#### 1.5. Tilintarkastajan palkkiot (EUR)

	2015	2014
Tilintarkastuspalkkiot	44 000,00	44 145,00
Veroneuvonta	0,00	0,00
Muut palkkiot	53 418,05	21 321,58
<b>Yhteensä</b>	<b>97 418,05</b>	<b>65 466,58</b>

1.6. Rahoitustuotot ja -kulut (EUR)	2015	2014
Korkotuotot	10 842,75	19 518,22
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	-28 625,00	-392 516,00
Korkokulut	-333 397,76	-327 934,10
Muut rahoituskulut	-5 641,00	-53 831,20
Kurssivoitot/-tappiot	-102 342,67	-60 984,29
Arvonmuutokset valuuttajohdannaisista	-14 118,00	-10 339,00
<b>Yhteensä</b>	<b>-473 281,68</b>	<b>-826 086,37</b>

#### 1.7. Tuloverot (EUR)

	2015	2014
Laskennallisen verosaamisen muutos	149 279,60	459 291,76
<b>Yhteensä</b>	<b>149 279,60</b>	<b>459 291,76</b>

## 2. Emoyhtiön taseen liitetiedot

### 2.1. Emoyhtiön aineettomat hyödykkeet 31.12.2015

EUR	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikuttiset menot	Ennakkomaksut	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	5 054 679,06	2 148 314,76	49 441,50	7 252 435,32
Lisäykset	1 450,20			1 450,20
Erien väliset siirrot	49 441,50		-49 441,50	0,00
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>5 105 570,76</b>	<b>2 148 314,76</b>	<b>0,00</b>	<b>7 253 885,52</b>
Kertyneet poistot 1.1.	-4 766 509,39	-2 148 314,76		-6 914 824,15
Vähennysten kertyneet poistot				0,00
Tilikauden poistot	-117 791,32			-117 791,32
Arvon alentumiset	-145,21			-145,21
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>	<b>-4 884 445,92</b>	<b>-2 148 314,76</b>		<b>-7 032 760,68</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>221 124,84</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>221 124,84</b>

### 2.2. Emoyhtiön aineelliset hyödykkeet 31.12.2015

EUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 352 034,44	21 843 939,37	37 420 588,24	2 931 478,71	0,00	63 548 040,76
Lisäykset			22 865,55		43 911,04	66 776,59
Vähennykset	-83 048,22	-18 000,00	-63 147,07		-22 865,55	-187 060,84
Erien väliset siirrot						0,00
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>1 268 986,22</b>	<b>21 825 939,37</b>	<b>37 380 306,72</b>	<b>2 931 478,71</b>	<b>21 045,49</b>	<b>63 427 756,51</b>
Kertyneet poistot 1.1.	-320 291,33	-14 665 865,01	-31 803 115,96	-2 692 949,79		-49 482 222,09
Vähennysten kertyneet poistot		3 500,00	30 665,62			34 165,62
Tilikauden poistot		-567 838,37	-1 089 224,75	-126 265,23		-1 783 328,35
Arvon alentumiset	4 500,10	-169 760,24	-30 913,67	-6 545,54		-202 719,35
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>	<b>-315 791,23</b>	<b>-15 399 963,62</b>	<b>-32 892 588,76</b>	<b>-2 825 760,56</b>		<b>-51 434 104,17</b>
Arvonkorotukset	23 509,87	470 000,00				493 509,87
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>976 704,86</b>	<b>6 895 975,75</b>	<b>4 487 717,96</b>	<b>105 718,15</b>	<b>21 045,49</b>	<b>12 487 162,21</b>

Tuotantokoneiden ja -laitteiden kirjanpitoarvo 31.12.2015 on 4 470 tuhatta euroa (5 603 tuhatta euroa vuonna 2014).

Arvonkorotukset perustuvat omaisuuden arvoista tehtyihin arviointeihin.

## 2.1. Emoyhtiön aineettomat hyödykkeet 31.12.2014

EUR	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 947 281,72	2 148 314,76	30 616,96	7 126 213,44
Lisäykset	107 397,34		18 824,54	126 221,88
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>5 054 679,06</b>	<b>2 148 314,76</b>	<b>49 441,50</b>	<b>7 252 435,32</b>
Kertyneet poistot 1.1.	-4 522 158,02	-2 148 314,76		-6 670 472,78
Tilikauden poistot	-244 351,37			-244 351,37
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>	<b>-4 766 509,39</b>	<b>-2 148 314,76</b>		<b>-6 914 824,15</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>288 169,67</b>	<b>0,00</b>	<b>49 441,50</b>	<b>337 611,17</b>

## 2.2. Emoyhtiön aineelliset hyödykkeet 31.12.2014

EUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 352 034,44	21 879 728,42	34 185 695,92	2 758 230,93	3 319 156,55	63 494 846,26
Lisäykset		26 197,14	345 359,87	94 425,71		465 982,72
Vähennykset		-411 017,19	-1 351,03			-412 368,22
Erien väliset siirrot		349 031,00	2 890 883,48	78 822,07	-3 319 156,55	-420,00
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>1 352 034,44</b>	<b>21 843 939,37</b>	<b>37 420 588,24</b>	<b>2 931 478,71</b>	<b>0,00</b>	<b>63 548 040,76</b>
Kertyneet poistot 1.1.	-320 291,33	-14 491 526,00	-30 755 203,77	-2 543 559,54		-48 110 580,64
Vähennysten kertyneet poistot		401 018,04	157,62			401 175,66
Tilikauden poistot		-575 357,05	-1 048 069,81	-149 390,25		-1 772 817,11
Arvon alentumiset						0,00
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>	<b>-320 291,33</b>	<b>-14 665 865,01</b>	<b>-31 803 115,96</b>	<b>-2 692 949,79</b>		<b>-49 482 222,09</b>
Arvonkorotukset	110 314,81	692 416,94				802 731,75
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>1 142 057,92</b>	<b>7 870 491,30</b>	<b>5 617 472,28</b>	<b>238 528,92</b>	<b>0,00</b>	<b>14 868 550,42</b>

Tuotantokoneiden ja -laitteiden kirjanpitoarvo 31.12.2014 on 5 603 tuhatta euroa (3 398 tuhatta euroa vuonna 2013). Arvonkorotukset perustuvat omaisuuden arvoista tehtyihin arviointeihin.

### 2.3. Sijoitukset

#### Emoyhtiön sijoitukset 31.12.2015

EUR	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuusyrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Muut saamiset saman konsernin yrityksiltä	Sijoitukset yhteensä
Hankintameno 1.1.	367 218,16	439 425,63	41 960,63	2 086 625,00	2 935 229,42
Vähennykset				-28 625,00	-28 625,00
Hankintameno 31.12.	367 218,16	439 425,63	41 960,63	2 058 000,00	2 906 604,42
Kirjanpitoarvo 31.12.	367 218,16	439 425,63	41 960,63	2 058 000,00	2 906 604,42

Osuudet konsernin yrityksissä sisältää 7 TEUR johdon yhtiön Honka Management Oy:n osakkeita, jotka on arvostettu hankintamenoon vähennettynä vuonna 2014 tehdyllä arvonalennuskirjauksella 28 TEUR.

Emoyhtiöllä on Saksan tytäryhtiöltä pitkäaikainen pääomalinasaaminen 1 600 TEUR, joka on arvostettu hankintamenoon. Saksan yhtiön oma pääoma tilinpäätöshetkellä 31.12.2015 on 586 TEUR negatiivinen ilman pääomalinanaa. Johdon näkemyksen mukaan Saksan yhtiön odotetaan kasvavan tulevina vuosina. Saksan yhtiön tasearvot on arvostettu liiketoimintasuunnitelman tulevaisuuden kassavirtojen perusteella.

Emoyhtiöllä on Honka Management Oy:ltä pitkäaikainen lainasaaminen 458 TEUR, joka on arvostettu hankintamenoon vähennettynä vuosina 2014–2015 tehdyllä arvonalentumiskirjauksella yhteensä 393 TEUR.

#### Emoyhtiön sijoitukset 31.12.2014

EUR	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuusyrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Muut saamiset saman konsernin yrityksiltä	Sijoitukset yhteensä
Hankintameno 1.1.	395 336,16	439 425,63	42 960,63	2 451 023,00	3 328 745,42
Vähennykset	-28 118,00		-1 000,00	-364 398,00	-393 516,00
Hankintameno 31.12.	367 218,16	439 425,63	41 960,63	2 086 625,00	2 935 229,42
Kirjanpitoarvo 31.12.	367 218,16	439 425,63	41 960,63	2 086 625,00	2 935 229,42

Osuudet konsernin yrityksissä sisältää 7 TEUR johdon yhtiön Honka Management Oy:n osakkeita, jotka on arvostettu hankintamenoon vähennettynä vuonna 2014 tehdyllä arvonalennuskirjauksella 28 TEUR.

Emoyhtiöllä on Saksan tytäryhtiöltä pitkäaikainen pääomalinasaaminen 1 600 TEUR, joka on arvostettu hankintamenoon. Saksan yhtiön oma pääoma tilinpäätöshetkellä 31.12.2014 on 673 TEUR negatiivinen ilman pääomalinanaa. Johdon näkemyksen mukaan Saksan yhtiön odotetaan kasvavan tulevina vuosina. Saksan yhtiön tasearvot on arvostettu liiketoimintasuunnitelman tulevaisuuden kassavirtojen perusteella.

Emoyhtiöllä on Honka Management Oy:ltä pitkäaikainen lainasaaminen 487 TEUR, joka on arvostettu hankintamenoon vähennettynä vuonna 2014 tehdyllä arvonalentumiskirjauksella 364 TEUR.

## 2.4. Emoyhtiön omistamat tytäryhtiö- ja osakkuusyhtiöosakkeet

Konserniyritykset	Emoyhtiön ja konsernin omistus- ja äänivalta %
Honka Blockhaus GmbH, Saksa	100,00 %
Honka Japan Inc., Japani	100,00 %
Honkarakenne Sarl, Ranska	87,00 %
Alajärven Hirsitalot Oy, Alajärvi	100,00 %
Honka-Kodit Oy, Tuusula	100,00 %
Honka Management Oy	määräysvalta osakkuussopimuksen perusteella
<b>Osakkuusyhtiöt</b>	<b>Emoyhtiön ja konsernin omistus- ja äänivalta %</b>
Pielishonka Oy, Lieksa	39,3 %
Puulaakson Energia Oy, Karstula	41,1 % -25,9 %

Tilikauden alussa yhtiön omistusosuus Puulaakson Energia Oy:stä oli 41,1 prosenttia ja tilikauden aikana se laski 25,9 prosenttiin.

## 2.5. Vaihto-omaisuus

Muu vaihto-omaisuus koostuu lomaosakkeista 106 TEUR (106 TEUR) ja maa-alueista 1 201 TEUR (1 266 TEUR). Muu vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenuun tai sitä alemman käypään markkina-arvoon.

## 2.6. Saamiset

2.6.1. Pitkäaikaiset saamiset (EUR)	2015	2014
<b>Saamiset, jotka eräänntyvät yli yhden vuoden kuluttua</b>		
Lainasaamiset	19 500,00	19 500,00
Lainasaamiset ylimmän johdon omistamalta yhtiöltä	458 000,00	486 625,00

Yhtiön ylimmän johdon omistamalle yhtiöltä, Honka Management Oy:ltä, on 458 TEUR lainasaaminen, josta on tehty vuosina 2014–2015 arvonalentumiskirjaus yhteensä 393 TEUR. Laina eräänntyi maksettavaksi 31.8.2014, mutta yhtiön purkamista lykättiin. Lainalle maksetaan takaisinmaksupäivään asti korkoa euribor 12 kk + 1%.

Mikäli Honka Management Oy:n purkamista lykätään vuosi kerrallaan, myös lainan takaisinmaksupäivää lykätään vastaavasti.

2.6.2. Lyhytaikaiset saamiset (EUR)	2015	2014
<b>Saamiset saman konsernin yrityksiltä</b>		
Myyntisaamiset	883 425,45	1 318 065,64
Muut saamiset	121 199,19	111 250,55
<b>Yhteensä</b>	<b>1 004 624,64</b>	<b>1 429 316,19</b>

2.6.3. Siirtosaamiset	2015	2014
<b>Olennaisimmat siirtosaamiset (TEUR)</b>		
Saatujen ennakoiden alv	5	5
Provisioaktivointi laskuttamattomista tilauksista	751	522
Jaksotettu Tekes-avustus	100	
Muut siirtosaamiset	1	1
	<b>857</b>	<b>528</b>

2.6.4. Laskennalliset verosaamiset ja -velat (TEUR)	2015	2014
Verosaamiset	1 242	1 093

Tilikauden 2015 verosaamiset koostuvat emoyhtiön vahvistetuista tappioista sekä vuoden 2015 verotettavasta tulosta lasketusta verosaamisesta. Tilinpäätöksen yhteydessä on tehty johdon huolellinen arviointi tappioista kirjattujen verosaatavien arvostamisesta. Kirjatut verosaamiset perustuvat johdon näkemykseen tulevaisuuden kehityksestä.

Vaikka yhtiö on tehnyt neljänä vuotena tappiollisen tuloksen, niin johto uskoo, että tulevaisuudessa yhtiö tekee voitollista tulosta. Arvio perustuu liiketoimintasuunnitelmaan ja positiivista tuloskehitystä tukevana näyttönä pidetään erityisesti vuosina 2012–2013 tehtyjä merkittäviä tehostamistoimia, mm. Alajärven tuotantolaitoksesta luopumista ja laajentumista uusille markkina-alueille.

Olennaisimmat erät, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, johtuen erien toteutumiseen liittyvästä epävarmuudesta (TEUR):

	2015	2014
Uudelleenjärjestelyvaraus	222	292
Käyttöomaisuuden alaskirjaukset	1 763	1 781

2.7 Oma pääoma (EUR)	2015	2014
Osakepääoma 1.1.	9 897 936,00	9 897 936,00
Osakepääoma 31.12.	9 897 936,00	9 897 936,00
Ylikurssirahasto 1.1.	520 000,00	520 000,00
Ylikurssirahasto 31.12.	520 000,00	520 000,00
Sidottu oma pääoma yhteensä	10 417 936,00	10 417 936,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	6 578 987,29	6 488 791,36
Osakeanti	0,00	90 195,93
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	6 578 987,29	6 578 987,29
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	-7 902 986,77	-5 219 181,41
Edellisten tilikausien voittovaroihin kohdistuvat oikaisut	-309 221,88	
Tilikauden voitto/tappio	-1 589 343,84	-2 683 805,36
<b>Voittovarat 31.12.</b>	<b>-9 801 552,49</b>	<b>-7 902 986,77</b>
Vapaa oma pääoma	-3 222 565,20	-1 323 999,48
<b>Oma pääoma yhteensä</b>	<b>7 195 370,80</b>	<b>9 093 936,52</b>

Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta 31.12.	2015	2014
Voitto edellisiltä tilikausilta	-7 902 986,77	-5 219 181,41
Edellisten tilikausien voittovaroihin kohdistuvat oikaisut	-309 221,88	
Tilikauden voitto/tappio	-1 589 343,84	-2 683 805,36
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	6 578 987,29	6 578 987,29
Honka Management Oy:lle annettu laina	-458 000,00	-486 625,00
<b>Yhteensä</b>	<b>-3 680 565,20</b>	<b>-1 810 624,48</b>

Laskelma voitonjakokelpoisesta omasta pääomasta 31.12.	2015	2014
Voitto edellisiltä tilikausilta	-7 902 986,77	-5 219 181,41
Edellisten tilikausien voittovaroihin kohdistuvat oikaisut	-309 221,88	
Tilikauden voitto/tappio	-1 589 343,84	-2 683 805,36
Honka Management Oy:lle annettu laina	-458 000,00	-486 625,00
<b>Yhteensä</b>	<b>-10 259 552,49</b>	<b>-8 389 611,77</b>

#### Emoyhtiön osakkeet jakautuvat osakelajeittain seuraavasti:

	äänet	kpl
A-osakkeet yhteensä (20 ääntä/osake)	6 001 920	300 096
B-osakkeet yhteensä (1 ääni/osake)	4 911 323	4 911 323
<b>A- ja B-osakkeet yhteensä</b>	<b>10 913 243</b>	<b>5 211 419</b>

2.8. Pakolliset varaukset (EUR)	2015	2014
Takuuvaraus	240 000,00	200 000,00
Uudelleenjärjestelyvaraus, pitkäaikainen	0,00	92 636,66
Uudelleenjärjestelyvaraus, lyhytaikainen	418 920,00	499 271,95
<b>Yhteensä</b>	<b>658 920,00</b>	<b>791 908,61</b>

Uudelleenjärjestelyvarauksesta 260 TEUR (347 TEUR) liittyy Alajärven tehtaan sulkemiseen, 48 TEUR (48 TEUR) vuonna 2013 tehtyihin henkilöstövähennyksiin ja tehostamistoimenpiteisiin ja 110 TEUR vuonna 2015 tehtyihin henkilöstövähennyksiin ja tehostamistoimenpiteisiin.

Pitkäaikainen uudelleenjärjestelyvaraus sisältää irtisanomisiin liittyviä kuluja 0 TEUR (48 TEUR) ja Alajärven kiinteistön ylläpitoon liittyviä kuluja 0 TEUR (44 TEUR).

Lyhytaikainen uudelleenjärjestelyvaraus sisältää irtisanomisiin liittyviä kuluja 284 TEUR (410 TEUR) ja kiinteistön ylläpitoon liittyviä kuluja 86 TEUR (88 TEUR).

## 2.9. Vieras pääoma

### 2.9.1. Pitkäaikainen vieras pääoma

Velat, jotka eräänyvät viiden vuoden tai sitä pidemmän ajan kuluttua (EUR)	2015	2014
Lainat rahoituslaitoksilta	0,00	0,00

Lainat rahoituslaitoksilta sisältää shekkituliluottoja (TEUR)	2 470	4 180
---	-------	-------

Velat saman konsernin yrityksille (EUR)	2015	2014
Muut velat	1 800 000,00	1 800 000,00

Velat osakkuusyrietyksille (EUR)		
Muut velat	96 978,26	96 978,26

### 2.9.2. Lyhytaikainen vieras pääoma

Velat saman konsernin yrityksille (EUR)	2015	2014
Ostovelat	154 397,00	2 682,56
Muut velat	57 176,28	57 176,28
Siirtovelat	0,00	81 764,00
<b>Yhteensä</b>	<b>211 573,28</b>	<b>141 622,84</b>

### 2.9.3. Siirtovelat

Olennaisimmat siirtovelat (TEUR)	2015	2014
Palkat ja palkkiot sosiaalikuluihin	1 012	1 102
Korkovelka	94	88
Myyntiprovisiot	467	42
Johdannaisjaksotus	272	350
Ostolaskujen jaksotukset	266	331
Jälkikulujaksotus	340	545
Oikeuskulujaksotukset	0	80
Rahtijaksotukset	0	110
Muut kulujaksotukset	123	112
<b>Yhteensä</b>	<b>2 574</b>	<b>2 759</b>

Johdannaisjaksotus koostuu valuuttatermiinien ja koronvaihtosopimusten käyvästä arvosta tilinpäätöshetkellä. Käyvän arvon muutos on kirjattu tulosvaikutteisesti muihin rahoitustuotoihin ja -kuluihin. Tilikauden arvonmuutos on -14 TEUR (-10 TEUR vuonna 2014).

## 3. Emoyhtiön ehdolliset velat

3. Annetut vakuudet (EUR)	2015	2014
---------------------------	------	------

Velat ja vastuut, joiden vakuudeksi on annettu kiinteistöjä kiinteistöön, yritysikiinnityksiä ja pantattu osakeita		
Lainat rahoituslaitoksilta	7 544 915,37	9 069 675,64
<b>Yhteensä</b>	<b>7 544 915,37</b>	<b>9 069 675,64</b>

Edellisten vakuudeksi annetut	2015	2014
Kiinteistökiinnitykset	20 409 394,99	20 409 394,99
Yrityskiinnitykset	5 306 323,97	5 306 323,97
<b>Yhteensä</b>	<b>25 715 718,96</b>	<b>25 715 718,96</b>

Annetut takaukset	2015	2014
Omasta puolesta	1 860 142,46	2 084 916,52
<b>Yhteensä</b>	<b>1 860 142,46</b>	<b>2 084 916,52</b>

Leasing-sopimuksista maksettavat määrät	2015	2014
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	182 114,59	296 650,52
Myöhemmin maksettavat	82 371,68	216 193,91
<b>Yhteensä</b>	<b>264 486,27</b>	<b>512 844,43</b>

Vuokravastuut toimitiloista	2015	2014
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	138 695,52	138 695,52
Myöhemmin maksettavat	138 695,52	277 391,04
<b>Yhteensä</b>	<b>277 391,04</b>	<b>416 086,56</b>

## 4. Emoyhtiön osakkeet ja osakkeenomistus

Osakkeita ja osakkeenomistusta koskevat tiedot on esitetty konsernin liitetiedoissa kohdassa 32 ja toimintakertomuksessa.





## **Tilintarkastuskertomus**

Honkarakenne Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Honkarakenne Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2015. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtajat syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovelletujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

#### Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

#### Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien sääntösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

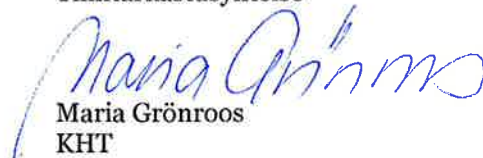
#### Tiettyjen seikkojen painottamista koskevat lisätiedot

Haluamme kiinnittää huomiota tilinpäätöksen toimintakertomukseen ja liitetietoon 28, jonka mukaan on mahdollista, että yhtiön kovenanttiehto rikkoontuu ensimmäisen vuosipuoliskon aikana mikäli yhtiön myynti ei kehity odotetun kaltaisesti. Yhtiö valmistelee toimenpideohjelman toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi ja yhtiö on käynnistänyt pankkien ja mahdollisten muiden rahoittajien kanssa keskustelut uuden lainarahoituksen saamiseksi.

Haluamme lisäksi kiinnittää huomiota tilinpäätöksen toimintakertomukseen ja liitetietoon 28, jonka mukaan laskennallisiin verosaamisiin sisältyy 1,6 miljoonan euron suuruinen erä, joka liittyy käyttämättömiin verotuksellisiin tappioihin. Honkarakenteen johdon näkemyksen mukaan laskennalliset verosaamiset pystytään hyödyntämään käyttäen arvioitua verotettavaa tuloa, joka perustuu Honkarakenteen liiketoimintasuunnitelmiin ja budjetteihin. Mikäli tulos ei kehity odotetun mukaisesti on mahdollista, että verosaamisia ei ehditä hyödyntämään ajallaan ja niistä on tehtävä arvonalennus. Lausuntoamme ei ole mukautettu näiden seikkojen osalta.

Helsinki 24. maaliskuuta 2016

**PricewaterhouseCoopers Oy**  
Tilintarkastusyhteisö



Maria Grönroos  
KHT

**HONKARAKENNE OYJ**

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Tuusulassa 10. päivänä helmikuuta 2016



Arto Tiitinen  
puheenjohtaja



Hannu Krook



Kari Rauhaniemi



Anita Saarelainen



Jukka Saarelainen



Mauri Saarelainen



Marko Saarelainen  
toimitusjohtaja

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä 24. päivänä maaliskuuta 2016

PricewaterhouseCoopers Oy  
KHT-yhteisö Tilintarkastusyhteisö



Maria Grönroos  
KHT

# Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

## CORPORATE GOVERNANCE STATEMENT

Honkarakenne Oyj noudattaa hallinnoinnissaan osakeyhtiölakia sekä Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance) 1.10.2010. Hallinnointikoodi on julkisesti saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistyksen internet-sivuilla [www.cgfinland.fi](http://www.cgfinland.fi).

Hallinnointikoodin edellyttämät tiedot ovat nähtävissä yhtiön kotisivuilla internetissä osoitteessa [www.honka.com/sijoittajat](http://www.honka.com/sijoittajat).

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetaan hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä.

### 1. Hallitus

Honkarakenne Oyj:n hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus, johon kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan kolmesta kahdeksaan jäsentä. Vuosittain pidettävä varsinaisen yhtiökokous päättää hallituksen jäsenten määrästä ja valitsee jäsenet. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy vaalia ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Hallituksen jäseninä ovat olleet tilikautena 2015:

#### Arto Tiitinen

Hallituksen puheenjohtaja, hallituksen jäsen vuodesta 2014

- Syntynyt 1959 Hankasalmella
- MBA
- Isku-konserni toimitusjohtaja 2011-, Keskisuomalainen toimitusjohtaja 2008-2010, Ponsse toimitusjohtaja 2004-2008, Valtra useita tehtäviä 1985-2002
- Metsähallituksen hallituksen pj 2008-, Tana Oy hallituksen pj 2009-2013 vpj 2013-, Kauppa-kamarin hallituksen jäsen 2012-
- Yhtiöstä ja pääomistajista riippumaton
- Omistaa 10 000 Honkarakenteen B-osaketta

#### Hannu Krook

Hallituksen jäsen vuodesta 2014

- Syntynyt 1965 Tammisaarella
- Kauppatieteiden maisteri, Helsingin kauppakorkeakoulu, 1992
- Varuboden-Osla handelslaget toimitusjohtaja 2013-, Otto Brandt -konserni toimitusjohtaja 2011-2013, Tiimari toimitusjohtaja 2009-2011, Otto Brandt -konserni varatoimitusjohtaja 2006-2009, Oy Brandt Ab Toimitusjohtaja 2005-2006, Sonera -konserni useita tehtäviä mm.

- tytäryhtiön toimitusjohtaja 2001-2005, Coca-Cola -konserni useita tehtäviä mm. Suomen toimitusjohtaja 1997-2001
- Varuboden-Osla handelslaget hallituksen jäsen 2013-, SOK hallintoneuvoston jäsen 2013-, Itä-Uudenmaan kauppakamarin hallituksen jäsen.
- Yhtiöstä ja pääomistajista riippumaton
- Ei omista Honkarakenteen osakkeita

#### Kati Rauhaniemi

Hallituksen jäsen vuodesta 2015

- Syntynyt 1975 Jyväskylässä
- Tradenomi, lisäksi johtamisen, design managementin, tietotekniikan, journalistiikan ja viestintäalan opintoja
- Business development director, Vastavirta Oy 2015-, Perustaja, toimitusjohtaja Dot Design Oy 1997-, designstrategi ja varatoimitusjohtaja Brand United Oy 2011-2015, Tietotekniikan tuntiopettaja Jyväskylän Kristillinen opisto 1996, Valmet Oyj henkilöstöhallinnon tehtäviä 1995-1998 sekä useita media-alan freelancer työsuhteita.
- Valtakunnallinen Yrittäjänainen 2010 sekä Nuori Yrittäjä ja Keski-Suomen Naisyrittäjä palkinnot.
- Dot Design Oy hallituksen jäsen 1997-Tradnemi
- Yhtiöstä ja pääomistajista riippumaton
- Ei omista Honkarakenteen osakkeita

#### Anita Saarelainen

Hallituksen jäsen vuodesta 2014

- Syntynyt 1954 Pielisjärvellä
- Taloustieteiden tohtori, Jyväskylän yliopisto, 2014
- Kirjakauppa/Konsultointi Paavo Ja Liisa Oy 2009-2012, Honkarakenne 1985-2009 useita tehtäviä: laskentapäällikkö, projektipäällikkö, tiedotuspäällikkö
- Hallitusjäsenyydet ja vastaavat: Epira Oy pj 2005-, Karstulan kunnanvaltuutettu 2013-
- Omistaa 3 252 Honkarakenteen A-osaketta ja 26 612 B-osaketta

#### Jukka Saarelainen

Hallituksen jäsen vuodesta 2015

- Syntynyt 1965 Helsingissä
- Rakennusalan yrittäjä vuodesta 1988, erikoisalana Honkarakenteen hirsitalot
- Omistaa 3 853 Honkarakenteen A-osaketta

#### Mauri Saarelainen

Hallituksen jäsen vuodesta 1994, hallituksen pj. 2004-2008

- Syntynyt 1949 Pielisjärvellä
- Merkonomi 1969, insinööri 1976

- Honkarakenne Oyj, toimitusjohtaja 1994–2004, varatoimitusjohtaja 1986–1994, eri tehtävissä: myyntipäällikkö, suunnittelupäällikkö, vientipäällikkö 1969–
- Hallitusjäsenyydet: Honkarakenne Oyj pj. 2004–2008, jäsen 1994–
- Omistaa 10 456 Honkarakenne Oyj:n A-osaketta ja 23 460 B-osaketta

Hallitus kokoontuu järjestäytymiskokouksessa aikataulutettuihin kokouksiin (10–11 kokousta/vuosi) sekä lisäksi tarvittaessa pidettäviin kokouksiin, yhteensä 12–15 kokousta vuodessa. Varsinaisissa aikataulutetuissa kokouksissa käsitellään yhtiön nykytilaa ja tulevaisuutta toimitusjohtajan antaman informaation pohjalta. Kokouksiin sovitaan teemat, joihin operatiivinen johto on voinut etukäteen valmistautua.

Hallituksen jäsenten palkkiot ovat varsinaisen yhtiökokouksen 17.4.2015 tekemän päätöksen mukaisesti 4 000 euroa/kk puheenjohtajalle, varapuheenjohtajalle 2 000 euroa/kk ja 1 500 euroa/kk muille jäsenille. Tämän lisäksi hallituksen jäsenille maksetaan päivärahat ja matkakustannusten korvaukset korvataan laskua vastaan. Mikäli hallitus perustaa keskuudestaan valiokuntia, niin hallituksen valiokuntiin kuuluville maksetaan 500 euroa kokoukselta. Yhtiökokouksessa 17.4.2015 valittu hallitus perusti keskuudestaan palkitsemis- ja nimitysvaliokunnan.

Hallituksen tehtävänä on päättää yhtiön strategiasta, päämääristä ja tavoitteista

- vahvistaa konsernin toimintasuunnitelma ja budjetti
- päättää yhtiön toimintapolitiikasta
- käsitellä ja hyväksyä tilinpäätös ja osavuositarkastukset
- päättää yritysostoista ja -järjestelyistä
- päättää ja hyväksyä konsernin rahoituspolitiikka
- päättää merkittävistä investoinneista, kiinteistökaupoista ja vastuusitoumuksista
- vahvistaa konsernin raportointimenettelyt ja sisäinen tarkastus
- päättää konsernirakenne ja -organisaatio
- laatia osinkopolitiikka
- nimittää toimitusjohtaja, varatoimitusjohtaja, toimitusjohtajan varamies sekä päättää heidän palkka- ja muista eduistaan
- päättää johtoryhmän jäsenten palkka- ja muista eduista
- päättää konsernin johdon palkitsemis- ja kannustinjärjestelmistä
- vastata yrityksen arvon kehityksestä
- vastata muista hallitukselle osakeyhtiölaissa, yhtiöjärjestyksessä tai muualla säädettyistä tehtävistä

Hallitus kokoontui hallituksen kokouksiin vuonna 2015 yhteensä 13 kertaa. Hallituksen jäsenet ovat osallistuneet kokouksiin 100 % osallistumisprosentilla.

Hallituksen palkitsemis- ja nimitysvaliokunta kokoontui kerran 100 % osallistumisprosentilla.

## 2. Toimitusjohtaja

Yhtiön operatiivista toimintaa johtaa hallituksen valitsema toimitusjohtaja hallituksen ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa yhtiön kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta järjestämisestä. Toimitusjohtajan palvelussuhteen keskeiset ehdot on määritelty hallituksen hyväksymässä kirjallisessa toimitusjohtajasopimuksessa.

Yhtiön toimitusjohtaja Marko Saarelainen (25.6.2015–)

- Syntynyt 1967 Lieksassa
- Hokusei Gakuen Yliopisto, Sapporo, 1987; Sapporo Int'l Language Institute, Sapporo, 1991
- Honkarakenne Oyj, toimitusjohtaja 2015–; Honka Japan Inc., toimitusjohtaja 1996–; Honka Japan Inc. 1991–
- Hallitusjäsenyydet: Honkarakenne Oyj 2009–2014; Finnish Chamber of Commerce in Japan puheenjohtaja 2009–, vara-pj. 2008–2009, jäsen 1996–2007; KK Finland Village, 1994–
- Omistaa 1 742 Honkarakenne Oyj:n A-osaketta ja 32 248 B-osaketta

Marko Saarelaisen toimitusjohtajasopimuksen mukainen kuukausipalkka luontaisetuineen on 17 500 euroa. Saarelaisella on lisäksi oma kannustepalkkiojärjestelmä. Mikäli hallituksen kulloinkin vahvistamat tavoitteet saavutetaan, bonus on maksimissaan 50 % toimitusjohtajan tarkasteluvuonna saamasta vuosipalkasta. Toimitusjohtajalla on oikeus siirtyä eläkkeelle voimassa olevan lainsäädännön mukaan. Toimitusjohtajalle maksetaan yhden kuukauden palkkaa vastaava summa vuosittain eläkevakuutukseen. Lisäksi hallitus voi erillisen tulostittarin toteutuessa maksaa yhden kuukauden palkkaa vastaavan summan eläkerahastoon. Saarelaisen irtisanomisaika on kuusi kuukautta.

Yhtiön toimitusjohtaja Mikko Kilpeläinen (1.1–24.3.2015)

- Syntynyt 1972
- Bachelor of Business and Administration, BBA, 1997
- Honkarakenne Oyj, toimitusjohtaja 2012–2015. Karelia-Upofloor Oy, President & CEO 2007–2012, CFO 2006–2007. Finnforest Oyj, CFO and SVP 2004–2006, Business Controller, VP 2002–2004, Project Manager 2000–2004. Coca-Cola Juomat, Business Analyst 1999–2000, Cost Accounting Supervisor 1997–1999
- Omistaa 10 000 B-sarjan osaketta

Mikko Kilpeläisen toimitusjohtajasopimuksen mukainen kuukausipalkka luontaisetuineen oli 22 928 euroa. Kilpeläisellä oli lisäksi oma kannustepalkkiojärjestelmä. Mikäli hallituksen kulloinkin vahvistamat tavoitteet saavutetaan, bonus oli maksimissaan 60 % toimitusjohtajan tarkasteluvuonna saamasta vuosipalkasta. Toimitusjohtajalla oli oikeus siirtyä eläkkeelle täytettyään 63 vuotta. Toimitusjohtajalle maksettiin yhden kuukauden palkkaa vastaava summa vuosittain eläkevakuutukseen. Lisäksi hallitus voi erillisen tulostittarin toteutuessa maksaa yhden kuukauden

palkkaa vastaavan summan eläkevakuutukseen. Kilpeläisen irtisanomisaika oli kuusi kuukautta. Yhtiön ollessa irtisanojana Kilpeläisellä oli tämän lisäksi oikeus 12 kuukauden palkkaa vastaavaan kertakorvaukseen.

### 3. Johtoryhmä

Honkarakenne Oyj:n toimitusjohtaja on puheenjohtajana johtoryhmässä, jonka jäseninä ovat yhtiön eri toiminnoista vastaavat johtajat. Johtoryhmä kokoontuu 15–25 kertaa vuodessa.

Johtoryhmän jäseniä ovat toimitusjohtaja Marko Saarelaisen lisäksi:

#### Mikko Jaskari

##### **talusjohtaja, vt. toimitusjohtaja ajalla 24.3.–25.6.2015**

- Syntynyt 1969
- Diplomi-insinööri
- Honkarakenne Oyj, talusjohtaja 2010–. TeliaSonera Finland/Sonera Oyj, 2008–2010 CFO, TeliaSonera Finland, 2006–2010 Vice President, Business Control and development, Mobility Services, 2000–2005, Group Business Controller, 1998–2000 osastopäällikkö, 1997–1998 Business Controller, 1996–1997, tuotantopäällikkö 1996–1997
- Omistaa 200 B-sarjan osaketta
- Omistaa 18,8 % Honka Management Oy:stä. Honka Management omistaa 286 250 B-sarjan osaketta.

#### Tanja Rytönen

##### **Designjohtaja**

- Syntynyt 1972
- Oikeustieteen maisteri 2007, arkkitehti SAFA 2000, tekniikan tohtorin tutkinnon väitöskirjatyö 2002–
- Honkarakenne Oyj: designjohtaja 2013–. Oikeusministeriö: toimitilajohtaja 2012–2013. Senaatti-kiinteistöt: johtava asiantuntija 2011–2013; tilapäällikkö 2003–2010. Arkkitehtitoimisto Rytönen Oy: toimistopäällikkö 2000–2003, projektiarkkitehti, pääsuunnittelija, asiantuntija 1985–2001, 2003–. Oulun yliopisto: projektipäällikkö, pääsuunnittelija 1997–2006. Arkkitehtitoimisto Jouni Koiso-Kanttila Oy: projektiarkkitehti 1999–2002, 1997. Iisalmen kaupunki: kaavoitusarkkitehti 2001. Kiuruveden kaupunki ja Vieremän kunta: aluearkkitehdin assistentti, 1995.
- Omistaa 10 000 B-sarjan osaketta

#### Erja Heiskanen

##### **Operaatioiden johtaja**

- Syntynyt 1972
- Diplomi-insinööri 1996
- Honkarakenne Oyj: Toimitusketjupäällikkö 2014, Tuotehallintapäällikkö 2013. Kährs/Karelia-Upofloor Oy: Konsernin logistiikkapäällikkö 2013. Karelia-Upofloor Oy: Toimitusketjupäällikkö

2010–2012, Logistiikkajohtaja 2008–2009. ABB Oy Motors: Toimitustenohjauksen päällikkö 2007–2008, Sopimusvalmistus, kehitysinsinööri 2004–2007, Toimitustenohjauksen päällikkö 2000–2003, Tuotannon kehitysinsinööri 1998–2000, Ostaja 1995–1997

- Omistaa 1 000 B-sarjan osaketta

Lisäksi johtoryhmään kuuluivat 22.9.2015 saakka:

#### Pekka Elo

##### **myyntijohtaja, Global Markets**

- Syntynyt 1973
- Master of Arts (MA)
- Honkarakenne Oyj 2012 –Karelia-Upofloor Oy: Global Sales Director 2012; Sales Director Finland & Baltics 2012. Nokia Oyj: Head of Sales, Europe 2010–2012; Head of Category Marketing and Sales, Consumer Smartphones, Europe/Eurasia 2009–2010; Head of Services & Software Go-To-Market and Portfolio 2008–2009; Customer Business Manager 2006–2008; Business Development Manager 2004–2006. Elisa Oyj: Market Analyst, Business Analyst, Business Manager 2000–2004. Finnet Oy: Development Manager 1999–2000. Council of Europe 1998–1999.

#### Peter Morinov

##### **Myyntijohtaja, Russia & CIS**

- Syntynyt 1972
- Pietarin Teknilliskaupallinen akatemian tutkinto 1993
- Honkarakenne Oyj: 2013–. HUBER Packaging Group: CEO 2009–2013. URSA Eurasia, GRUPO URALITA: Sales Director 2006–2009; Sales and Trade Marketing Director 2005–2006. Vena Brewery: Trade-Marketing Manager 2004–2005; Business Manager 2003–2004; Off-Trade Manager 2002–2003; Sales Manager 2002; Key Account Manager 2002; On-Premise Manager 2000–2002; Head of Retail Sales 1999–2000. Temp the First: Sales Manager 1999. Continental Beverages: Sales Manager, 1998–1999; Direct Sales Supervisor 1995–1998; Sales Representative 1994–1995
- Omistaa 400 B-sarjan osaketta

#### Mika Koivisto

##### **Myyntijohtaja, Suomi ja Baltia**

- Syntynyt 1972
- Insinööri AMK
- Honkarakenne Oyj: Myyntipäällikkö 2008–2014, myynnin tukihenkilö 2002–2007, eri tehtävissä: tuotanto, suunnittelu 1997–2001.
- Omistaa 200 B-sarjan osaketta

Johtoryhmän jäsenten palkitsemisjärjestelmä koostuu kiinteästä kuukausipalkasta ja kannustepalkkiojärjestelmästä. Lisäksi johtoryhmän jäsenille maksetaan yhden kuukauden palkka vastaava

summa vuosittain eläkerahastoon. Lisäksi hallitus voi erillisen tulostittarin toteutuessa maksaa yhden kuukauden palkkaa vastaavan summan eläkerahastoon.

Mikko Jaskari ja Tanja Rytönen kuuluvat aiempaan pitkän aikavälin kannustinjärjestelmään. Tämä on osakepalkkiojärjestelmä, jonka ansaintajaksoksi alkoi 1.1.2013 ja päättyy 31.12.2016. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta perustuu kumulatiiviseen osakekohtaiseen tulokseen (EPS) 2013–2016 ja keskimääräiseen sijoitetun pääoman tuottoon (ROCE) 2013–2016.

Palkkiot ansaintajaksolta 2013–2016 maksetaan vuonna 2017 yhtiön B-sarjan osakkeiden ja rahan yhdistelmänä. Palkkion rahoitusta pyritään kattamaan palkkiosta avainhenkilölle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Mikäli avainhenkilön työ- tai toimisuhte päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta. Yhden johtoryhmän jäsenenmaksimi-palkkio järjestelmästä on 40 000 Honkarakenteen B-sarjan osakkeen arvo.

Lisäksi Mikko Jaskari kuuluu aiempaan Honkarakenteen pitkäaikaiseen kannustinjärjestelmään, joka toimii johdon omistusyhtiön, Honka Managementin, kautta. Honka Management omistaa yhteensä 286 250 Honkarakenteen B-osaketta. Osakkeiden hankkimiseksi Honkarakenne on tehnyt Honka Managementille 237 250 osakkeen suunnatun annin ja 49 000 osaketta hankittiin markkinoilta. Osakkeiden merkintä- ja hankintahinta oli 3,71 euroa osakkeelta 220 000 osakkeen osalta vuonna 2010. Honkarakenne antoi tällöin Honka Management Oy:lle 800 000 euron lainan, jolla katettiin osakkeiden hankkimiskustannuksia. Loppuosa osakkeiden hankintahinnasta kerättiin toimitusjohtajalta ja johtoryhmän jäseniltä. Lisäksi osakkeita merkittiin 17 250 kappaletta hankintahintaan 5,26 euroa osakkeelta vuonna 2011, kun markkinointijohtaja Sanna Wester tuli Honkarakenteen palvelukseen. Tähän hankintaan liittyen Honkarakenne antoi 51 023 euron lainan ja loppuosan hankintahinnasta rahoitti Sanna Wester.

Honka Management Oy:öön liittyvä järjestely on voimassa vuoteen 2014 saakka, jonka jälkeen järjestelmä on tarkoitus purkaa. Osakkeen kurssikehityksestä riippuen järjestelmää voidaan jatkaa vuosi kerrallaan kahden vuoden ajan.

Honka Managementin omistusosuudet ovat Honkarakenne 47,0 %, Mikko Jaskari 18,8 %, Risto Kilkki 9,4 %, Eino Hekali 9,4 %, Reijo Virtanen 9,4 % ja Sanna Wester 6,0 %. Kilkki, Hekali, Virtanen ja Wester eivät ole enää konsernin johtoryhmän jäseniä.

#### 4. Tilintarkastaja

Honkarakenne Oyj:llä on yhtiöjärjestyksen mukaan yksi varsinainen tilintarkastaja ja yksi varatilintarkastaja. Mikäli varsinaiseksi tilintarkastajaksi valitaan tilintarkastusyhteisö, ei varatilintarkastajaa tarvitse valita. Tilintarkastajien toimikausi käsittää valinnan tapahtuessa kulumassa olevan tilikauden ja heidän tehtävänsä päättyy vaalia ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Tilintarkastajana on ollut KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, päävastuullisena tilintarkastajana Maria Grönroos, KHT

Konsernin tilintarkastuspalkkio tilikaudelta 2015 oli 44 TEUR ja 38 TEUR vuodelta 2014.

#### 5. Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus

##### Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Taloudellisen raportoinnin luotettavuus on yksi Honkarakenne Oyj:n sisäisen valvonnan päätavoitteista.

Honkarakenteen toimitusjohtaja johtaa johtoryhmää, jonka jäseninä ovat yhtiön eri toiminnoista vastaavat johtajat. Johtoryhmä kokoontuu varsinaisiin kokouksiin 10–15 kertaa vuodessa sekä seurantakokouksiin viikoittain. Lisäksi Honkarakenteen muilla toiminnoilla on omat ohjausryhmänsä, jotka koostuvat toimintojen avainhenkilöistä ja kokoontuvat tarvittaessa.

Honkarakenteen strategia päivitetään ja tavoitteet määritetään vuosittain. Tavoitteiden asettaminen on edellytys sisäiselle valvonnalle, sillä yhtiöiden, yksiköiden, toimintojen sekä esimiesten tavoitteet johdetaan konsernitason tavoitteista. Liiketoiminnan eri osa-alueille asetetaan liiketoimintasuunnitelman mukaiset määrälliset ja laadulliset tavoitteet ja niiden toteutumista valvotaan säännöllisesti.

Talousjohtaja vastaa taloudellisen ohjauksen ja raportoinnin prosessien ja sisällön määrittelystä, ylläpidosta ja kehittämisestä sekä valvontatoimenpiteiden määrittämisestä ja jalkauttamisesta. Valvontatoimenpiteet kattavat mm. ohjeistuksia, valtuuksien määrittämistä, täsmäytyksiä, johdon katselmuksia sekä poikkeamaraportointia. Talousjohtaja monitoroi, että määritettyjä prosesseja ja kontroleja noudatetaan. Hän myös valvoo taloudellisen raportoinnin luotettavuutta.

Tilintarkastajat ja muut ulkoiset arvioijat arvioivat valvontatoimenpiteitä taloudellisen raportoinnin luotettavuuden suhteen.

Hallitus hyväksyy Honkarakenteen strategian ja vuosittaiset toimintasuunnitelmat ja budjetit.

Johdon raportointi tuotetaan liiketoiminnasta erillään ja riippumattomasti. Liiketoiminnan seuranta ja valvontaa varten Honkarakenteessa on käytössä asianmukainen ja luotettava toiminnanohjausjärjestelmä sekä siihen pohjautuvat muut tietojärjestelmät ja tytäryhtiöiden omat järjestelmät. Honkarakenteella on ajantasaiset tietoturvallisuusperiaatteet ja niitä tukeva tietoturva-ohjeistus.

## 6. Sisäpiirihallinto

Honkarakenne Oyj noudattaa OMX Nordic Exchange Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta. Pysyvään sisäpiiriin kuuluvat yhtiön hallitus, toimitusjohtaja, johtoryhmä, tilintarkastajat sekä muita yhtiön johtoon ja taloushallintoon kuuluvia toimihenkilöitä. Yhtiön sisäpiirivastaavana toimii talousjohtaja. Sisäpiiriin kuuluvat eivät saa käydä kauppa yhtiön osakkeilla 14 vuorokauden kuluessa ennen yhtiön osavuositarkastuksen ja tilinpäätöstiedotteen julkistamista.